Descurcăreții soți Vișoianu / Cum am intrat în NATO cu maiul românesc

ROMÂNIA

Newsweek

13-19.12.2019

SEMIDECONSPIRAȚII SECURITĂȚII

Există dovezi că au colaborat cu poliția politică comunistă. Dar cariera nu le-a fost afectată. Dimpotrivă, au urcat până la vârful statului.

Anul 2 ■ Numărul 84 ■ Preț: 11,90 lei

BIBLIOTECA ALEPH

FOTO: INQUAM PHOTOS; GULIVER / GETTY IMAGES

FM

KISS FM ESTE RADIOUL NR. 1 ÎN ROMÂNIA

Conform studiului de audiență realizat în perioada 22 aprilie - 11 august de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, Kiss FM este ascultat zilnic de **2.527.400 de persoane.**

Vă mulțumim!

Newsweek ROMÂNIA

13-19.12.2019 _ ANUL 2 _ NR.84

SUMAR

Periscop

06 **Combinatori**
Descurcăreții
soți Vișoianu

Opinii

10 PETRE BĂDICĂ
În Educație, avem
ce am semănat
11 RADU PARASCHIVESCU
În fond, e viața mea
(gânduri despre
mitocani)

Dosar

12 **Jumătăți de adevăr**
Semideconspirații
Securității

Periscop

20 **Anchetă**
Cazul judecătoarei
Crina Muntean.
24 **Poveşti din ceauşism**
Sarcinile trasate
de comuniști lui
Paul Stănescu
26 **Istorie recentă**
În NATO, cu maiul

Internațional

34 **NATO la 70 de ani**
Noul scop al NATO:
„Keep Americans
in, Russians down
and Chinese out"
38 **SUA**
Femei invizibile

Magazin

42 **Lectură**
Cele mai așteptate
20 de cărți
din 2020
46 **Pe hartă**
Nu doar ficțiune.
Librării pe care
merită să le vizitezi
48 **Auto**
HONDA CIVIC
SEDAN 1.5 TURBO
CVT EXECUTIVE
Cultură
civică pentru
familiști
52 **Tehnologie**
The Big Boxer
54 **Performanță**
În spatele Balonului
de Aur
56 **Sănătate**
Dezastru: De ce este
Marea Neagră cea mai
poluată din Europa
58 Cum ne afectează
substanțele toxice
din Marea Neagră
60 **Călătorii**
Cava Freixenet,
o poveste de
dragoste catalană

Calendar

62 Jos Ceaușescu!

» P.26

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Silviu Sergiu**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Senior editor _ **Ramona Ursu**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Reporter _ **Adelina Sahlean**
Contributori _ **Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

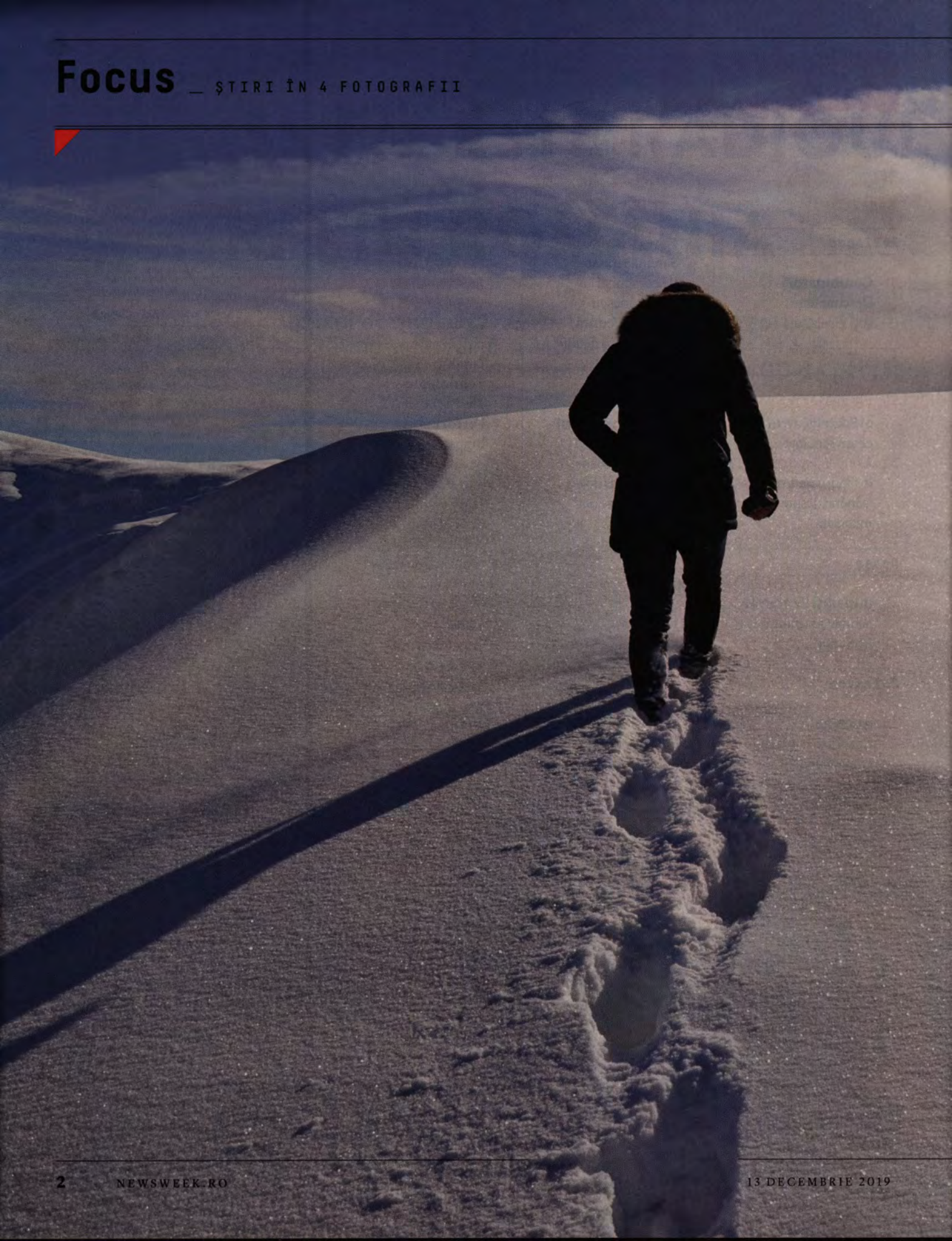

MUS, TURCIA

Feerie albă

Un bărbat merge pe un drum acoperit complet de zăpadă, în provincia Mus din Turcia, pe 3 decembrie 2019.

📷 ➤ ABRI YILDIRIM/ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

DPWH

PARIS, FRANȚA

Messi de aur

Argentinianul Lionel Messi (FC Barcelona) pozează pe scena Tetrului Chatelet, pe 2 decembrie 2019, la Paris, în cadrul ceremoniei în care a primit al șaselea Balon de Aur din carieră. Titlul se acordă celui mai bun fotbalist, în cursul unui an competițional.

KRISTY SPAROW/GETTY IMAGES

SEUL, COREEA DE SUD

Moș Scufundilă

Un scafandru purtând un costum de Moș Crăciun înoată într-un bazin cu pești, la COEX Aquarium din Seul (Coreea de Sud), pe 4 decembrie 2019. Crăciunul a devenit deosebit de popular în această țară non-creștină, singura din Asia care îl recunoaște drept sărbătoare națională.

CHUNG SUNG-JUN/GETTY IMAGES

LIPA, FILIPINE

Vântul suprem

Locuitori ai orașului Lipa (provincia Batangas, Filipine) împing pe străzile inundate un camion, după ce Taifunul Kammuri a lovit cea mai mare insulă a arhipelagului asiatic, Luzon, pe 3 decembrie 2019. Zeci de mii de persoane au fost evacuate din calea furtunii, sute de zboruri au fost anulate, iar Jocurile Asiei de Sud-est au fost amânate.

ZRA ACAYAN/GETTY IMAGES

COMBINATORI

Descurcăreții soți Vișoianu

Daniela și Cornel Vișoianu s-au branșat la interese de stat prin tot soiul de legături și încrengături.

MASON CELEBRU ÎN LOJA „Adrian Dohotaru", candidat pe listele FSN, partener de afaceri cu controversatul magnat Nicolae Buzăianu, subalternul controversatului Nicolae Dumitru („NIRO"), dar și consilier al fostului premier Victor Ponta. Așa arată, pe scurt, cariera lui Cornel Vișoianu, cel care îl descria pe președintele Klaus Iohannis drept „ultimul șpăgar de suflete, nejudecat încă".

Dar soția lui Vișoianu, Daniela, a fost decorată cu Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler după ce a contribuit la programul „România educată" al președintelui Klaus Iohannis, „ultimul șpăgar de suflete". Între timp, doamna Vișoianu a fost unsă pe funcția de consilier al ministrului Educației, Monica Anisie.

Numele Danielei Vișoianu apare în mai multe organizații, inclusiv în C4C Communication for Communitty, organizație care a încheiat anul trecut un contract cu Ministerul Educației și un ONG al lui Alexandru Cumpănașu, unul dintre cei mai controversați candidați la alegerile prezidențiale din 2019. Într-o altă asociație, familia Vișoianu a fost parteneră cu controversatul avocat Doru Cătălin Boștină, condamnat în mai multe dosare.

Doamna Vișoianu, ca acasă la Cotroceni

În urmă cu aproximativ două luni, Daniela Vișoianu a deschis evenimentul de lansare a programului candidatului Klaus Iohannis la alegerile prezidențiale, eveniment organizat de Partidul Național Liberal. Ea a fost implicată și în proiectul prezidențial „România Educată", proiect aflat sub patronajul direct al președintelui Iohannis. Susținută de Ligia Deca, consilierul pe educație al președintelui Iohannis, Daniela Vișoianu a fost numită în funcția de consilier al Monicăi Anisie, noul ministru al Educației, conform unor surse citate de edupedu.ro. Întâmplător sau nu, președintele Iohannis i-a acordat Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler. Distincția prezidențială a fost acordată la patru zile distanță după ce Vișoianu a anunțat „modest" că funcția de consilier al ministrului este o poziție prea mică pentru ea.

Despre Iohannis: „Ultimul mare șpăgar de suflete"

Soțul Danielei Vișoianu, Corneliu Vișoianu, a scris pe 2 noiembrie 2015 o notiță pe Facebook, la două zile după tragedia din clubul Colectiv, sub titlul

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

POVEȘTI DIN CEAUȘISM
Sarcinile trasate de comuniști lui Paul Stănescu » P.24

FOTO: FACEBOOK

VIP Cornel Vișoianu se laudă pe propriul cont de Facebook cu fotografii de la evenimente importante

„Acești ticăloși ipocriți care fură bani, fură puterea, fură sufletele oamenilor și mai ales ne fură viața și viitorul copiilor". Redăm integral un fragment din textul asumat de Corneliu Vișoianu: „Ce păcat că pentru corupția sufletelor nu există DNA.

Ultimul mare șpăgar de suflete, nejudecat încă, pe numele lui mai mic numit Klauss vine și ne mai cere o mică șpagă: «Trebuie să fim solidari și să cerem autorităților să fie responsabile pentru ca asemenea tragedii să nu se mai întâmple», toate astea citite de pe o nenorocită de foaie scrisă de groparii speranței. Da' cine «mama mă-sii» sunt autoritățile, nu el, nu este el șeful tuturor, nu ne reprezintă el peste tot, nu este el meșterul lucrurilor bine făcute și în interesul național? Se vede treaba că am scăpat de dracu' și am dat peste taică-su!".

La solicitarea *Newsweek România*, Vișoianu a mimat mirarea și a spus că nu își mai aduce aminte de textul publicat pe contul său personal de Facebook: „Eu? Nu, nu există. Nu... nu știu să vă spun. Nu-mi amintesc și nu am... Nu știu, nu-mi amintesc, poate este vreun comentariu scris de altcineva. Este posibil... dar... nu. E posibil să fie o interpretare tendențioasă. Nu știu dacă este scrisă de mine. Nu știu la ce vă referiți. Nu pot să neg acum, o să încerc să verific. Dacă l-a scris altcineva, trebuie să îmi asum dacă e contul meu".

Organizația de pe tarlaua 9

Până să fie numită consilier la Educație, Vișoianu a deținut funcția de președinte al Federației Coaliția pentru Educație, o organizație care reunește mai multe asociații specializate pe educație, dar și calitatea de unic asociat al firmei Forum Group. Din cadrul Coaliției face parte și asociația C4C Communication for Community, acolo unde Daniela Vișoianu deține funcția de vicepreședinte. Conform Registrului Național ONG, organizația a fost înființată în anul 2001 de Dan Ungureanu, Daniela Vișoianu și Luciana Hainagiu. Adresa organizației figura în sectorul 3 al Bucureștiului, apoi a fost mutată în comuna Cornățelu, satul Bolovani, pe strada Ion Bolovăneanu, tarlaua 9, parcela 8. Scopul asociației îl constituie promovarea și cultivarea relațiilor sociale deschise, care să permită obținerea de performanță în procesele de comunicare. Între timp, în locul Lucianei Hainagiu a intrat Irina Ecaterina Sorescu.

În ciuda zvonurilor insistente care-l leagă de serviciile secrete externe și de diplomație, Vișoianu neagă orice legătură cu acestea

În cursul anului 2018, asociația înființată de Vișoianu a semnat un acord de parteneriat cu Ministerul Educației și Asociația pentru Implementarea Democrației, una din organizațiile controlate de Alexandru Cumpănașu, fost candidat la alegerile prezidențiale din 2019. Obiectul acordului era implementarea proiectului „Noi perspective în educație", de pe urma căruia asociația Danielei Vișoianu urma să beneficieze de suma de 236.491 lei.

Cornel Vișoianu a declarat pentru *Newsweek România* că nu are nicio treabă cu Cumpănașu: „Nu am lucrat cu domnul Cumpănașu. Nici eu și nici soția nu îl cunoaștem. Toată legătura care a fost făcută a fost pe un proiect foarte mare, de anvergură, pe care îl are Ministerul Educației. Au fost foarte multe solicitări, nu a răspuns nimeni din piață, și, la un moment dat, ne-am asumat noi treaba asta. Ne-am și retras din proiectul respectiv, ca să nu apară discuții. Cumpănașu este prezent în 7.000 de proiecte, nu am nicio legătură și nici nu îl cunosc personal".

Clubul select „Delta"

Dar aceasta nu este singura asociație în care apare numele Danielei Vișoianu. De la Registrul Național ONG mai aflăm că este unul dintre membrii fondatori ai asociației ARC PRO pentru Coaching Profesionist din România, unde deține funcția de secretar. O altă organizație în care figurează ca membru fondator și președinte este Asociația Părinților din Colegiul

Național de Informatică Tudor Vianu, din București, organizație în care îl regăsim inclusiv pe Sorin Chelmu, fostul secretar general al Guvernului Cioloș.

Însă cea mai importantă organizație pare a fi Fundația Culturală Delta. Sub cupola acestei fundații regăsim reunite mai multe personaje cu trecut controversat, masoni, politicieni, foști secretari de stat și afaceriști.

Această fundație îl are ca președinte de onoare pe Eugen Ovidiu Chirovici, fostul șef al masoneriei românești. Dar funcția de președinte îi aparține lui Corneliu Vișoianu, soțul Danielei Vișoianu. Pe lista vicepreședinților se află masonul Florin Ghiulbenghian și Florinel Horvath. Pe lista membrilor din consiliul director se mai află Mircea Ursache, fostul vicepreședinte al ASF și fost șef al mai multor instituții financiare, masonul Aurel Virgil Manea etc. Tot în această organizație selectă o regăsim pe Anca Magdalena Chiser, fost secretar de stat la Ministerul Economiei.

Fundația Culturală Delta i-a avut ca membri de seamă pe controversatul afacerist Nicolae Bogdan Buzăianu, pe Mihnea Paul Popescu, pe fostul suprefect liberal Mihăiță Emil Vișoianu, pe subprefectul de Tulcea Gabriel Teodosie Marinov, pe tulceanul Bogdan Lucian Dragomir, dar și Paul Silviu Anghel. Utimul este directorul Direcției Generale Control și Supraveghere Piață și Armonizare Europeană din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor. Conform unor surse din cadrul PNL, Paul Anghel își dorește cu ardoare funcția de președinte al Autorității, funcție deținută în prezent de controversata Mihaela Ionescu, fosta soție a lui Cazemir Ionescu.

Candidatul FSN, Zugravu Zamfirescu

Soțul Danielei Vișoianu, Cornel Vișoianu, și-a început ascensiunea în cercul puterii de la București în ianuarie 1990. Pe atunci, străzile Bucureștiului se scăldau încă în sângele revoluționarilor uciși în numele Partidului Comunist, condus de dictatorul Nicolae Ceaușescu, iar actualul Cornel Vișoianu purta numele Corneliu Silviu Zugravu Zamfirescu și tocmai fusese înscăunat președinte al Uniunii Naționale Independente Studențești (UNIS). Doi ani mai târziu, la alegerile din 1992, îl regăsim pe tânărul Zamfirescu pe lista candidaților FSN. Își dorea un post de deputat de Suceava. În același an, a plecat din FSN împreună cu mai mulți politicieni, printre care Petre Roman și Traian Băsescu, și au pus bazele Partidul Democrat.

„Nu am candidat pe listele FSN. Am candidat pe listele Partidului Democrat, mă rog, se chema atunci FSN. Ca să fie clar, eu am mers la FSN și pe urmă s-a scindat. Am plecat cu Petre Roman și cu toți ceilalți, Radu Berceanu, Traian Băsescu. Nu am avut nicio legătură cu FSN. E istorie", a spus Vișoianu pentru *Newsweek România*.

Câțiva ani mai târziu, după ce și-a schimbat orientarea politică, Zamfirescu avea să își schimbe și numele. Noul nume: Cornel Vișoianu. Presa românească l-a bănuit pe Vișoianu că ar fi lucrat pentru serviciile secrete, mai exact pentru Direcția de Informații Externe. Dar Vișoianu neagă orice legătură cu serviciile secrete.

„Schimbarea de nume a fost o chestie personală. Nu am avut nicio legătură cu DIE. Asta este o... mă rog, nu știu de unde, cine a scos asta. Dacă mai apare în presă o să-i dau în judecată fără nicio problemă. Nu am fost diplomat, nu am nici o legătură nici cu SIE, nici cu MAE", a declarat Cornel Vișoianu.

TRECUT
Acum patru ani, Cornel Vișoianu avea o părere ușor diferită de cea de azi despre președintele țării

Aceşti ticăloşi ipocriţi care fură bani, fură puterea, fură sufletele oamenilor şi mai ales ne fură viaţa şi viitorul copiilor.

CORNELIU VIȘOIANU | LUNI, 2 NOIEMBRIE 2015 | 5 MINUTE

Reuşita, succesul presupune îndeplinirea a trei condiţii: trebuie să poţi, să îţi placă şi să îţi pese. Dacă poţi, adică dacă eşti competent şi în putere să îţi asumi o responsabilitate, motivaţia, menţinerea în proiect, răbdarea vs depinde de cât de mult îţi place. Fără bucurie orice faptă este doar pe jumătate împlinită. Un "profit afectiv" ne face uneori fericiţi într-o tară plină de tristeţe iar alteori ne aduce pe toţi alături de visele noastre comune, adeseori pierdute. "Plăcutul" corelează cu a-ţi păsa: de comunitatea în care trăieşti, de oamenii din ea, inclusiv de tine înţelegând că binele vine dintr-un rost pe care îl ai, dintr-o misiune asumată şi împlinită.

Cred că suferim cu toţii de autism, un autism în primul rând social. Nu mai comunicam decât superficial, pare că avem simţurile atrofiate.

Ce a mai rămas din noi? Iată, încă mai simţim marile dureri! Mai avem încă lacrimi şi revolte. Ce se va întâmpla însă mâine? Doar destinul poate şti. Suntem corupţi în sufletele noastre şi am ajuns să dăm şpagă sentimente. Sentimente nemeritate, sentimente nemuncite ci doar discutate pe sub masă şi apoi sustrase.

Ce păcat că pentru corupţia sufletelor nu există DNA. Ultimul mare şpăgar de suflete, nejudecat încă, pe numele lui mai mic numit Klauss vine şi ne mai cere o mică şpagă: "Trebuie să fim solidari şi să cerem autorităţilor să fie responsabile pentru ca asemenea tragedii să nu se mai întâmple", toate astea citite de pe o nenorocită de foaie scrisă de groparii speranţei. De' cine "mama mă-sii" sunt autorităţile, nu ei, nu este el şeful tuturor, nu ne reprezintă el peste tot, nu este el meşterul lucrurilor bine făcute şi în interesul naţional?

Se vede treaba că am scăpat de dracu' şi am dat peste ticăi-su!

Azi ţara este în bernă, sufletele noastre tac în timp ce tristeţea îi cheamă înapoi pe cei preadevreme plecaţi să ne mântuie. Câţi copii trebuie să mai pierdem ca să ne trezim? În loc să se joace şi chiar să se distreze, copii noştri plâng prin cimitire, la căpătâiul lui Andrei de numai 15 ani, ucis cu premeditare de şpagă, lăcomie şi cinism. Ucis de nepăsarea noastră a tuturor.

Toţi şobolanii s-au ascuns, pleacă de pe corabia lui "România sunt eu" şi se ascund de otrava încă insuficientă şi aruncată haotic de un popor prea obosit, înfometat şi hărţuit de un sfert de veac. Nu le place să le arăţi isdul pe care l-au crest pentru că se cred deasupra tuturor, se visează îngeri. Minciuna este deja monedă de schimb la un curs leu - minciună tot mai dureros. Tragedia sunt ei, nenorocirea nemeritată a acestui neam care supravieţuieşte într-o barcă veche, prin care securiştii rataţi se joacă cu o bormaşină făcută de nemţi, şi alimentată cu baterii ruseşti.

Şi pentru că reuşita are trei condiţii, putinţa, plăcerea şi păsarea, să ne uitam şi altfel, ca să vedem şi condiţiile nereuşitei, paradoxal tot trei condiţii care încep cu litera "P".

De pe lista liberalilor, consilier la Ponta

În anul 1997, Cornel Vișoianu a ajuns în funcția de consilier al lui Bogdan Teodoroiu Bujor, pe atunci ministru al Cercetării și Tehnologiei. Trei ani mai târziu avea să candideze din nou, pentru funcția de deputat.

„În vremea aceea eram membru PNL, am și candidat pentru PNL la parlamentare în județul Neamț, în anul 2000", a declarat Vișoianu. El a menționat că actuala sa soție, Daniela Vișoianu, nu este membră de partid. Însă recunoaște că la începutul anilor 2000 a lucrat împreună cu ea la campania electorală a PNL. Într-un final a ajuns în slujba premierului Victor Ponta, pe atunci liderul PSD.

REPREZENTARE
Daniela Vișoianu a fost port-drapelul campaniei centrate pe educație a președintelui Klaus Iohannis

Afaceri cu „deșteptul" Buzăianu

Relația dintre Cornel Vișoianu și Bogdan Buzăianu, considerat „băiatul deștept" al afacerilor cu energie, s-a cimentat în anul 2000. Cei doi au fost angajați ca strategi de campanie ai PNL, dar nu au reușit să se impună la nivel național. În acea perioadă, Călin Popescu Tăriceanu și Dinu Patriciu au încercat să impună firma acestora, B&C Consulting, doar în câteva județe, inclusiv în Neamț, acolo unde a candidat Vișoianu. La doi ani de la eșecul în alegerile parlamentare, în iunie 2002, Bogdan Buzăianu i-a lăsat firma B&C Consulting lui Vișoianu. Trei luni mai târziu, Buzăianu i-a mai cedat o societate: Davidoff România SRL. Această firmă a fost preluată de Vișoianu și Dan Ungureanu, actualul partener din organizațiile nonguvernamentale. Ulterior, firma Davidoff a fost rebotezată cu numele Delta Club.

Frați masoni, reuniți în SRL

În prezent, pe numele lui Vișoianu mai sunt trei firme.

În European Consulting & Trade Agency – ECTA Group SRL îi are ca asociați pe Călin Radu Nae, Cristian Octavian Matei, hunedoreanul Tudor Simota, masonul Ucu Mihai Faur și Riff Finance SRL, deținută de francezul Philippe Pierre Louis Granier și administrată de Oana Tahor.

Numele lui Călin Radu Nae apare în șapte firme având ca obiect de activitatea dezvoltarea de soluții software.

Controversatul afacerist și-a luat doctoratul la Academia SRI în 2011, dar i s-a retras doctoratul după ce s-a constatat că a plagiat. Hunedoreanul Tudor Simota este nimeni altul decât secretarul general al Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, o piață în care se învârt miliarde de lei anual.

Masonul Ucu Mihai Faur a fost membru activ la PSD, dar este mai cunoscut drept Mare Maestru al Marii Loji Naționale Unite din România.

Acesta, mason de gradul 33, este considerat unul din cei mai bogați oameni din Turda, însă poziția sa nu i-a asigurat și un mandat în Parlamentul European sau Camera Deputaților, conform presei locale.

O altă firmă controlată de Vișoianu este Global Oil & Metal Energy Corporation SRL. Aici, jumătate din afacere este deținută de Mircea Papadopol.

Legături oficiale și cu chinezii

Cornel Vișoianu apare ca membru fondator al Asociației Marea Lojă Națională a României – Loja de Ritualistică Comparată și Cercetări Masonice.

O altă organizație masonică înființată de Vișoianu este Demolay România, organizație masonică dedicată copiilor până în 16 ani.

Aici, printre membri fondatori, îl regăsim pe Mircea Gheordunescu, fost adjunct al directorului SRI în perioada 1997-2001.

O altă organizație în care Vișoianu este prezent se numește „Casa Româno-Chineză", condusă de controversatul Nicolae Dumitru, zis „NIRO". În această organizație, Vișoianu are funcția de membru în Consiliul Director. „Sunt la Camera de Comerț Bilaterală România - China.

Nu mai sunt la Casa Româno-Chineză de foarte multă vreme. Nu am niciun fel de legătură cu acești stimabili domni. Nu vreau să intru în amănunte despre subiectul respectiv", a declarat Vișoianu.

Alături de partenerul său de afaceri, Dan Ungureanu, numele lui Vișoianu apare și în asociația Eduteco. Într-o altă organizație, Strategikon, Vișoianu este asociat cu Ioan Mircea Pașcu și generalul Teodor Frunzeti.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

PETRE BĂDICĂ

În Educație, avem ce am semănat

Ne-am dat ochii peste cap complet gratuit atunci când am fost informați că elevii români au înregistrat cele mai slabe rezultate la testele PISA din ultimii ani.

E suficient să parcurgem ceea s-a întâmplat din 2012 încoace în sistemul de învățământ românesc pentru vedea că rezultatele slabe ale copiilor la matematică, română și știință sunt cât se poate de normale.

Miniștri incompetenți. Între 2006 și 2012, scorurile la testele PISA au urcat. Rezultatele din 2015 și 2018 ne-au dus pe o pantă descendentă. În 2012, la putere a venit PSD. A avut puterea absolută, dar, cum se zice în fotbal, „nu s-a regăsit".

Ministerul Educației a fost condus de 10 miniștri social democrați. Unii, incompetenți și agramați: Liviu „Genunche" Pop de două ori, Valentin „Pamblică Popa", Daniel Breaz. Dar și de oameni care au avut interese în afara învățământului, precum Ecaterina Andronescu.

E suficient să ne amintim că PSD nu a organizat concursuri pentru posturile de directori și inspectori școlari, alegând delegările pe funcții și pe pile. Elevii nu și-au primit aproape niciodată manualele la timp, iar „revoluțiile" de tip manual unic, compendiu au dat școala peste cap. Fiecare nou ministru a vrut să schimbe programa, să reducă numărul de ore sau materiile, dar fie a eșuat, fie a făcut-o după ureche. Predarea după dictare funcționează în multe zone ale țării.

Sindicatele. Nu au pus presiune deloc asupra guvernelor PSD, având o singură preocupare: banii. Nu au protestat energic față de subfinanțarea învățământului sau de slaba dotare a laboratoarelor și a sălilor de studiu. Nici atunci când decidenții politici nu au mai plătit bursele de merit ce trebuiau acordate elevilor care obțin o medie peste 8,5. Nici anul trecut când guvernul a uitat să trimită bani pentru Programul social „masa caldă".

În schimb, s-au îngrijit să încaseze în continuare 1% din salariile profesorilor. Această plată, eliminată de ministrul Funeriu, a fost reintrodusă de Victor Ponta. Sindicatele au fost „mituite" cu 15 milione de euro anual, iar gura li s-a auzit cel mult în câteva comunicate de presă inofensive.

Profesori. Sistemul de învățământ nu recompensează pe măsură profesorii dedicați și nu ajută sau îi tolerează pe cei care nu au metodă sau nu se perfecționează continu. „Profesorii ar trebui evaluați: celor sub nivel să li se livreze o formare adaptată timp de un an pentru a ajunge la nivel, iar dacă nu reușesc atunci (pot pleca din sistem)", aceasta este soluția fostului ministru Daniel Funeriu, care arată că: „salariile mai mari ale profesorilor nu produc efecte imediate în rezultatele învățării".

Infrastructura școlară. Învățământul a fost subfinanțat. O statistică de la finalul anului trecut arăta că statul român alocă pentru educație doar 3,1 la sută din PIB. Dintre țările membre UE, tot la coada clasamentului, dar înaintea României, se află Bulgaria și Grecia, cu câte 4,1 la sută din PIB pentru educație, iar imediat înaintea acestor state balcanice sunt plasate Cehia și Slovacia, cu câte 4,2 la sută din PIB.

Deciziile miniștrilor Educației, care aveau și o componentă socială, au încurajat abandonul școlar. Elevii nu și-au mai putut deconta cheltuielile cu transportul interjudețean. Prin desființarea unor școli, mulți copii au fost nevoiți să străbată kilometri până la o altă unitate școlară. Elevii nu au primit o masă caldă, alții au fost privați de bursele de merit. De șapte ani PSD nu reușește să construiască 1.500 de toalete pentru școli. Nu a apărut internet în toate școlile și nici nu ar fi nevoie din moment ce există 12 elevi la un computer. Promisele tablete lipsesc.

Școala românească face miracole numai la vârf, aducând medalii la olimpiadele internaționale. La bază, fără interes și finanțare, moare încet.

PETRE BĂDICĂ
este senior editor al *Newsweek România*

RADU PARASCHIVESCU

În fond, e viața mea (gânduri despre mitocani)

Filmul e vechi. Nu mai are mult și împlinește patru decenii. Se numește *Whose Life Is This Anyway?* și-l are în rolul principal pe Richard Dreyfuss, care joacă un sculptor cvadriplegic obligat să trăiască mai departe, în ciuda propriei lui voințe. Filmul dezbate o temă delicată, care a suscitat reacții adeseori ulcerate în Occident și în SUA: dreptul omului de-a decide că nu mai are rost să simuleze viața, dacă n-o poate trăi plenar. La ce bun să putrezesc de viu într-un pat? se întreabă protagonistul. Ce rost are să fiu doar generatorul de milă, compătimire și stinghereală al celorlalți? Cum mă pot mobiliza pentru câteva sute sau poate mii de răsărituri și de apusuri, când știu că îmi mai pot folosi doar mintea? Dacă sunt puse bine, întrebările declanșează fieste ale neliniștii. Personajul lui Dreyfuss îi acuză pe cei din jur că îi deturnează existența prin confiscarea dreptului la opțiune. Ken Harrison, sculptorul întemnițat într-o rezervă de spital, este un om la cheremul celorlalți și simte că trăiește viața altcuiva. Că joacă într-un scenariu pentru care nu i s-a cerut acordul. Că a fost deposedat de libertatea ultimă: aceea de-a alege.

Păstrând proporțiile, mitocanul ocupă în viața noastră locul oamenilor care se învârt în jurul lui Harrison / Dreyfuss, scăldându-l în minciuni cucernice și promisiuni false ca bancnota de trei euro. Este corpul străin care se cuibărește în existența aproapelui, fără a se mulțumi cu atât. Condiția de parazit nu i se pare suficientă. Vrea mai mult. Dacă poate să-ți modifice traiul de zi cu zi până la a trăi cot la cot cu tine, în viața ta, e fericit. Mitocanul își propune să rămână în viața lui, dar în același timp să se lățească în a ta. Lucrul care se vede cel mai bine în comportamentul acestui ins e plăcerea colonizării. Voluptatea invaziei. Siguranța dării de buznă. Mitocanul își adjudecă totul și nu restituie nimic. El ia aerul celor din jur, vorba din gura interlocutorilor și piuitul martorilor. Astăzi mai mult ca ieri, mitocanul are obișnuința expandării, ceea ce-l face să se dilate năprasnic, până când umbra lui devine atotdominatoare. Când un mitocan clefăie sau își suge măselele, e banal. Când stă cu șapca pe cap în biserică și trimite sms-uri, e previzibil. Când se crăcănează în fotoliul cafenelei, cu lopata spânzurând pe umărul păpușicii colagenate de alături, e inofensiv.

În schimb, când iese din țarcul existenței lui și pătrunde în viața ta, devine o carnasieră nemiloasă. Sistemul în care funcționează mitocanul înseamnă vizibilitate și audibilitate maximă cu strădanii minime. Un mitocan discret? Nu s-a pomenit așa ceva, e o contradicție în termeni, ca o cascadă care stă pe loc. Rețeta performanței în mitocănie presupune două ingrediente de bază: gesticulația luxuriant-euforică și vorbitul bolonăvos-cazon, la do de sus. Surdina e un capriciu imperdonabil, iar cumpătarea o nerozie despre care nu merită discutat. Mitocanul nu se infiltrează, ci năvălește. Un asemenea om nu te irită prin ceea ce face sau spune, ci prin felul în care gesturile, vorbele sau faptele lui stau streașină trecerii tale prin lume. Dacă mitocanul ar arunca mucuri de țigară pe covorul din propriul lui apartament, s-ar scobi în nas la el în baie sau ar asculta muzică tare într-o incintă perfect izolată, nimeni n-ar avea nimic cu el. Corect, numai că în condițiile astea n-ar mai fi mitocan. Sau cel puțin n-am ști că e. Mitocanul își trăiește condiția prin raportare la cei din jur și alegând drept instrument de lucru sfidarea. Îți împinge ușa vieții cu un umăr bine proptit, fără să bată. Intră, se instalează comod și-ți face în sâc cu fiecare gest. Exasperarea ta este succesul lui. Când te răzvrătești – tacit, fiindcă pe față nu prea ai curaj – și îți spui „În fond, e viața mea", mitocanul ți-o întoarce imediat: „S-o crezi tu".

Mitocanul își propune să rămână în viața lui, dar în același timp să se lățească în a ta

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

JUMĂTĂȚI DE ADEVĂR

Semideconspirații Securității

Există dovezi că au colaborat cu poliția politică comunistă. Dar cariera nu le-a fost afectată. Dimpotrivă, au urcat până la vârful statului.

COMPLICI
Ioan Aurel Pop (dreapta) apare pe o listă de colaboratori ai UM 0225, unitatea din cadrul Departamentului Securității Statului. Pentru Dan Berindei (stânga), există dovezi că și-a turnat fiul

ÎN 2005, ÎN PRIMUL AN DE MANDAT, președintele Traian Băsescu anunța cu multă pompă transferul celei mai mari părți din arhiva fostei securități de la serviciile secrete la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS). Mai mult, fostul președinte a cerut imperativ acestor servicii să-i găsească dosarul de Securitate.

„Președintele României, Traian Băsescu, cere public SRI, SIE, M.Ap.N, Arhivelor Naționale, deținătorilor arhivelor CC al PCR, tuturor instituțiilor care dețin documente privind pretinsele legături cu Securitatea din timpul regimului comunist, să le pună la dispoziția CNSAS pentru a putea fi evaluate și elucidate acuzațiile privind o presupusă colaborare a șefului statului cu Securitatea", anunța, la 11 aprilie 2006, Administrația Prezidențială. Câteva luni mai târziu, nu se găsise nimic. „Dați-mi-l și îl fac public! Dați-mi dosarul meu de Securitate. Este un lucru pe care l-am cerut de la începutul mandatului tuturor serviciilor. Și vă asigur că imediat ce voi intra în posesia lui o voi face", a revenit Traian Băsescu, în august 2006.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Au trecut 13 ani până când CNSAS a reușit să descopere dosarul de Securitate al, de acum, fostului președinte al țării. Acesta a apărut, miraculos, în 2019, și, în baza noilor elemente, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a decis că Traian Băsescu a colaborat cu Securitatea.

Decizia CNSAS a fost confirmată în primă instanță, la Curtea de Apel, dar procesul continuă.

Cazul Băsescu este exemplar pentru faptul că și acum dosarele Securității sunt departe de a fi complet desecretizate. Băsescu a fost deconspirat la cinci ani de la plecarea de la Cotroceni, dar și în prezent sunt numeroase elemente care lipsesc din cariera sa profesională petrecută peste hotare.

Newsweek România vă prezintă o lungă listă de persoane asupra cărora planează suspiciuni că au colaborat cu Securitatea, suspiciuni bazate pe documente sau pe declarații credibile. În aceste cazuri, CNSAS continuă să susțină că nu deține toate datele. Mai ales dosarele celor care au lucrat peste hotare sau în comerțul exterior lipsesc.

Foto INQUAM PHOTOS / RAUL STEF

Aceasta era una din zonele cele mai sensibile pentru regimul Ceaușescu, iar Securitatea controla fiecare ieșire peste hotare sau contactele cu străinii. De exemplu, în cazul lui Dan Voiculescu, CNSAS a descoperit dosarul său de turnător, dar nu deține informații despre perioada în care a lucrat în comerțul exterior ceaușist.

Întrebat dacă acesta provine din DIE, fostul director adjunct al Serviciului de Informații Externe, Silviu Predoiu, a răspuns: „Nu pot să vorbesc despre asta. Nu știu. Nu îmi aduc aminte".

Dosarul Băsescu: niște coperți

Traian Băsescu a primit nu mai puțin de cinci adeverințe de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, care atestau faptul că n-ar fi colaborat cu Securitatea: în 2002, 2004, 2006, 2009 și 2014.

În 2019, când l-a reverificat în calitate de candidat la alegerile pentru Parlamentul European, CNSAS a găsit coperțile unui dosar gol, pe microfilm, și două note informative în dosarele de urmărire ale altor persoane. Nicio instituție a statului, nici CNSAS, nici SRI, nu s-au deranjat să explice de ce dosarul lui Băsescu mai conține doar coperțile.

Microfilmul dosarului – de fapt, coperțile pe care se află numărul, numele real și numele conspirativ – a fost transmis de SRI către CNSAS abia în aprilie 2019. Nu este clar de ce acest lucru s-a petrecut atât de târziu, de vreme ce Băsescu a cerut ca informațiile legate de relația sa cu Securitatea să fie transmise către CNSAS încă din aprilie 2006. Comisia de control din Parlament, care ar putea cere explicații, nu mai funcționează, de facto, din primăvară, când președintele ei, Claudiu Manda, a fost ales europarlamentar PSD.

Deși fostul șef al statului a lucrat, în anii regimului Ceaușescu, și la Anvers, în Belgia, Serviciul de Informații Externe nu a făcut public niciun document legat de activitatea sa de peste hotare.

Cel care ar fi descoperit, în arhiva CNSAS, noile date privindu-l pe fostul șef al statului ar fi lucrat anterior la SRI, înainte de a se transfera la această instituție civilă.

Alte coperți goale

În toamna lui 2006, după marele transfer de dosare inițiat de Băsescu, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității anunța că a prins doi ofițeri sub acoperire: pe Mircea Coșea, pe atunci parlamentar PNL, și pe Șerban Mihăilescu, senator PSD și una din cele mai influente figuri din cabinetul Adrian Năstase. Presa a relatat la acel moment că, de fapt, CNSAS avea doar coperțile dosarelor.

Și Coșea, și Șerban Mihăilescu au negat vehement că ar fi fost ofițeri sub acoperire. În mai 2007, într-un gest neobișnuit, CNSAS revine asupra deciziei în cazul Coșea și afirmă că, deși acesta a fost, între 1973 și 1982, ofițer acoperit al UM 0544 – indicativul Centrului de Informații Externe, predecesorul SIE – el n-ar fi desfășurat activități de poliție politică.

Mircea Coșea este în prezent președintele Consiliului de Supraveghere a companiei de stat Transelectrica, în CV-ul său nefiind men-

IERI NU, AZI DA Traian Băsescu (sus) a cerut SRI-ului condus de George Maior să pună la dispoziția CNSAS orice document care să dovedească legătura sa cu Securitatea. Fostul președinte a primit cinci adeverințe care atestau că n-ar fi colaborat cu poliția politică, între 2002 și 2014. Situația s-a schimbat brusc în 2019. Mircea Coșea (jos) a fost confirmat ca ofițer acoperit al serviciului de spionaj extern al statului comunist.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GOERGE CĂLIN

ționată perioada în care a lucrat pentru Securitate. Recent, Coșea l-a apărat pe directorul Transelectrica, Marius Caraşol, când acesta a fost acuzat că şi-a falsificat actele de studii: „Nu se poate da aşa cu parul în capul omului până când nu verifici foarte, foarte bine tot ce se întâmplă".

Ulterior, Caraşol a fost reţinut de DNA şi pus sub acuzare pentru înşelăciune.

Tot în mai 2007, CNSAS l-a curăţat de acuzaţiile de poliţie politică şi pe Şerban Mihăilescu. Şi acesta a fost ofiţer acoperit între 20 martie 1986 şi martie 1990 (adică inclusiv după Revoluţie, când Securitatea ar fi fost desfiinţată), dar colegiul care gestionează arhivele Securităţii susţine că nu a descoperit elemente care să ateste faptul că ar fi făcut poliţie politică.

„Este fie o confuzie, fie o făcătură", afirma, în 2006, Şerban Mihăilescu, când s-a aflat că CNSAS deţine documente că ar fi fost maior al fostului Departament de Informaţii Externe. Fostul parlamentar şi ministru PSD în cabinetul Năstase a susţinut că toţi cei care lucrau la cabinetul premierului ceauşist Constantin Dăscălescu – el fiind chiar şeful de cabinet - erau civili. Mihăilescu a fost parlamentar până în 2016.

Academicienii turnători pe listă

În aprilie 2018, istoricul Mădălin Hodor a publicat o listă de circa 200 de colaboratori ai Securităţii, listă pe care apărea numele preşedintelui Academiei Române, Ioan Aurel Pop. Este vorba de colaboratori aflaţi în legătura UM 0225, unitatea din cadrul Departamentului Securităţii Statului (DSS) care se ocupa de urmărirea emigraţiei româneşti în regimul comunist.

Mădălin Hodor a explicat, în „Revista 22", că, „în februarie1985, generalul-locotenet Aristotel Stamatoiu, şeful Centrului de Informaţii Externe, a emis un ordin prin care le cerea tuturor unităţilor subordonate să-şi actualizeze situaţia surselor aflate în legătură şi să transmită datele lor complete către UM 0503 (Cartoteca CIE). Drept urmare, la 13.05.1985, UM 0225, unitatea care se ocupa de urmărirea emigraţiei româneşti, a întocmit un tabel conţinând numele colaboratorilor pe care îi avea în legătură la acea dată, tabel pe care l-a înaintat conform ordinului către UM 0503".

Ioan Aurel Pop a reacţionat printr-o postare stranie, pe Facebook: „Mă aştept ca dl. Hodor, CNSAS, „Revista 22" şi alte instanţe (mai mult sau mai puţin morale) să ne ceară, spre a se face dreptate, condamnarea la moarte".

Preşedintele Academiei Române nu este singurul academician asupra căruia există serioase suspiciuni că a colaborat cu Securitatea.

În aprilie 2011, CNSAS a cerut Curţii de Apel Bucureşti să constate faptul că Nicolae Breban a fost colaborator al Securităţii. Scriitorul s-a apărat, spunând că nu a semnat nicio notă către Securitate. În 2014, Înalta Curte a decis că Breban nu a colaborat cu fosta poliţie politică a regimului comunist.

Potrivit stenogramei discuţiei dintre Breban şi generalul Nicolae Pleşiţă, romancierul raporta la Securitate ce face dizidentul Paul Goma şi susţinea că Eugen Ionescu are un ton „inadmisibil" faţă de „tovarăşul secretar general" Nicolae Ceauşescu.

„Bătrânul s-a scrântit (...) Şi-a permis să ia un ton, faţă de tovarăşul Ceauşescu, inadmisibil pentru... să discuţi aşa cu un şef de stat!", îi relata Breban lui Nicolae Pleşiţă.

În cazul academicianului Dan Berindei, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a stabilit, în 2009, că istoricul a fost recrutat de către Securitate sub numele conspirativ „Băleanu", existând dovezi certe că acesta şi-ar fi turnat propriul fiu, pe Mihnea Berindei. Acesta din urmă a fugit în Franţa în 1970, iar tatăl său a primit drept sarcină din partea Securităţii să îl supravegheze.

Berindei senior ar fi furnizat Securităţii 47 de note informative, referindu-se atât la colegii săi de la Institutul de Istorie, cât şi la români din exil sau la personalul diplomatic.

Cu toate acestea, CNSAS a decis că nu a colaborat cu Securitatea.

În cazul istoricului Constantin Bălăceanu Stolnici, membru de onoare al Academiei Române, CNSAS nu a avut ce face şi a decretat că a fost colaborator.

Fostul jurnalist al „Europei Libere", Neculai Constantin Munteanu îl plasează într-un „top 5 al celor mai scârboşi colaboratori ai Se-

curității": „A turnat pentru bani, pentru carieră și din exces de zel. Omul trăia voluptatea turnătoriei. Chestie de caracter. Boierul avea apucături de rândaș și de slugă hoață".

Boia recunoaște

Istoricul Lucian Boia a recunoscut în 2019 că, între 1973 și 1989, a cooperat cu Securitatea. A făcut această mărturisire abia după ce numele său a apărut pe lista colaboratorilor aflați în legătura UM 0225, unitatea din cadrul Departamentului Securității Statului (DSS) care se ocupa de urmărirea emigrației românești, listă furnizată de istoricul Mădălin Hodor.

„Mi-a telefonat tovarășul Manea, de la Securitate, convocându-mă la o întâlnire. Nu puteam să o refuz, așa că m-am dus (...) Tovarășul Manea dorea de la mine o declarație privind raporturile mele cu străinii. Ce era să fac? Nu cred că ar fi fost o idee bună să refuz. Acesta a fost începutul", a scris Boia în ultima sa carte.

CNSAS nu știe nimic de „Manole"

Mugur Isărescu avea numele de cod „Manole" în documentele Securității, a scris, în martie 2017, jurnalistul Cătălin Prisacariu, redactor șef adjunct al *Newsweek România*.

Isărescu se afla în evidențele UM 0195, adică sub controlul Contraspionajului Extern din Centrala de Informații Externe.

Turnătoriile sursei „Manole" vizau, în special, diplomați străini de la București, cu care avea contacte constante, cel mai des întâlniți în informările sale fiind cei americani și britanici.

Mugur Isărescu s-a autodeconspirat întrucât, într-o „notă" din septembrie 1986, sursa „Manole" vorbește despre un eveniment care i s-a întâmplat chiar lui. Cu această ocazie, „Manole" își menționează adresa de domiciliu: strada Miron Constantinescu, nr. 33, blocul Z11.

Într-un alt document al Securității, datat 1979, aceeași adresă îi este atribuită unui angajat al IEM identificat cu numele real: „Isărescu Constantin Mugurel (...), domiciliat în București, Str. Miron Constantinescu nr. 33, bl. Z11".

Guvernatorul BNR, Mugur Isărescu, a refuzat să răspundă la întrebările jurnaliștilor despre colaborarea lui cu fosta Securitate. „Să răspundă instituțiile care sunt abilitate. Avem legi, răspundem conform legilor și instituțiilor care există. Este necesară o clarificare din partea acestor instituții, dar în limitele legii", a susținut Mugur Isărescu.

CNSAS a explicat, în 2017, că l-a verificat pe Isărescu în 2002, nu a găsit nimic și nu-l mai poate reverifica, apreciind că legea nu-i mai permite să reia cercetările.

Zamfir, lege pentru Isărescu

Senatorul Daniel Zamfir a inițiat, în martie 2019, pe fondul conflictului dintre Liviu Dragnea și Mugur Isărescu, un proiect de lege care ar permite reverificarea, de către CNSAS, a relației guvernatorului BNR cu Securitatea. Proiectul lui Zamfir, de modificare a OUG 24/2008, a fost promulgat și prevede ca: „În condițiile în care, ulterior

ALB ȘI NEGRU
Lucian Boia (stânga) a recunoscut în 2019 că, între 1973 și 1989, a cooperat cu Securitatea. Daniel Dăianu (mijloc), actualul președinte al Consiliului Fiscal, a fost ofițer de Securitate între 1975 și 1978. Mugur Isărescu neagă, în ciuda dovezilor, legăturile sale cu poliția politică comunistă.

emiterii unei decizii de neapartenenţă sau de necolaborare cu Securitatea (...) direcţia de specialitate identifică informaţii care nu au mai fost supuse analizei Colegiului CNSAS, se va aplica în mod corespunzător procedura de verificare prevăzută în prezenta ordonanţă de urgenţă, atât din oficiu, pentru persoanele care candidează la alegerile prezidenţiale, generale, locale, pentru Parlamentul European, pentru persoanele care sunt prevăzute la art. 3 lit. b)-h1), art. 4, cât şi la cerere, pentru oricare dintre persoanele care ocupă demnităţile sau funcţiile menţionate la art. 3". Această formulare este diferită de cea propusă iniţial de Zamfir, care nu preciza că informaţiile noi trebuie identificate de către direcţia de specialitate a CNSAS.

Reverificarea va avea loc chiar şi atunci când, prin sentinţă judecătorească, un demnitar sau funcţionar public a fost absolvit de suspiciunea colaborării.

Un securist de bine la Consiliul Fiscal

Daniel Dăianu, actualul preşedinte al Consiliului Fiscal, a fost ofiţer de Securitate între 1975 şi 1978, dar asta nu pare să-i fi afectat cu nimic cariera: a fost ministru de Finanţe, europarlamentar al PNL, vicepreşedinte al Autorităţii de Supraveghere Financiară şi membru al CA al BNR.

Potrivit CNSAS, care citează documentele SRI, Daniel Dăianu ar fi lucrat, între 1975 şi 1978, la Direcţia a III-a a Securităţii – Contraspionaj. În biografia sa de pe site-ul BNR, susţine că era angajat la „Departamentul de Informaţii Externe (Ministerul de Interne)".

CNSAS a decis că acesta nu a făcut poliţie politică, fără să precizeze însă cu ce se ocupa Daniel Dăianu în cadrul Securităţii, întrucât nu deţinea dosarul acestuia. Părinţii săi au fost ofiţeri superiori în Securitate.

Cioloş garantează

În toamna lui 2016, presa a scris că Mircea Dumitru, rectorul Universităţii Bucureşti şi ministru al Educaţiei în cabinetul tehnocrat, ar fi colaborat cu Securitatea.

Mircea Dumitru a negat vehement: „Nu am fost nici membru al Securităţii, nici colaborator al Securităţii, nu am făcut poliţie politică, nu am avut niciodată contacte cu poliţia politică în timpul regimului comunist, nu am semnat niciun angajament".

Guvernul Cioloş a fost mulţumit cu explicaţiile sale, după ce însuşi premierul a discutat cu cel acuzat, şi nu l-a schimbat din funcţie.

În vara lui 2017, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a publicat o adeverinţă că Mircea Dumitru nu a făcut poliţie politică, dar semnase un angajament cu Securitatea şi oferise informaţii despre colegii săi de la facultatea de filosofie.

CNSAS arată că „domnul Mircea Dumitru a fost recrutat de Securitate în scopul încadrării informative a studenţilor din Facultatea de Filosofie din Bucureşti şi a semnat la data de 23.10.1980 un angajament olograf, fiindu-i atribuit numele conspirativ NEGULESCU II". CNSAS mai arată că ofiţerul de Securitate Danilevici Dumitru a întocmit două note de analiză privind pe colaboratorul Negulescu,

FOTO: INQUAM PHOTOS / BOGDAN-IOAN BUDA; GOERGE CĂLIN

în care a consemnat: „Până în prezent, Negulescu a avut un aport informativ scăzut, furnizând doar 5 note informative cu valoare pentru organele de Securitate (...) Pe perioada colaborării a dat dovadă de solicitudine, furnizând informații utile muncii noastre".

Mircea Dumitru este rectorul Universității București. Fiind la final de mandat, a încercat să candideze la funcția de președinte al Senatului Universității București, dar a pierdut în fața prodecanului Facultății de Drept, Claudiu Buglea.

Alt rector-turnător

Și fostul rector al Universității Babeș Bolyai, Andrei Marga, a turnat la Securitate, dar și în acest caz CNSAS a fost îngăduitor și a decis că nu a făcut poliție politică.

De asemenea, Andrei Marga a fost recrutat de Serviciul III al Securității Cluj, în luna august 1977, ca legătură a unui alt colaborator cu numele de cod Werner.

În anul care a urmat, a dat mai multe note informative, redactate olograf și semnate cu numele de cod Horia.

Marga a informat Securitatea mai ales despre studenți și profesori străini care veneau la Cluj. Aceste informații au apărut în vara lui 2012, dar Marga a rămas la conducerea Institutul Cultural Român până în iunie 2013, când a demisionat.

Andrei Marga a fost ministru al Educației în guvernările CDR, președinte al PNȚCD și șef al diplomației române, pentru câteva luni, în guvernarea Ponta.

Capii Bisericii, protejați

Și fostul patriarh Teoctist, și actualul patriarh, Daniel, sunt suspectați că au fost colaboratori ai Securității. Documentele scoase la suprafață susțin această suspiciune, dar dosarul lor de Securitate n-a fost făcut public niciodată.

„Dovezile pe care le-am găsit până acum, și care sunt sumare, indică faptul că patriarhul Teoctist a fost cel puțin un agent de influență al Securității. Un agent de influență este o persoană folosită într-un context sau altul pentru a impune o idee, un scenariu, pentru a influența, practic, opinia publică", susținea, în 2007, istoricul Stejărel Olaru. El nu a publicat însă respectivele documente.

În 2018, site-ul „Să fie lumină" a publicat un proces verbal din care reiese că dosarul patriarhului Daniel ar fi fost distrus la Revoluție. „Subsemnații col. Oprescu Puiu și cpt. Mirel Stăniloiu au procedat în ziua de 22 și 23 decembrie 1989 la distrugerea prin ardere și tocare a următoarelor dosare din contul personal", scrie în document.

Urmează apoi o listă cu 34 de dosare, printre care și dosarul cu numărul 36046 al lui „Dobrescu", adică Ciobotea Ilie. În 2007, CNSAS a emis o adeverință potrivit căreia patriarhul Daniel nu ar fi colaborat cu Securitatea.

Printre ierarhii care ar fi colaborat cu Securitatea se află și fostul mitropolit al Banatului, Nicolae Corneanu, unul dintre puținii care au mărturisit această vină, Înalt Prea Sfințitul (ÎPS) Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, care a turnat la Securitate încă din

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOS. NR. VOL. NR.

Ioan Robu, Arhiepiscop Mitropolit al Bisericii Romano-Catolice, a fost deranjat de faptul că au devenit publice documente din care reieșeau relațiile sale cu Securitatea

Data 4 AUG. 1968

1975, și ÎPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului. Teodosie avea numele de cod „Mache". Deși la dosar se găsește angajamentul său scris, CNSAS a emis două adeverințe în care afirmă că Arhiepiscopul Tomisului nu a făcut poliție politică.

În cazul Arhiepiscopului Sucevei și Rădăuților, CNSAS a emis o decizie potrivit căreia acesta a colaborat cu Securitatea, decizie confirmată ulterior de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Un ne-colaborator foarte cooperant

Recent, monseniorul Ioan Robu, Arhiepiscop Mitropolit de București al Bisericii Romano-Catolice, a pierdut procesul cu CNSAS în care – surprinzător - a atacat decizia de necolaborare cu Securitatea. El era deranjat că acest document conținea un preambul în care erau prezentate documente din care reieșeau relațiile sale cu Securitatea.

În adeverința de necolaborare, CNSAS menționează, că, „potrivit informațiilor SIE din dosarul 45058, domnia sa figurează cu dosarul personal 16161, distrus în timpul evenimentelor din decembrie 1989 prin ardere și tocare în scopul conspirării surselor și cazurilor, nu există un Angajament semnat de domnia sa, iar numele conspirativ consemnat de ofițeri a fost Radu".

Documentul CNSAS relatează și întâlniri ale înaltului prelat romano-catolic cu diverși ofițeri de Securitate. Robu a cerut să se întâlnească cu un locotenent colonel căruia i-a oferit informații despre viitorii candidați la funcția de episcop. Deși a pierdut procesul cu CNSAS, Ioan Robu rămâne cu adeverința că n-ar fi fost colaborator al fostei poliții politice a regimului comunist.

Fantomele deconspirate de Turcu

Fostul ofițer de Securitate, Liviu Turcu, care în 1989 a dezertat, a fugit în SUA și a fost condamnat la moarte în România, a prezentat o listă a ofițerilor acoperiți comuniști, dar nici serviciile secrete, nici CNSAS, nu au confirmat informațiile sale.

În 2014, emisiunea „X-Press", de la postul B1 TV, a reluat și dezvoltat informațiile oferite de Turcu.

Printre cei suspectați că au lucrat cu Securitatea, ca ofițeri acoperiți, se află: Ilie Sârbu, socrul lui Victor Ponta, în prezent vicepreședinte al Curții de Conturi, Teodor Meleșcanu, în prezent președinte al Senatului și fost șef al SIE, fostul premier Adrian Năstase, sociologul Alin Teodorescu, directorul IMAS, sau Ioan Mircea Pascu, fost europarlamentar. Turcu a indicat unitățile militare unde aceștia ar fi activat.

Fostul diplomat român Mircea Răceanu a confirmat, în cartea sa „Infern 89", suspiciunile lui Liviu Turcu. De exemplu, a scris că „știa" că „majoritatea" diplomaților români care lucrau la diferite misiuni din New York erau ofițeri sub acoperire. Printre aceștia, Mișu Negrițoiu, fost președinte al Autorității de Supraveghere Financiară. În regimul Ceaușescu, Negrițoiu a lucrat la birourile comerciale din New York și Los Angeles.

Toți cei acuzați au negat acuzațiile.

În cazul lui Theodor Meleșcanu, de exemplu, CNSAS a arătat că acesta pur și simplu nu ar figura în evidențele SIE și SRI.

Întrebat de presă dacă a colaborat cu Securitatea, Mișu Negrițoiu a răspuns: „O, în niciun caz. I-au zis unii lui Voiculescu că toți cei care au lucrat în comerțul exterior ar fi colaborat cu Securitatea. Dar diferența e că numai el a ajuns miliardar".

Pe site-ul CNSAS nu apare nicio referință la Negrițoiu.

FOTO: INQUAM PHOTOS / BOGDAN DĂNESCU

DUMNEZEU ȘTIE
Dintr-un proces verbal redactat imediat după fuga lui Ceaușescu reiese că dosarul de colaborator al Securității al patriarhului Daniel ar fi fost distrus la Revoluția din 1989

Cristoiu „coroia" pe la Secu

Pe lista publicată de istoricul Mădălin Hodor se află și doi ziariști activi: Cornel Nistorescu și Ion Cristoiu. „Un arhivist poate duce șefilor săi o hârtie cu semnătura mea ca angajament sau ca delațiune, se poate lăuda că a obținut eliminarea mea din presă", a declarat Nistorescu.

El a nuanțat însă afirmația: „Că am fost de acord ca doi colaboratori mediocri de la „Viața Studențească", deveniți între timp ofițeri pe nu știu unde, să folosească un articol de-al meu din „Suplimentul Literar Artistic al Scânteii Tineretului" nu poate fi socotită colaborare, nici supraveghere, nici informare".

Ion Cristoiu a reacționat mai dur și l-a dat în judecată pe Hodor. În noiembrie, jurnalistul a pierdut definitiv acest proces.

Procesul deschis de Ion Cristoiu a venit după ce istoricul a acordat revistei *Newsweek România* un interviu în care vorbea despre faptul că jurnalistul este menționat, în documente din arhiva fostei Securități, ca sursa „Coroiu".

Ulterior, *Newsweek România* a publicat o serie de documente depuse de CNSAS la dosarul în care cei doi se judecau, acte solicitate de instanță. În aceste documente din arhiva fostei Securități, Ion Cristoiu este menționat ca sursa „Coroiu".

„Pentru cei care nu mai țin minte tovarășul Cristoiu m-a dat în judecată și a cerut daune materiale pentru că am publicat listele colaboratorilor UM 0225 (Brigada Antiemigrație a CIE), liste pe care figura cu «onoare» și domnia sa. Lângă domnia sa toată floarea cea vestită a «intelectualității» românești ante și post. Doi ani, foaia EVZ, acompaniată de «experți» și «istorici», a urlat că listele sunt false, a cerut să fiu dat afară și a mobilizat prietenii din CNSAS să mă trimită în Comisia de Disciplină.

După doi ani de proces a rămas așa: «Coroiu» e «Coroiu». Listele sunt cât se poate de reale", a scris Mădălin Hodor pe Facebook.

ANCHETĂ

Cazul judecătoarei Crina Muntean. „Coincidențe" între Secția Specială, Inspecția Judiciară și PSD

JUDECĂTOAREA CRINA MUNTEAN, fosta șefă a Secției Penale din cadrul Tribunalului Bihor, a primit calitatea de suspect într-un dosar instrumentat de procuroarea Adina Florea, din cadrul Secției Speciale. Muntean este cercetată într-un dosar în care sunt urmăriți penal foștii procurori ai DNA Oradea, Cristian Ardelean și Ciprian Man, acuzați de abuz în serviciu și șantaj.

Crina Muntean, unul dintre judecătorii care, în ultimii ani, s-a alăturat protestelor magistraților și a sancționat modificările nocive făcute de PSD-ALDE-UDMR în privința legilor justiției și a legislației penale, a intrat în atenția Inspecției Judiciare inclusiv pentru un interviu oferit, vara aceasta, revistei *Newsweek România,* în care vorbea despre „rețelele de interese din justiția locală".

După acuzațiile care îi sunt aduse de Secția Specială, de instigare la abuz în serviciu, judecătoarea Crina Muntean a vorbit, într-un nou interviu oferit *Newsweek România,* despre acest dosar, precum și despre cercetările Inspecției Judiciare făcute pe numele ei. Conform Crinei Muntean, într-una dintre aceste cercetări, care a ajuns la judecata Secției pentru judecători din cadrul CSM, inspectorul judiciar care a formulat acuzațiile împotriva ei nu s-a prezentat în fața Consiliului, așa cum prevede legea, pentru a-și susține acțiunea.

„La ultimul termen, în urmă cu două săptămâni (mijlocul lunii noiembrie – n.r.), a intervenit un incident inedit. Inspectorul judiciar Roxana Petcu, soție de fost prefect PSD de Ilfov și București, care a exercitat acțiunea disciplinară împotriva mea, refuză să se prezinte în fața Secției. Legea impune expres prezența inspectorului care a exercitat acțiunea", a arată Crina Muntean, în interviul oferit revistei noastre. Pe de altă

DE

RAMONA URSU
ramona.ursu@newsweek.ro

SUMMIT LA LONDRA
Noul scop al NATO: „Keep Americans in, Russian down and Chinese out" » P.34

parte, fosta șefă a Secției penale din cadrul Tribunalului Bihor mai vorbește și despre „mijloacele represive extrem de grave" prin care se încearcă intimidarea și pedepsirea magistraților incomozi.

Newsweek România: **Ați fost pusă sub învinuire de Secția Specială, într-un dosar deschis pe numele foștilor procurori ai DNA Oradea, Ciprian Man și Cristi Ardelean. Procuroarea Adina Florea, care instrumentează acest dosar, vă acuză de favorizarea făptuitorului, instigare la mărturie mincinoasă și instigare la abuz în serviciu. Cum vedeți aceste acuzații?**

Crina Muntean: Am fost citată în calitate de suspect la Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (SIIJ). Nu cunosc faptele concrete de care sunt acuzată. Numărul de dosar indică faptul că citarea mea s-a realizat în dosarul vizând înregistrările din sediul DNA Oradea. Acuzațiile, oricare ar fi, sunt false. Poziția mea profesională a fost dintotdeauna vizibil împotriva corupției judiciare. A fost o poziție asumată în proceduri judiciare. Viziunea administrativă în exercitarea funcțiilor pe care le-am deținut a avut la bază și acest principiu. În opinia mea, acuzațiile formulate au la bază, modul, incomod persoanelor neconformate legii, în care mi-am exercitat profesia și funcțiile administrative. Consider că punerea mea sub învinuire reprezintă un act de vendetă. Am să-l dovedesc.

Ce legături ați avut cu cei doi procurori ai DNA Oradea, cercetați în acest dosar?

Am avut calitatea de judecător în dosare semnificative, instrumentate de către cei doi procurori. În exercitarea funcțiilor administrative am instituit măsuri care au eliminat vulnerabilitățile din perioadele anterioare, vizând judecarea dosarelor penale. Aceste măsuri au contribuit la eficientizarea justiției penale locale, nu doar în ce privește dosarele DNA, ci și dosarele celorlalte unități de parchet locale, bunăoară, DIICOT, unde de asemenea sunt dosare importante. Evident, persoane influente, aflate în conflict cu legea penală, nu agreează o justiție de acest tip. În felul acesta, am fost asociată cu tot ce a deranjat în justiția locală, implicit cu activitatea profesională a celor doi procurori. Radiografia publică a anticorupției locale nu e completă.

Există elemente certe că lucrurile sunt substanțial diferite de prezentarea lor mediatică. Stagnarea luptei anticorupție în ultimii doi ani a favorizat, însă, fenomenul de victimizare al persoanelor implicate în dosare penale, fiind evident că o justiție anticorupție nu poate funcționa episodic. În felul acesta nu doar s-a revigorat fenomenul infracțional, ci șansele de probare a elementelor infracționale au fost substanțial diminuate. Nu contest, de principiu, existența unor erori judiciare, însă azi pot să afirm, din perspectiva constatărilor directe și a cunoștințelor profesionale, că există situații în care achitările sau clasările sunt o expresie certă a unui potențial infracțional superior capacității organelor judiciare de probare a acestuia.

Ca magistrat, atunci când nu înțelegi să te conformezi, mijloacele represive pot fi extrem de agresive

Ați fost audiată, până acum, de Secția Specială?

E prima oară când sunt citată la SIIJ. Până acum, nu am mai fost citată, nu am fost audiată în nicio calitate, în niciun dosar, de către Secția de Investigare a Infracțiunilor din Justiție.

Care este situația cercetărilor disciplinare deschise pe numele dumneavoastră?

În prezent, acțiunea disciplinară promovată împotriva mea de Inspecția Judiciară, în luna iulie a acestui an, vizând repartizarea lucrărilor de competența judecătorului de drepturi și libertăți, se află, în curs de judecată, în fața Secției pentru Judecători a CSM. Judecata stagnează. La ultimul termen, în urmă cu două săptămâni (mijlocul lunii noiembrie – n.r.), a intervenit un incident inedit, Inspectorul judiciar Roxana Petcu, soție de fost prefect PSD de Ilfov și București, care a exercitat acțiunea disciplinară împotriva mea, refuză să se prezinte în fața Secției.

Legea impune expres prezența inspectorului care a exercitat acțiunea. La unul din termenele anterioare a lipsit sub un alt motiv. Inspecția a cerut amânarea. Ulterior, Inspectorul Șef a repartizat lucrarea unui alt inspector. Secția verifică acum legalitatea acestor operațiuni. Celălalt inspector judiciar din această lucrare, respectiv inspectorul judiciar care inițial a dat o soluție de clasare, după promovarea acțiunii disciplinare, a plecat din Inspecția Judiciară, așa încât, în prezent nici acesta, aici, din motive obiective, nu se prezintă în fața Secției.

Al doilea dosar disciplinar este în legătură cu interviul acordat publicației dumneavoastră, *Newsweek România* și un drept la replică exercitat în presa locală. S-a început cercetarea discipli-

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ CRINA MUNTEAN

nară împotriva mea. Această procedură este confidențială. Nu pot detalia la acest moment.

Ați făcut o cerere de recuzare pe numele Evelinei Oprina, membru al Secției pentru judecători din cadrul CSM. Plângerea dvs. vizează o cauză în care sunteți judecată de Consiliul Superior al Magistraturii pentru o abatere disciplinară. Ce reproșați în această cerere?

Am invocat, în primul rând, relația de prietenie dintre doamna judecător Oprina Evelina și inspectorul judiciar Petcu Roxana, mediatizată de altfel, dar și interesul manifestat de doamna judecător, în ședințele CSM, față de dispunerea unui control doar la Tribunalul Bihor, deși era vizibil că avea cunoștință de existența unor situații similare la alte instanțe. Am invocat interferența doamnei judecător, în anii precedenți, cu judecători din instanțele locale, care au fost urmăriți penal, în dosare în care am avut calitatea de martor, alături de alți magistrați, iar poziția mea nu a fost favorabilă acestora.

Am invocat consensul doamnei judecător Oprina Evelina cu judecătorii menționați, anterior cercetați penal și aflați în vădită ostilitate față de zona justiției penale în care mă situez, și ale căror puncte de vedere, ostile și calomniatoare, au fost administrate în prezenta cauză, de inspectorul judiciar Petcu Roxana, prietena doamnei judecător Oprina Evelina, fără nicio legătură cu repartizarea aleatorie, însă vădit denigratoare. Cererea de recuzare este amplă și ilustrează multiple elemente, conjugate pentru a construi un mecanism premeditat și eficient de hărțuire a magistraților din justiția locală.

Cum decurge acțiunea disciplinară în care vă judecă CSM?

Cum am arătat, aceasta stagnează. Am depus documente că sesizarea formulată împotriva mea a fost predată Inspecției Judiciare în 28 decembrie 2018, însă a fost înregistrată de Inspecție în 11 ianuarie 2019, alterându-se astfel termenul de verificări prealabile, care raportat la data aplicată olograf de Inspecție, părea a fi respectat. Practic, acțiunea disciplinară ar fi nulă.

Am demonstrat pe baza documentelor de la dosar că inspectorul Roxana Petcu a depus, împotriva mea, documente dintr-un alt dosar disciplinar, aflat pe rolul Direcției pentru Procurori a CSM, într-o fază confidențială, divulgând, practic, conținutul acestora, dosarul meu disciplinar intrând în faza publică înaintea respectivei lucrări. Înscrisurile nu aveau legătură cu abaterea disciplinară, dar erau vădit calomniatoare. Este vorba despre o notă de relații dată de doamna Cioflan Adina, în prezent judecător la Curea de Apel Oradea, care îmi imputa, printre multe altele, că aș fi responsabilă de faptul că hotărârea de achitare pe care a pronunțat-o față de un fost vicepreședinte PSD Bihor, ulterior consilier la Secretariatul General al Guvernului, a fost desființată și s-a dispus condamnarea acestuia.

Evident, mi-a atras atenția elementul comun: inspectorul judiciar Roxana Petcu, soție de fost prefect PSD, administrează împotriva mea nota de relații a unui judecător care a achitat un vicepreședinte PSD și care mă acuză că această hotărâre a fost desființată și ulterior ar fi fost condamnat din cauza mea. Mi se impută, practic, demersuri administrative, însă toate constatate în procese verbale. Nu rezultă cum a cunoscut inspectorul judiciar Petcu Roxana existența acestui înscris, aflat în alt dosar, dosar confidențial, la altă direcție. Nu am prezumat neapărat că informația ar fi fost obținută de inspectorul judiciar pe linie de partid, însă am invocat în fața Secției de judecători a CSM lipsa de imparțialitate a inspectorului Petcu Roxana și derularea unei proceduri disciplinare cu încălcarea legii.

S-a dorit cu orice preț sancționarea mea. Un posibil eșec al acțiunii disciplinare poate constitui un motiv suficient de activare a SIIJ împotriva mea

Inspectorul judiciar Petcu Roxana nu s-a prezentat la niciun termen pentru a susține și demonstra contrariul. Înțeleg atitudinea inspectorului judiciar într-o notă de evitare a Secție pentru judecători a CSM. Pe de altă parte, am în vedere soluția inedită, la nivel național, a inspectorului judiciar Petcu Roxana, de a pretinde că, dintr-un colegiu de conducere, format din șapte magistrați, am fost singurul judecător, de altfel trimis în judecată disciplinară, care aș fi cunoscut și înțeles normele de repartizare aleatorie, fiind judecător în materie penală, în timp ce șase judecători, toți în materii civile, ar fi decis, fără să înțeleagă și să cunoască norma administrativă pe care o aplicau. Evident, printr-un astfel de argument, inspectorul judiciar Petcu Roxana ridică o problemă identică și la nivelul Secției de Judecători, care mă judecă și în a cărei compunere se află și judecători, cu practică judiciară exclusiv în materii civile. Însă, în fața Secției pentru judecători, inspectorul judiciar Petcu Roxana lasă această dilemă în sarcina unui alt inspector, sustrăgându-se de la susținerea acțiunii disciplinare.

Vedeți vreo legătură între cercetările disciplinare și acuzațiile care vi se aduc de către Secția Specială?

În primul rând remarc faptul că există o grabă din partea ambelor instituții și o concomitență. Sunt citată la SIIJ a doua zi după termenul de la CSM. Iar după un interval de cinci zile sunt citată de Inspecție, la cercetarea disciplinară în al

doilea dosar. Practic, în decurs de şapte zile, ar trebui să fiu prezentă două zile la Bucureşti, iar ulterior în Oradea, unde se desfăşoară procedura disciplinară. E o configuraţie ce sugerează acţiuni concertate ale SIIJ şi ale Inspecţiei Judiciare.

Am în vedere şi acuzaţiile grave pe care le aduc Inspecţiei Judiciare, inclusiv inspectorului judiciar Petcu Roxana, la care nu exclud o capacitate reală de influenţă, în raport de legăturile politice pe care în mod vizibil le are. Am în vedere cererile de recuzare faţă de trei membri CSM, în mod deosebit cererea de recuzare formulată la adresa doamnei judecător Oprina Evelina, unul dintre membrii CSM cu cea mai mare susţinere acordată Adinei Florea, procuror în cadrul SIIJ, care m-a făcut supect în dosarul penal. Evident, am în vedere faptul că, în data de 29 noiembrie, mi-a parvenit citaţia de la SIIJ, în condiţiile în care, termenul de la CSM, la care am formulat cereri de recuzare şi am depus înscrisurile menţionate, respectiv s-a dispus verificarea situaţiei legate de nesusţinerea acţiunii de către inspectorul Petcu Roxana, a fost în data de 20 noiembrie 2019. Dosarul de la SIIJ este constituit la începutul anului, SIIJ a fost în Oradea pentru audieri în primăvara acestui an.

Percepţia personală este că s-a dorit cu orice preţ sancţionarea mea. Un posibil eşec al acţiunii disciplinare aflate pe rolul Secţiei de judecători, în contextul nulităţii pe care am invocat-o, poate constitui un motiv suficient de activare a SIIJ împotriva mea. Am convingerea că nu sunt defel apreciate aspectele pe care le relatez în presă cu privire la demersurile Inspecţiei, maniera de lucru, calitatea inspectorilor implicaţi în aceste proceduri, fiind vorba şi de o perioadă în care Inspecţia Judiciară, pe de altă parte, se confruntă cu o sesizare disciplinară împotriva Inspectorului Şef, cât şi a inspectorului judiciar Petcu Roxana, sesizare făcută de CSM-Secţia pentru Judecători, fără nicio legătură cu lucrarea disciplinară care mă vizează, însă situată în aceeaşi zonă, de invocare a unor nereguli majore vizând Inspecţia. E vorba şi de două controale ale Inspecţiei la Tribunalul Bihor, în care acuzele care mi s-au adus nu sunt confirmate, sesizarea din oficiu a Inspecţiei împotriva mea, în unul din controale, intens mediatizată, fiind clasată ulterior, iar al doilea raport de control, în care am fost singurul judecător al instanţei menţionat negativ, nu a fost aprobat de CSM, fiind restituit Inspecţiei. Acţiunea disciplinară de pe rolul Secţie de Judecători din CSM ar putea fi anulată. După interviul din *Newsweek România* (publicat în vara lui 2019 – n.r.), trei judecători au formulat o cerere de apărare a reputaţiei profesionale, iar Raportul întocmit de Inspecţie a fost respins de Secţia de Judecători a CSM. Toate aceste eşecuri ale Inspecţiei Judiciare pot sugera că a fost necesară activarea unui mecanism mai radical.

Pare că purtaţi un război cu trei instituţii-cheie din sistem – Inspecţia Judiciară, CSM şi Secţia Specială. Consideraţi că sunteţi vânată de aceste instituţii? De ce aţi fi?

Acest război nu este doar războiul meu. E un război care a marcat întregul sistem de justiţie. Durează de ceva vreme şi a început cu persoane importante de la vârful justiţiei. Activitatea anterioară a persoanelor vizate a demonstrat simplu legătura cu implicarea acestora în cauze importante de corupţie. Divergenţa la care s-a ajuns, în final, în sistemul judiciar, de la poziţionarea faţă de Legile justiţiei până la aspecte de practică judiciară, i-a plasat pe magistraţi într-o poziţie de consens sau antiteză cu forţele dominante din justiţie şi, în felul acesta, într-o zonă de confort faţă de Inspecţia Judiciară şi SIIJ, sau într-o confruntare cu aceste instituţii.

Un exemplu elocvent îl reprezintă tratamentul diferit aplicat magistraţilor care au exprimat opinii publice. Sunt cazuri unde nici exprimarea nu a fost foarte elegantă, nici opinia argumentată sau foarte justă, iar reacţia Inspecţiei Judiciare a fost total absentă. Sunt cazuri de magistraţi sancţionaţi pentru că au exprimat opinii asupra aspectelor considerate extrem de problematice în sistemul de justiţie, uneori de o masă largă de magistraţi. Inspecţia a susţinut că aceştia au încălcat obligaţia de rezervă. Cu toate acestea, când în mod public Inspecţia a fost dezavuată de asociaţii profesionale şi membri ai CSM, acesta, printr-o scrisoare deschisă, a anunţat public că îşi abandonează obligaţia de rezervă. Practic, sunt magistraţi care au voie să vorbească şi magistraţi care nu au voie să vorbească. Şi, evident, atunci când nu înţelegi să te conformezi, mijloacele represive pot fi extrem de agresive.

Mă situez în partea de justiţie, asociată cu lupta anticorupţie, partea de justiţie care a protestat în faţa instanţelor, insultată pentru acest fapt şi în prezent de o parte a presei. Am ales să vorbesc despre aspecte neconforme legii din practica judiciară, nu doar în perioade anterioare, ci şi în prezent. Când Inspecţia Judiciară a ales să le ignore, am vorbit în presă. Nu m-a întrebat nimic SIIJ, deşi ar putea fi vorba de fapte de corupţie în mediul judiciar. Am ales să nu accept stigmatul aplicat justiţiei locale, ca fiind o justiţie a abuzurilor, şi să demonstrez veridicitatea unor proceduri judiciare în care am fost implicată. Am să prezint public respectivele date. Toate acestea m-au adus în situaţia de acum, nicidecum comiterea vreunei fapte penale sau disciplinare.

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ CRINA MUNTEAN

POVEȘTI DIN CEAUȘISM

Sarcinile trasate de comuniști lui Paul Stănescu

Deputatul PSD a ajuns secretarul general al partidului după debarcarea fostului premier Viorica Dăncilă. *Newsweek România* a aflat ce trebuia să facă Paul Stănescu din poziția de director al unei Întreprinderi Agricole de Stat comuniste.

NĂSCUT ÎN ANUL 1957, LA 21 DE ANI SE ÎNSCRIE la Facultatea de Agronomie Craiova, iar în 1981 o termină. La numai 25 de ani, Paul Stănescu se angajează Director la Fabrica de Conserve Caracal. Pentru a ajunge, înainte de 1989, din prima pe o funcție de conducere executivă trebuia să ai cel puțin o origine sănătoasă și să fi primit binecuvântarea Partidului Comunist.

Stănescu a ieșit din comunism tot director la Întreprinderea Agricolă de Stat (I.A.S.) Studina pe care a condus-o în perioada 1988 - 1989.

Aceste IAS-uri erau construcții artificiale unde comuniștii au adunat terenurile furate de la țărani în urma procesului de colectivizare. Paul Stănescu a manageriat (ca să folosim un termen din capitalism) fostele terenuri agricole de care au fost deposedați țăranii, adesea cu forța și prin întemnițare, în anii '50.

Cum s-au furat terenurile țăranilor

„Procesul de colectivizare s-a desfășurat în două valuri principale, 1949- 1953 și 1953-1962, împărțite la rândul lor în numeroase etape sau stadii... Manevrele menite să tempereze colectivizarea reprezentau o încercare zadarnică în fața presiunii sovietice. Treptat, colectivizarea a început să dea rezultate notabile.

Procesul s-a încheiat oficial în România în martie 1962 – cu trei ani înainte de termenul oficial stabilit de partid –, după 13 ani de acțiuni sistematice împotriva țărănimii. Pe 27-28 aprilie 1962 avea loc la București o sesiune extraordinară a Marii Adunări Naționale, unde Gheorghiu Dej proclama încheierea transformării socialiste a agriculturii. Formele socialiste de proprietate dețineau 96% din suprafața arabilă a țării și 93,4% din suprafața agricolă. Așadar, imensa majoritate a terenurilor agricole va intra în posesia G.A.C. (gospodării agricole colective – create după modelul colhozurilor) și GAS (gospodării agricole de stat – create după modelul sovhozurilor) – ulterior denumite CAP (cooperative agricole de producție) și IAS (întreprinderi agricole de stat) – iar restul va rămâne în proprietatea individuală, îndeosebi în zonele de munte, nerentabile și unde colectivizarea era, ca atare, imposibilă și inutilă", potrivit documentelor Arhivelor Naționale consultate de *Newsweek România.*

Șef peste o fermă de tradiție

Comuniștii i-au încredințat lui Paul Stănescu un IAS care se trage dintr-o veche fermă.

Potrivit documentelor de la Arhiva Națională, funcționase sub mai multe denumiri: Ferma Agricolă model Studina, Stațiunea experimentală pen-

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

TOVARĂȘ
Paul Stănescu (foto stânga) nu a răspuns solicitărilor *Newsweek România*. În Agricultură, i se raportau lui Ceaușescu producții total mincinoase (foto dreapta).

tru semințe, selecția și reproducerea animalelor Studina, Gospodăria agricolă de stat Studina, Întreprinderea Agricolă de Stat Studina.

„Ferma model Studina este una dintre cele mai vechi ferme agricole din județul Olt. A luat ființă în anul 1896 și era situată pe șoseaua națională, între comuna Studina și cătunul Studinița.

Ferma a fost dotată cu 3.300 de hectare, iar după exproprierea din anul 1918 a rămas cu un domeniu de 900 de hectare, dintre care 630 ha teren arabil, câmp de experiență, iar restul: pădure, plantații de vie și pomi roditori, islazuri etc.

Scopul întemeierii acestei ferme, în această regiune agricolă de o excepțională fertilitate, este bine determinat, trebuind ca absolvenții școlilor de agricultură să-și facă anul de practică aici.

În anii '20, ca o completare a rostului ei, ferma a fost înzestrată cu o instalație dintre cele mai moderne și mai perfecționate pentru selecționarea semințelor.

Totodată, dacă motocultura a luat în perioada interbelică o așa de frumoasă dezvoltare în județul Romanați, faptul se datorează tot exemplului dat de această fermă, unde toate muncile agricole erau executate în mod mecanic, fiind bine dotată cu utilaje.

În perioada următoare celui de-Al Doilea Război Mondial, aici a funcționat o stațiune experimentală pentru producerea semințelor, selecția și reproducția animalelor.

În urma reorganizării sectorului de cercetare agricolă, a fost înființată Gospodăria Agricolă de Stat, ulterior Întreprinderea Agricolă de Producție Studina (condusă de Paul Stănescu n.red.)", aflăm din documentele de la Arhivele Naționale.

Colectivizarea s-a încheiat oficial în România în martie 1962, după 13 ani de acțiuni sistematice împotriva țărănimii

Ce a lăsat Partidul Comunist pentru Paul Stănescu

În 1971, guvernul comunist dă un decret pentru reorganizarea întreprinderilor de stat. IAS Studina figurează la poziția 104 ca fiind un complex de creștere a vacilor.

Legea numărul 4 pe 1970 specifica de ce răspund „organele de conducere din unitățile Agricole de stat", poziție în care se afla Paul Stănescu în 1988.

„La întreprinderile agricole de stat (Directorii/Președinții n.red.) răspundeau de: organizarea activității de producție agricolă pe terenurile proprietate de stat administrate de acestea, în vederea producerii de semințe, material săditor și animale de prăsilă, precum și livrarea către fondul de stat a unor cantități sporite de produse agroalimentare, corespunzător obligațiilor din planul de stat; întreprinderile agricole de stat sprijină activitatea cooperativelor agricole cu care cooperează în vederea creșterii producției și eficienței economice în agricultura cooperatistă".

„În fermele de producție ale întreprinderilor agricole de stat, toți salariații, inclusiv șeful de fermă, participă efectiv la executarea lucrărilor, corespunzător cerințelor procesului de producție agricolă", era sarcina comuniștilor.

Paul Stănescu fusese însărcinat de Partidul Comunist, la IAS Studina, cu toate responsabilitățile de mai sus.

Cu experiența de șapte ani ca director în comunism, după Revoluție, Paul Stănescu a fost Director Agromec Vișina, președinte al Consiliului Județean Olt, parlamentar și ministru al Dezvoltării.

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA; FOTOTECA ONLINE A COMUNISMULUI ROMÂNESC, 91/1979

ISTORIE RECENTĂ

În NATO, cu maiul

Asumându-și riscul de fi răniți sau de a-și da viața în teatrele de operații, mereu alături de camarazii din țările membre NATO, militarii români au fost adesea lăudați pentru profesionalismul lor.

ÎN CADRUL SUMMITULUI PRILEJUIT de aniversarea a 70 de ani de la înființarea NATO, cei 29 de membri au adoptat, la Watford, Marea Britanie, o declarație comună în care își reafirmă „solidaritatea, unitatea și coeziunea".

Cu această ocazie, *Newsweek România* a stat de vorbă cu o parte dintre militarii români care și-au adus o contribuție majoră la intrarea României în Alianța Nord Atlantică și care au adus prestigiu Armatei române printre partenerii militari.

„Am fost copiii nevinovați"

România a cerut formal aderarea la NATO în 1993.

Un an mai târziu, a fost primul stat care a răspuns invitației lansate de organizație de a participa la Parteneriatul pentru Pace, program destinat cooperării euro-atlantice în materie de securitate, cu rol major în procesul de includere de noi membri.

Acest lucru presupunea și trimiterea de militari români în teatre de operații, pentru a se evalua nivelul lor profesional.

Și datorită militarilor români, la 29 martie 2004, România a devenit membru NATO și, de atunci, aceștia au devenit din ce în ce mai apreciați și solicitați.

Găsim o parte dintre militarii care au contribuit la prestigiul Armatei române în Asociația Militarilor Veterani și Veteranilor cu Dizabilități din Teatre de Operații „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie- Izvorâtorul de Mir" (AMVVD).

Președintele asociației, sublocotenent în retragere **Marius Apostol**, 48 ani, a făcut parte din primul batalion român de menținere a păcii (IFOR) trimis în teatrul de operații din Bosnia Herțegovina, după acordul din 1995 care a pus capăt războiului din fosta Iugoslavie.

Marius Apostol

Are șase misiuni la activ, începând cu cea din 1996, din Camp Zenica. Următoarele au fost la Sarajevo – 2003, Irak – 2005, Afganistan -2008 și 2011, când a fost grav rănit.

În Bosnia, a făcut parte dintr-un batalion româno-olandez și aveau misiuni de fluidizare și securizare a traficului, inclusiv de construire a podurilor.

„În acea misiune, am fost copiii nevinovați ai României. Sacrificiul militarilor români a fost maximum", spune acum slt (rtr) Apostol.

Cu toate acestea, misiunile au fost îndeplinite cu succes de toate contingentele. „Chiar dacă mă repet, spun cu tărie că singura instituție din România care a plătit un preț pentru intrarea în NATO, în UE, a fost Armata", crede sublocotenentul.

DE

ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

Expus la Sarajevo

Unul dintre episoadele relevante despre cum au suplinit românii lipsa dotării moderne cu echipamente a avut loc în 1996. Echipa de militari români a participat la construcția podului Visoko, dintre Republica Srpska și Federația Croato-Musulmană, la 100 de kilometri de Sarajevo. Pe malul drept, pe partea musulmanilor, se afla batalionul de geniu al românilor, iar, pe stângul, germanii.

Românii aveau maiul de lemn – tradiționala buturugă cu două șipci – pentru taluzarea pietrei în HESCO (diguri militare de protecție). Camioanele din dotare erau făcute la Brașov, prin anii '80, le mai curățau cu motorină, să pară mai noi. Automacaralele erau din anii '70.

În stânga, nemții aveau compactoare Mercedes, toate utilajele erau motorizate, de ultimă generație. Lucrau într-o singură tură. Românii, 25 de inși, lucrau în trei ture, asigurau și paza. Au avut 40 de zile la dispoziție să termine podul, să se întâlnească la mijloc.

La un moment dat, a venit o comisie a NATO să inspecteze șantierul. Un general american a întrebat ce obiect este acel „compactor" folosit de români. „Maiul românesc", au răspuns ei prompt. Americanul a cerut un „exemplar" pe care l-a dus la comandament, la Sarajevo, a pus să fie lăcuit și l-a expus exact cu denumirea tradițională.

A fost un prim exemplu, foarte puternic, al eficacității militarilor români, iar faptul că au terminat partea lor de pod în termen a contat și mai mult.

„Nu eram pregătiți pentru astfel de misiuni. Nu aveam echipamente, se puteau întâmpla accidente. Și s-au întâmplat. L-am pierdut pe Remus, primul militar român decedat în teatru de operații. Moartea lui a avut asupra

FOTO: PLT. MJ. LICIAN IRIMIA

RISC
DEI-urile și HME amplasate pe șosele pun în pericol viața militarilor (sus); localnicii își riscă viața dacă iau apă sau mâncare de la militari

noastră un impact emoțional extrem de puternic".

„Ne-am câștigat respectul populației"

Este vorba de sublocotenent (pm) Remus Brânzan, decedat la 17 septembrie 1996, din Brigada 10 Geniu, căruia, în 2016, i s-au dedicat două plăci comemorative, una în Parcul memorial din Butmir Camp și a doua în dreptul localității Trnovo, locul în care și-a pierdut viața. „După ce că eram cum eram, mai nimerisem și în zona musulmanilor. Noi, creștini. Când mergeam la poștă, să vorbim și noi cu familiile în țară, că scrisorile ajungeau în trei săptămâni, făceam pază cu glonț pe țeavă. Dar, până la urmă, oameni suntem toți. În timp, am alungat tensiunile, am ajutat populația, am deminat multe zone.

Erau atât de multe mine, că nici cei care le-au pus nu mai știau, cu harta în mână, unde sunt. Mai ales pe lângă școli. Ne-am câștigat respectul populației. Dar a fost o misiune grea, plină de lipsuri. Aveam doar o uniformă. Ne aduseseam de acasă perii de paie și săpun de casă. Întindeam uniformele pe asfalt, le săpuneam, le periam, le clăteam în râul Bosna, apoi le băgam sub pături cât timp ne odihneam, să se zvânte. În uniforma aia munceam, în uniforma aia ne aliniam la inspecție, în uniforma aia la festivitatea de inaugurare a podului. Imaginea României nu a avut de suferit. Putem spune că maiul românesc ne-a băgat în NATO. Și toate celelalte", a povestit Marius Apostol pentru *Newsweek România.*

Ajutorul punea în pericol viața celui ajutat

Dar misiunile din Afganistan au fost și mai grele. În 2011, slt (r) Apostol făcea parte din batalionul Scorpionii roșii de la Craiova. Mediu ostil. Ziua, mulți erau în miliția afgană, seara erau talibani. N-aveai nicio garanție. Talibanii erau infiltrați peste tot în structurile afgane, strângeau informații, plănuiau atacuri.

„Noi, prin acord, făceam patrulă cu miliția afgană. Mare risc. Doar în interpreți te mai puteai încrede, nu erau localnici, erau aduși din alte zone, să nu se știe nimic despre ei. Treceam printr-un sat cu vreo 2.500 de locuitori, aproape de bază, dintre care 1.500 erau talibani sau simpatizanți ai lor.

Mereu le dădeam copiilor mâncare, apă, ciocolată, lucruri. Ei veneau mereu în întâmpinarea noastră. Într-o zi, conducătorul satului ne-a spus să nu mai dăm nimic, că le facem probleme cu insurgenții. În noaptea aia am auzit țipete din satul lor. S-a dat alarma, patrula românească de intervenție rapidă a plecat imediat. Năvălise un grup de talibani peste săteni. S-a tras, a fost o luptă, din fericire fără victime de partea noastră. Am prins nouă talibani.

Copiii fuseseră bătuți, femeile, mamele lor, violate, le confiscaseră mâncarea. Așa acționau talibanii. Cine era prietenos cu noi era pedepsit, chiar ucis. De aceea populația părea ostilă. A trebuit să scoatem din sat 30 de copii și rudele lor, femei tinere și bătrâne. I-am dus în tabăra militară de la Lagman (numită așa după numele primului soldat american ucis în misiune).

ASISTENȚĂ Militarii români cooperează cu militarii afgani pentru combaterea terorismului

De-acolo au fost strămutați să li se piardă urma, să nu-i mai găsească talibanii", și-a amintit Marius Apostol.

„Colegii noștri au crezut că suntem morți toți"

În Afganistan nu era ca în alte teatre de operații, unde românii își făcuseră renume că sunt săritori, ajută populația. Aici, ajutorul punea în pericol viața celui ajutat. Și era greu să nu dai nimic unor oameni care nu aveau nimic. Era un băiat, ieșea cu oile lângă un pod ce fusese aruncat în aer. Era mereu singur, desculț, cu o cămașă lungă, purtată îndelung, și o vestă. Îi dădeau mâncare și apă, că nu-i vedea nimeni. Avea 11 frați acasă.

Pe Apostol nu l-a răbdat inima și l-a măsurat cu o ață, să-i facă haine și încălțăminte. A găsit pânză, i-a făcut un trening, o geacă groasă și opinci românești din niște mănuși împletite. Când i le-a dat, copilul a plâns de bucurie.

„Asta era și bucuria noastră pe acolo, să știm că am ajutat și noi cu ceva. Din păcate, copilul păștea oile pe un câmp minat și într-o zi a călcat pe o mină. A fost dus de o patrulă la un spital de campanie. Nu am mai avut nici eu timp să mă interesez de el.

La 30 aprilie, președintele Obama a anunțat că Osama ben Laden a fost ucis în urma unei operațiuni americane. Am intrat în alertă. La 1 mai, eram în patrulă, un convoi de cinci camioane. Al nostru era al doilea. Primul era cel de cercetare, a trecut, a căutat DEI-uri (dispozitive explozive improvizate – n.r.), a făcut semn că nu sunt, putem trece.

Când să trecem și noi, cu MRAP-ul nostru (vehicule rezistente la explozii – n.r.), venea un autobuz cu copii și femei din sens opus. Am tras într-o parte, să treacă autobuzul. Atunci, am auzit strigătul: «Avem fir!». Era un DEI, bombe de-alea de sute de kilograme. Locotenentul a vrut să deschidă ușa pneumatică a camionului – avea vreo 500 de kilograme – să vadă unde ar putea fi bomba. Era de-a latul. Eram pe ea. Nu mai aveam ce face. Toate astea se derulau în secunde, dar aș putea povesti în ore.

L-am apucat pe locotenent de vestă, l-am tras înapoi și am revenit pe locul meu din stânga. Și a fost explozia. Din acel moment nu am mai știut nimic. Mi s-a povestit.

MRAP-ul nostru s-a rupt în trei, motorul cu roțile din față au plecat înainte. Noi am căzut în craterul făcut de explozie. Colegii noștri au crezut că suntem morți toți. Când s-a mai risipit praful, au venit și au săpat cu mâinile după noi. I-au scos pe ceilalți trei. Eu eram atârnat cu capul în jos, cu picioarele prinse între fiare. Un coleg a vrut să-mi împingă piciorul, ca să ma scoată, dar mâna i s-a dus prin bocanc ca prin terci. I s-a făcut rău. Oricum, erau siguri că sunt mort.

Au anunțat prin stație și au venit alți colegi de la bază. Au hotărât să-mi rupă piciorul prins între fiare ca să mă scoată. Aveam coloana ruptă în două locuri, picioarele rupte, cu calcaneul zdrobit la dreptul, o gaură în cap și stomacul lovit de explozie. Eram în comă, dar trăiam, fără să mi se dea șanse de supraviețuire.

Și locotenentul avea coloana ruptă. Am fost duși la baza Lagman, apoi la Kandahar, la spitalul de campanie ROL II, operați, trimiși în Germania, la baza aeriană Ramstein. În tot acest timp, am fost în comă, apoi m-au băgat în comă indusă. Colegilor mei li s-a spus să pregătească un coșciug, că s-ar putea să nu trec de 14 ore decisive. M-au operat două echipe de medici, timp de 19 ore, la coloană. Apoi, au urmat alte opt operații, din trei în trei zile. Minune ce au făcut doctorii ăia cu mine. Minune!".

Întors în țară, avea nevoie de recuperare, era imobilizat. Dar nu a fost primit la recuperare, nici la stat, nici la privat. Nu erau medici specialiști, nu era aparatura necesară.

Ministerul Apărării Naționale nu avea niciun centru de recuperare, nici fizică, nici psihică, pentru militarii răniți în teatrele de operații. Așa i-a venit lui Marius Apostol ideea să înființeze un astfel de centru.

Când s-a înzdrăvenit, a înființat Asociația Militarilor Veterani și Veteranilor cu Dizabilități din Teatre de Operații „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie-Izvorâtorul de Mir" și au încercat să înființeze acest atât de necesar centru de recuperare. Însă niciun guvern al României nu a sprijinit demersul până acum.

„De ce nu avem acest sprijin? Asta mă doare foarte tare. De ce ni se refuză acest sprijin? România e membră NATO, e o datorie să sprijine înființarea unor astfel de centre pentru militarii răniți. Eu am dat 11 ani din viața mea. 11 ani pierduți din familie. Și, acum, batem și batem la ușile instituțiilor, că n-au legi, că n-au prevederi, tot noi trebuie să le facem", ne spune Marius Apostol.

Au făcut un proiect de lege, 176/2019, însă, la inițiativa senatorului PSD Viorel Salan, un grup de parlamentari au scos Art.8 indice1, cu privire la drepturile veteranilor din teatrele de operații. Mai exact, foștilor combatanți din teatrele de operații, veterani MApN, nu li se acordă drepturile propuse, fiind socotiți doar „veterani onorifici". Legea se duce și se întoarce din Parlament, suferind tot felul de modificări.

Poate din cauză că tot circulă „legenda" cu mercenarii? „Nu ai cum să fii mercenar când ești în armată. Chiar dacă,

FOTO: PLUTONIER MIHAI IRIMIA

la început, se mergea în misiuni pe bază de voluntariat, erai militar. Şi apoi diurna pe care o primeam nu justifica sacrificiul făcut absolut deloc, ca să fim etichetaţi ca mercenari. Iar, din 2008, nici nu se mai merge pe bază de voluntariat".

Mai mulţi militari trimişi în exterior

România şi-a asumat foarte multe ca participare în misiunile NATO şi în alte angajamente militare. Batalioane sunt puţine pentru astfel de misiuni, riscul de a te întoarce rănit este din ce în ce mai mare.

Anul trecut, Consiliul Suprem de Apărare a Ţării a decis că România va trimite mai mulţi soldaţi în misiunile din afara ţării, cu 286 mai mulţi faţă de anul precedent. De asemenea, la misiunile Uniunii Europene, OSCE, NATO şi ONU vor fi trimişi 1.867 de jandarmi şi poliţişti, cu 340 mai mulţi decât în anul precedent. Un astfel de centru de recuperare, pentru cei care au „norocul" de a se întoarce doar răniţi, este absolut necesar.

„Nu am făcut niciodată România de ruşine, nu înţeleg de ce suntem trataţi astfel de către instituţiile statului", spune slt(rtr) Apostol. Militarii români sunt foarte apreciaţi de către partenerii din teatrele de operaţii şi sunt adesea lăudaţi şi li se acordă medalii. Pentru că nu dau niciodată înapoi.

„Încă o misiune din care ai scăpat. Nu ai timp să te bucuri"

Simion Raul, 46 ani, şcoală de subofiţeri transmisiuni, paraşutişti Bacău. A făcut parte din Forţele pentru Operaţiuni Speciale, Batalionul 53 comando „SMARANDA Brăiescu" din Bacău. A avut patru misiuni în Afganistan. Asistenţă militară pentru trupele afgane. Populaţia afgană se comporta în general ostil, oamenii se bucurau când primeau ceva, copiii veneau şi cereau pe româneşte apă, mâncare, dar era bine să te asiguri când întorceai spatele. Mulţi erau cu talibanii. Totuşi, pe misiunile de cercetare, sub steagul României, nu erau atacaţi. Dar şi fără atacuri suplimentare, aceste misiuni erau foarte periculoase.

Dispozitivele explozive improvizate (DEI), care fac ravagii pe aşa zisa autostradă A1, erau băgate în tuburi ce făceau parte din sistemul de irigaţii ce trecea pe sub şosea. Erau şi HME (bombe homemade), de 200, 300, 400 de kilograme, extrem de puternice. DEI-urile aveau fir declanşător, ce putea merge pe distanţă mare, unde se putea ascunde cel care acţiona dispozitivul.

Erau puţini specializaţi pe acest tip de acţiuni. Erau antrenaţi şi ca paraşutişti, transmisionişti, „cum sunt misiunile speciale, cu de toate".

Pentru misiunile de cercetare, echipamentul este de 45 de kilograme. Iar temperatura pe acolo poate ajunge şi la 47 de grade. Fierbi. Dispozitivele infraroşu pe timp de noapte afectează vederea, dar „merge"! „Nu te plânge, că nu te aude nimeni!".

Mergeau în cercetare cu partenerii americani. Bazele din Afganistan erau multinaţionale, dar americanii îi preferau pe români, fiindcă ştiau că se pot baza pe ei dacă ar fi fost atacaţi. Se deplasau cu MRAP-uri – vehicule rezistente la explozii, speciale pentru cercetarea drumurilor, şi cu elicoptere Chinook, în funcţie de misiune. Odată s-a tras asupra elicopterului. Când au aterizat, au văzut două gloanţe înfipte lângă rotor. Doar câţiva centimetri i-au despărţit de moarte.

„Încă o misiune din care ai scăpat. Nu ai timp să te bucuri, că vine alta şi niciodată nu ştii cum te întorci, dacă te mai întorci".

În misiunile de prindere a capilor talibani, când îi însoţeau pe militarii afgani, au avut parte şi de atacuri susţinute. Acest gen de misiune era urmare a unei munci de strângere de informaţii sau „la pont".

Militarii afgani aflau pe unde sunt capi ai talibanilor sau depozite de armament şi muniţie, cine fabrică DEI-uri şi HMS-uri. Şi se pornea în misiune. Militarii români trebuia să asigure perimetrul operaţiunii. Odată au mers pe varianta cea mai grea, trebuind să coboare pe stânci ca să ajungă în satul unde erau cei căutaţi.

Altă dată, a fost atacată baza militară din Tagaba, în care se aflau, timp de 5 - 6 ore.

„Am luptat până la unu!".

Suna dramatic şi aşteptam urmarea. „Că la 13.30 era masa!".

A glumit, ca să mai atenueze dramatismul. Au un simţ al umorului foarte dezvoltat, chiar şi când e „umor negru", generat, poate, de faptul că moartea este peste tot pe unde merg ei.

Erau atacaţi cu aruncătoare de grenade (AG) de 82 mm, aruncau proiectilele

peste zidurile bazei. „Da! Era acțiune! Mai lipsea un regizor".

„Ne facem datoria. Pe diurna aia care ni se oferă".

În Afganistan este un front mult mai dur, un război pe care nu prea știi de unde să-l apuci. E vorba și de relief, zgomotul ricoșează, îți ia ceva timp să identifici locul de unde se trage. Își aduce aminte de o altă misiune, când fuseseră chemați de o patrulă atacată prin surprindere. Au localizat trăgătorii în niște blocuri în construcție. S-a dovedit că erau niște copii, de 15, 16 ani. Numai că talibanii nu-i considerau copii și i-au trimis la moarte sigură.

Când nu aveau misiuni, instruiau armata afgană. Iar în pauzele de relaxare organizau în baze concursuri de karaoke, la care se descătușau de toate tensiunile acumulate.

Își asumă toate aceste riscuri când pleacă în teatrele de operații? Adică, pe barba lui, pe viața lui, pe diurna primită, ca mercenarii? Că tot zice multă lume că sunt mercenari.

„Chiar? Mda. Cu 70 de euro pe zi diurnă ca subofițer și militar angajat, 90 pentru ofițeri? Nu mai bine mergi în Italia sau în Spania, unde nu umbli cu moartea scai după tine? Cel mai prost contract al militarilor americani este peste 5.000 de dolari.

Am fi niște mercenari tare proști să ne riscăm viețile și să ne lăsăm familiile pe drumuri pentru banii ăștia. Mercenarii, în afară că sunt mai bine plătiți și decât militarii americani, nu poartă uniforme, nu au voie să țină arma la vedere și nu au misiuni în interesul unei națiuni.

Suntem militari români. Cu semne de identificare, ținută, drapelul României. Ni s-a propus să purtăm uniforme afgane sau americane, ca să nu ieșim în evidență – ținuta noastră este mai deschisă la culoare. Am refuzat.

Și apoi, s-au convins partenerii noștri că e mai bine, uneori, să ieși în patrulare sub steagul României. Nu suntem luați la țintă intenționat, cum sunt americanii. Suntem militari români și ne aflăm acolo la cerințele NATO și în urma altor acorduri între state. Ne facem datoria.

Pe diurna aia care ni se oferă. Și fără beneficii la întoarcere. Nu avem 50% scutire de impozite pentru răniți, ca în alte țări, traumele nu sunt recunoscute, nu beneficiem de niciun avantaj. Ba ne mai și zbatem să înființăm noi un centru medical de recuperare. Cine spune că suntem mercenari, să poftească într-o misiune. Nu o întreagă misiune, vreo două, trei zile".

Barbu Marius

Lineschi Andrei Sergiu

Vuță Florin

Paraschiva Dumitru

FOTO: PLT. MJ. LICIAN IRIMIA

La fiecare misiune iei în calcul moartea

Barbu Marius, 42 de ani, plutonier major, Batalionul 300 Infanterie „Sfântul Andrei". A fost rănit de schije, în anul 2008, în Afganistan, în urma unui atac al talibanilor cu armament ușor și aruncătoare de grenade.

În același atac, Marius Covrig și-a pierdut viața, iar alți doi militari au fost răniți. A primit titlul de cetățean de onoare al orașului Râmnicu Sărat și a fost decorat inclusiv de președintele României, la începutul acestui an, cu „Meritul Sportiv" clasa a III-a, pentru participare la jocurile paralimpice. Veteranul luptă și acum pentru construirea Centrului de Recuperare și Refacere pentru Veterani (CRRV-AMVVD).

Caporal **Lineschi Andrei Sergiu**, 31 ani. Și-a dorit să ajungă soldat al Armatei române, să-și servească patria. A fost în misiune în Afganistan cu Batalionul 17 Vânătorii de Munte. La 20 septembrie 2015, când era în patrulă, a fost grav rănit alături de alți doi cama-

Florea Dumitru

Cosma Dan

razi. După prima intervenție de urgență, o operație unde a rămas fără un rinichi, a fost trimis în Germania, la Ramstein, pentru recuperare. Avea 24 de ani.

Plutonier adjutant (r) **Vuță Florin**, Pitești. Rănit grav, a fost șapte ani în grad 1 de invaliditate, iar anul trecut a fost trecut pe grad 2, de o comisie de medici de la Spitalul Militar. Se judecă cu Ministerul Apărării pentru această decizie nejustificată, pentru că starea de sănătate nu i s-a îmbunătățit.

Paraschiva Dumitru, plutonier adjutant, 36 de ani. Cu Batalionul 30 Vânători de Munte „Dragoslavele" a mers în Afganistan, în 2009, în misiuni de patrulă, asigurarea autostrăzii, misiuni de intervenție rapidă.

„Când plecăm în misiune de patrulare, un preot ne dă binecuvântarea. Și cam atât ne e confortul. Nu știi niciodată ce se va întâmpla. Stresul este imens pentru că, practic, la fiecare misiune iei în calcul moartea".

Aflat într-o patrulă mixtă, împreună cu o echipă genistică americană, autovehiculul blindat de tip Humvee în care se afla a trecut peste un dispozitiv exploziv improvizat. Concomitent, militarii au fost atacați cu focuri de armament ușor de infanterie și cu grenade antitanc. A suferit un traumatism cranio-cerebral și a fost două luni în comă.

Din misiunea în care a fost rănit, își amintește doar că era ora 5 după-amiază. Din momentul exploziei până s-a trezit din comă trecuseră două luni. Și-a revenit la spital, în București, și primul gest pe care l-a făcut a fost să-și caute arma sub pat, fiindcă nu recunoștea „mediul".

Nu a știut că a fost operat la spitalul de campanie ROL II din Kandahar, de medici canadieni, că a fost transferat la spitalul din Ramstein, Germania, traseul „obișnuit" al militarilor grav răniți în teatre de operații. I s-a propus să iasă la pensie pe caz de boală – grad III de invaliditate - nu cu pensie militară, sau să rămână activ. A rămas activ. În 2016, a ieșit o lege pentru militarii veterani, să li se acorde niște avantaje. O comisie de medici l-a trecut „apt limitat", cu 49% deficiențe. S-ar fi încadrat dacă avea gradul III – 50% deficiențe.

Cineva, acolo sus, nu prea îi iubește, le găsește tot felul de noduri în papură ca să îi împiedice să beneficieze de drepturile ce li s-ar cuveni.

Dar, chiar și așa, Dumitru Paraschiva a adus prima medalie (de bronz) României la Jocurile Paralimpice Invictus. Pentru că nu se dă bătut.

„Problema noastră apare atunci când ne întoarcem acasă"

Florea Dumitru, 45 de ani, caporal, Lupii Negri, Suceava. Are trei misiuni în Afganistan, una în Irak. A primit șase medalii de la americani. A fost rănit la 5 august 2017, la braț, într-o misiune de ajutor pentru o patrulă americană atacată de talibani. I-a adus la bază în siguranță.

„Niciodată nu s-a întâmplat să nu le fim alături, nu s-a întâmplat să-i lăsăm la greu. Pentru asta am câpătat respectul partenerilor. Mulți oameni, care trăiesc datorită nouă, ne sună să ne mulțumească. Ne consideră armată de profesioniști. Suntem armată de profesioniști. Problema noastră apare atunci când ne întoarcem acasă.

În afară de răni, partea psihologică este foarte greu de tratat. Testele nu arată nimic, nu știi când se declanșează o cădere psihică. Noi, cei din Asociația Militarilor Veterani și Veteranilor cu Dizabilități din Teatre de Operații «Sfântul Mare Mucenic Dimitrie - Izvorâtorul de Mir», luptăm pentru acest centru de recuperare și refacere, pentru că nimeni nu va lupta pentru noi".

Sindromul posttraumatic nici n-a fost recunoscut până anul trecut în România și după aceea nu s-a făcut nimic. Există doar un militar cu acte ca suferind de sindrom posttraumatic.

Dumitru Florea a înființat de unul singur și un Muzeu al Veteranilor, în comuna Horodniceni, Suceava, unde a expus în primul rând fotografiile celor 30 de militari căzuți la datorie în teatrele de operații, ținute militare, drapelul de identificare, drapelul AMVVD, medalii primite.

Primul proiect al unui centru de recuperare pentru militari

Colonel (r) **Cosma Dan**, comandant Batalion de Geniu al Diviziei Multinaționale Centru-Sud, Tigrii deșertului. A avut misiuni în Bosnia, în 2003, Irak – 2005, 2006, în zona șiită Al-Hillal.

Românii erau bine văzuți, de pe vremea lui Ceaușescu, când societatea Carpați le-a construit case, drumuri, poduri. Și ca misiune militară, de data aceasta, românii au avut multe acțiuni de ajutor pentru populație, în special pentru reparații în școli, dotarea aces-

tora cu bănci și alte necesități.

Dar misiunea cea mai importantă a fost deminarea zonelor populate, inclusiv în jurul școlilor, pentru siguranța copiilor. Guvernatorii provinciilor, 80%, erau foști militari, în special aviatori, au cooperat bine cu militarii români.

Dar insurgenții aveau cele mai îngrozitoare idei de a ucide militarii străini care îi împiedicau să preia controlul asupra populației.

Puneau explozibil și în oi vii, le crestau pielea, ridicau stratul de lână, puneau explozibilul și coseau la loc. Sau trimiteau copii cu grenade, dintre cei care veneau des la baze să ceară de mâncare. Erau prea mici să știe ce li se pune în mână când erau trimiși la militari. „Dă-le asta și îți vor da de mâncare", li se spunea.

Copiii mureau și răneau mulți soldați când desfăceau mâna să ofere „darul".

„Rănițiii apar inevitabil în teatrele de operații, oricâte precauții și-ar lua, oricât de performante le-ar fi echipamentele și tehnica miliară. România încă nu este pregătită legislativ să facă față la ceea ce se întâmplă cu soldații ce participă la misiuni NATO, cu răniții, cu familiile acestora.

Nu are un loc unde să se continue tratamentul răniților. Se cheltuie zeci de mii de euro cu tratamentul lor în străinătate, uneori chiar din banii celor răniți. Așa a apărut ideea înființării unui centru de recuperare și refacere, pentru care luptăm acum. Ce faci cu ei? Îi chemi mereu la control să vezi dacă nu cumva le-a crescut vreun picior, vreo mână, vreun rinichi, ca să-i scoți din grad de handicap? Problema lor trebuie ridicată la Bruxelles, să existe fonduri europene pe această axă".

AMVVD a înaintat un proiect pentru înființarea unui Departament pentru Veterani în cadrul Guvernului, dar... nu este legislație. Iar Ministerul Apărării nu poate ajuta decât dacă preia ca unitate militară centrul pentru care asociația a făcut deja pași importanți.

Acest centru, format din două pavilioane, se află în județul Dâmbovița, lângă Mănăstirea Dealu, și are o suprafață de 102.000 metri pătrați.

Clădirile au fost ridicate în 1912, când acolo a funcționat Liceul Militar „Nicolae Filipescu", unde a învățat și regele Mihai. În faza finală, va putea găzdui 434 de militari și pe familiile acestora și va avea spații de tratament, cazare, recreere și alte facilități pentru tratament și odihnă.

Proiectul este primul de acest fel din România. La fel ca celelalte centre de specialitate din Europa, va oferi posibilitatea recuperării fizice a membrilor A.M.V.V.D., militarilor veterani răniți, dar și recuperarea psihică, fiind binecunoscut sindromul de șoc posttraumatic la toți participanții în teatrele de operații. În aceeași măsură, acest centru se adresează și văduvelor celor decedați în diverse misiuni, fie ele misiuni externe sau misiuni interne, și copiilor acestora care suferă traume psihice în urma pierderii unuia din membrii familiei.

Prima clădire va fi destinată aplicării tratamentelor medicale și a fost supusă unui proces de consolidare (reparații, modificări ale spațiului), conform normelor în vigoare. În această clădire vor funcționa cabinete de boli interne, neurologie, psihiatrie, reumatologie, geriatrie, cardiologie, explorări funcționale, masaj, băi galvanice, dușuri subacvale, kinetoterapie, tot ceea ce este necesar pentru tratarea unui militar veteran rănit, rămas cu sechele pentru tot restul vieții, ori pentru tratarea șocului postraumatic.

Centrul va asigura recuperarea capacității de muncă și tratarea militarilor veterani cu dizabilități fizice severe și a veteranilor cu stres posttraumatic care, în acest moment, sunt tratați de către partenerii aliați din cadrul NATO în spitale din Europa și SUA.

Suma necesară finalizării lucrărilor la prima clădire se ridică la valoarea de peste 4.000.000 euro, ce va trebui strânsă din donații.

CERCETARE
Misiunile presupun și căutarea și prinderea capilor talibani

FOTO: PLT. MJ. LICIAN IRIMIA

Newsweek România a stat de vorbă cu Mihaiela Grimbovschi Avramescu, plutonier adjutant principal (r) şi psiholog acreditat cu drept de liberă practică din 2006, specializat în psihologie aplicată în apărare, psihologia muncii şi organizaţională, psihologie clinică.

Newsweek România: **De când se vorbeşte de sindromul posttraumatic (PTSD)? Războaie au tot fost în istoria omenirii.**

Mihaiela Grimbovschi Avramescu: Stresul şi tulburările psihice au fost întotdeauna o parte a vieţii militare, în special în timpul şi după război, dar reacţiilor emoţionale ale combatanţilor nu li se acorda aproape nicio atenţie, fiind considerate ca defecte de caracter sau laşitate.

Abia la sfârşitul secolului 19 încep să se abordeze efectele războiului asupra soldaţilor. După război, soldaţii care prezentau tulburări mintale au fost adesea diagnosticaţi cu manie cronică. Mulţi au făcut închisoare pentru comportament agresiv.

Care sunt factorii de risc major în prezent pentru apariţia PTSD?

Noile concepţii doctrinare privind ducerea războiului promovează ca formă principală a luptei OFENSIVA, atitudinile defensive fiind abandonate. Staticul luptei tinde să dispară, luptele sunt permanente, cu indici ridicaţi de mobilitate şi implică distrugeri masive şi o rată deosebit de ridicată a mortalităţii.

Câmpul de luptă modern este caracterizat printr-o stare de disconfort fizic şi psihic, suprasaturaţia factorilor de risc, folosirea unui armament complex, ale cărui efecte sunt zgomotul puternic, excesele de lumină, distrugerea masivă, mediu, clădiri, număr mare de victime.

Toate acestea au impact emoţional violent şi generează răspunsuri nespecifice ale militarului la agresiunile psihofiziologice.

PTSD are doar efect asupra psihicului?

Spaima sau furia indusă de un eveniment periculos declanşează aproape instantaneu secreţia de adrenalină care provoacă creşterea frecvenţei cardiace, a tensiunii arteriale, a fluxului sanguin către muşchi, în acelaşi timp cu scăderea nivelului de insulină şi intensificarea transformării glicogenului în glucoză. Toată energia rezultată va fi folosită de către organism pentru a face faţă situaţiilor de stres extrem la care este supus.

În timp ce ajută unele părţi ale organismului, adrenalina închide alte funcţii considerate neesenţiale în cazurile de pericol. Expunerea prelungită la stres, adică o secreţie prelungită de adrenalină, poate avea efecte dăunatoare asupra organismului, cum ar fi: crize de hiperventilaţie, dureri de cap, slăbirea memoriei, hipertensiune arterială, slăbirea sistemului imunitar, predispoziţie către infarct şi atacuri cerebrale.

Toţi militarii din teatre de operaţii sunt afectaţi de PTSD?

Toleranţa la situaţii de stres extrem variază de la o persoană la alta. Orice prelungire a emoţiei de spaimă devine periculoasă pentru luptător, întrucât îl impiedică să înlăture pericolul, să-şi apere propria viaţă. În contextul creşterii numărului de misiuni la care militarii participă de-a lungul carierei, expunerea directă la experienţe traumatice în timpul operaţiunilor militare reprezintă cea mai vehiculată cauză a stresului posttraumatic.

Cele mai frecvente simptome a PTSD sunt coşmarurile, retrăirea traumei, porniri violente, izolarea, refuzul verbalizarii traumei. Inhibată, trauma se agravează. Nediagnosticat şi netratat, stresul posttraumatic poate distruge vieţi, nu doar ale celui care prezintă tulburarea, ci şi ale celor dragi.

Militarii veterani merg la psiholog?

Foştii combatanţi tind să evite menţionarea simptomelor mintale faţă de psiholog, medicul militar sau generalist, iar somatizarea problemelor mintale poate masca diagnosticul.

Militarii români încă socotesc un semn de slăbiciune mersul la psiholog şi atunci când sunt nevoiţi să o facă dau răspunsurile conformiste pe care psihologul doreşte să le audă. Stereotipiile despre tulburările mintale sunt larg răspândite printre militari. La fel şi frica de stigmatizare. În plus, PTSD fiind considerat afecţiune invalidantă, dar nerecunoscută momentan ca boală profesională, ei riscă să fie trecuţi în rezervă fără drept de pensie.

PTSD este recunoscut în România?

La nivel de minister, există un centru psihologic dedicat, condus de col. Vasile Marineanu, şef Centru Psihologic al Armatei. De asemenea, unităţile militare au psiholog pentru cei în activitate, dar pentru cei trecuţi în rezervă nu. Aceştia se tratează cu banii lor şi este scumpă şedinţa, două milioane pe săptămână, de aceea este important acel centru de recuperare pentru care luptă AMVVD şi care include şi tratament psihologic.

NATO LA 70 DE ANI

Noul scop al NATO: „Keep Americans in, Russians down and Chinese out"

La aniversarea de 70 de ani, Alianța Nord-Atlantică adaptează celebrul dicton al Lordului Acton: Rusia a luat locul Germaniei ca țară ostilă, ce trebuie ținută aproape pentru a fi supravegheată, iar, în viitor, pericolul major este China.

PENTRU PRIMA DATĂ ÎN ISTORIA sa de 70 de ani, NATO a inclus, în Declarația finală a liderilor celor 29 de state membre, adoptată la Summitul de la Londra, referiri la provocările pe care China le ridică la adresa securității aliaților.

Deocamdată, tonul este extrem de moderat la adresa Beijingului: „Recunoaștem că influența crescândă și politicile internaționale ale Chinei prezintă atât oportunități, cât și provocări pe care trebuie să le tratăm împreună ca alianță", se arată în declarație.

Norvegianul Jens Stoltenberg, secretarul general al NATO, a explicat care sunt provocările în cauză: al doilea buget pentru apărare din lume, rachetele cu rază lungă de acțiune capabile să lovească Europa și SUA, rolul Chinei în Regiunea Arctică, în Africa, investițiile în infrastructura europeană, atacurile cibernetice împotriva unor țări europene, spionaj industrial etc.

În replică, purtătoarea de cuvânt a Ministerului Afacerilor Externe chinez, Hua Chunying a apreciat că această „creștere a puterii chineze este cea a unei puteri pașnice". Fără a numi SUA, demnitarul chinez a susținut că „cea mai mare amenințare actuală pentru lume este cea a unilateralismului și intimidării".

Macron, avocatul Rusiei

Așa cum era de anticipat, președintele Franței, Emmanuel Macron, a continuat să se erijeze în avocatul Rusiei. El le-a lansat aliaților un apel la un dialog strategic „fără naivități", chiar într-o conferință de presă susținută, înainte de summit, alături de președintele american Donald Trump. „Alianța noastră are o istorie, dar și o geografie, prin urmare securitatea și stabilitatea în Europa nu pot fi garantate temeinic fără un dialog solid și exigent cu Rusia", a insistat el după summit, când a ținut să sublinieze că nu are impresia că „toată lumea în jurul mesei" Alianței consideră Rusia ca fiind un „inamic", cum se întâmpla cu 70 de ani în urmă. Cu toate acestea, declarația finală a Summitului de la Londra este la fel de dură cu Rusia ca și cu ocazia unor alte reuniuni la nivel înalt.

Ca o precondiție a ameliorării relației NATO- Rusia, Macron a cerut „progrese" în rezolvarea crizei ucrainene, având în vedere că, pe 9 decembrie, la Paris, va avea loc o nouă reuniune în așa-zisul format „Normandia", între președintele rus și cel ucrainean cu Emmanuel Macron și cancelarul german, Angela Merkel.

Relațiile între Rusia și Ucraina s-au deteriorat din 2014, odată cu anexarea Crimeii de către Rusia și războiul din Donbas, în estul Ucrainei, unde separatiștii susținuți de Moscova luptă împotriva forțelor guvernamentale ucrainene.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

Deschidere din partea Moscovei

Rusia este pregătită să coopereze cu NATO, susține Vladimir Putin, chiar dacă NATO are un comportament „incorect și chiar grosier", care „ignoră interesele Rusiei". „Suntem obligați să considerăm că extinderea NATO, dezvoltarea infrastructurii sale militare în apropierea frontierelor ruse, reprezintă una dintre potențialele amenințări la adresa securității țării noastre", a spus liderul de la Kremlin. El a criticat extinderea continuă a NATO, în contextul absenței unei amenințări din partea Moscovei, după colapsul în 1991 al Uniunii Sovietice.

Un nou tratat INF

Emmanuel Macron are dreptate într-o anumită privință: dialogul cu Rusia este necesar pentru semnarea unui nou acord care să înlocuiască Tratatul privind Forțele Nucleare Intermediare (INF), deoarece „Franța, Germania și alte țări europene sunt în prezent amenințate de noile rachete rusești".

„Situația în domeniul nuclear nu este bună", a recunoscut și Donald Trump. „Cred că Rusia vrea să încheie un tratat și noi de asemenea. Credem că este posibil să găsim o soluție pentru armele nucleare. Credem că ei vor să o facă. Știm că vor să o facă și vrem să o facem și noi", a spus Trump, precizând că a primit o confirmare în acest sens de la Vladimir Putin.

În luna august, președintele Trump a retras oficial SUA din Tratatul INF, pact semnat cu fosta Uniune Sovietică în 1987, în virtutea căruia au fost interzise rachetele lansate de la sol ce transportau focos nuclear pe o distanță cuprinsă între 500 și 5.500 de kilometri. Ultimul tratat important între SUA și Rusia în ceea ce

FOTO: GETTY IMAGES

privește controlul armamentului, noul tratat START, va expira în 2021. El limitează numărul de focoase nucleare pe care le pot desfășura cele mai mari puteri nucleare din lume.

Disensiuni diminuate cu Turcia

Relațiile dintre Turcia și aliații săi din NATO s-au tensionat după decizia Ankarei de a achiziționa sistemul de apărare antiaeriană rusesc S-400 și după lansarea, fără consultarea partenerilor din Alianță, a ofensivei în nord-estul Siriei împotriva miliției kurde - Unitățile de Apărare a Poporului (YPG) -, care s-a aflat în prima linie a luptei împotriva grupării jihadiste Statul Islamic. Nici instituirea unei zone de securitate în nord-estul Siriei, la granița cu Turcia, nu este văzută cu ochi buni de unele țări membre NATO.

În aceste condiții, președintele turc Recep Tayyip Erdogan a venit la Summitul NATO de la Londra decis să blocheze un plan de apărare al NATO pentru țările baltice și Polonia, dacă Alianța nu recunoaște YPG drept o grupare teroristă. YPG este o extensie a Partidului Muncitorilor din Kurdistan (PKK), pe care Turcia o consideră drept organizație teroristă.

Macron a avut un meci și cu Erdogan

Cel mai virulent critic al lui Erdogan a fost tot Emmanuel Macron, căruia liderul turc i-a dat o replică dură, după ce liderul din Hexagon a susținut că NATO este „în moarte cerebrală". Erdogan a spus că această apreciere reflectă o înțelegere „bolnavă și superficială" și i-a recomandat lui Macron să verifice dacă nu cumva el însuși este „în moarte cerebrală".

Turcia este exasperată că Franța sprijină Forțele Democrate Siriene (FDS) și, indirect, una din principalele componente ale acestora, YPG. Emmanuel Macron a insistat că și Franța consideră PKK o mișcare teroristă, dar a insistat că grupările politice care luptă împotriva Statului Islamic „nu trebuie calificate în totalitate drept grupări teroriste", chiar dacă unele „pot avea relații cu grupări teroriste".

Întrevedere fără succes

În acest context, în marja Consiliului Nord-Atlantic, a avut loc o întâlnire între Emmanuel Macron, Angela Merkel și Boris Johnson, pe de o parte, cu Recep Tayyip Erdogan, pe de altă parte. „Toate clarificările nu au fost obținute și toate ambiguitățile nu au fost înlăturate (...) Nu văd un consens posibil cu Turcia privind definiția terorismului", a spus liderul francez. „Este clar că nu suntem de acord să clasificăm ca grupări teroriste Unitățile de Protecție a Poporului (YPG) și Partidul Uniunii Democratice (PYD) (care a format YPG în Kurdistanul de Sud - n. red.) și cred că asupra acestui lucru există un consens", a adăugat el, referindu-se la aliații din NATO, cu excepția Turciei.

O nouă reuniune în acest format, prima dintr-o serie mai lungă, ar putea avea loc în februarie, potrivit lui Merkel. „Recunoaștem presiunea uriașă cu care se confruntă Turcia", a spus și premierul britanic. El a dat ca exemplu refugiații, terorismul și amenințarea reprezentată de PKK.

După aceste decizii, Erdogan a renunțat să mai blocheze planul de apărare al NATO pentru Polonia și statele baltice, în ciuda faptului că NATO nu a discutat despre cum să catalogheze milițiile kurde.

Mandatul lui Iohannis la Londra

Președintele Klaus Iohannis a participat la dejunul de lucru oferit de președintele SUA, Donald Trump, în onoarea șefilor de state care îndeplinesc angajamentul de alocare a 2% din bugetul național pentru apărare. Cu acest prilej, el a spus că speră ca mai multe țări să urmeze acest exemplu.

Cu o zi înainte, șeful statului a fost prezent la recepțiile în onoarea șefilor de stat și de guverne, oferite de Regina Elisabeta a II-a la Palatul Buckingham și de premierul Marii Britanii, Boris Johnson, la reședința din 10 Downing Street. Șeful statului a punctat că există deschidere din partea NATO cu privire la importanța Mării Negre pentru organizație. „Și astăzi am reiterat importanța regiunii Mării Negre pentru întregul NATO", a spus Iohannis. El a mai punctat că abordarea tehnologiei 5G trebuie să se facă și din punct de vedere al securității naționale, dar și al securității NATO, având în vedere pericolul pe care-l reprezintă China.

Acomodarea cu un NATO fără Turcia

Analiză de **ARNOLD C. DUPUY**

INCURSIUNEA TURCIEI ÎN KURDISTANUL SIRIAN ESTE ultima dintr-o serie de rupturi în țesătura relațiilor transatlantice, primită cu critici energice din partea liderilor lumii. Virajul iliberal al președintelui Recep Tayyip Erdogan, mai evident ca niciodată în urma tentativei de lovitură de stat din iulie 2016, este privit cu îngrijorare în cele mai multe capitale occidentale. Arestarea jurnaliștilor, epurarea oficialilor guvernamentali și militari și restricționarea drepturilor civile au generat un climat de teamă și neîncredere în Turcia și condamnarea globală. Ar mai fi, de asemenea, achiziționarea de către Ankara a sistemului rusesc de apărare antiaeriană S-400 urmată de retragerea Turciei din programul avioanelor de luptă F-35, concomitent cu explorarea în mod deliberat provocatoare a resurselor de gaz de mare adâncime situate în disputatele ape teritoriale ale Ciprului.

În același timp, votul din Camera Reprezentanților pentru clasificarea ca genocid a morții a peste un milion de armeni în 1915 a înfuriat Ankara și l-a determinat pe președintele Erdogan să-și anuleze temporar vizita la Washington, programată pentru luna noiembrie. Relațiile dintre Turcia și Statele Unite sunt la cel mai scăzut nivel de la întemeierea Republicii Turcia în 1923. Dacă reproșurile pot fi plasate cu ușurință de ambele părți, cert este că Turcia se îndepărtează de punțile occidentale stabilite în urmă cu decenii de Ataturk.

Arnold C. Dupuy Ph.D
la think-tank-ul
la Schar School of Policy

Cu toate acestea, trebuie să fim realiști cu privire la viitorul și impactul Turciei asupra Alianței. Prezența Turciei în NATO a fost un avantaj major în timpul Războiului Rece, fiind un aliat loial, cu o armată extrem de profesionistă, deși echipată cu armament învechit. Pierderea Turciei ca membru NATO nu poate fi tratată cu ușurință. În plus, Turcia este o valoroasă cale de transport pentru țiței și gaze naturale către Europa, în special prin gazoductul transanatolian TANAP, care aprovizionează mare parte din Europa de Sud-Est, și conducta petrolieră Baku-Tbilisi-Ceyhan (BTC), singura conductă non-rusească prin care petrolul din Azerbaidjan poate ajunge pe piețele globale. În fine, locația strategică a Turciei, la intersecția dintre Est și Vest, îi conferă de secole un avantaj imens. Acest lucru nu e pe cale să se schimbe.

Totuși, liantul Turcia-NATO din timpul Războiului Rece nu mai există. De multă vreme percepția Ankarei este că decadele petrecute în tabăra occidentală au fost deseori dăunătoare și au împiedicat-o să-și atingă potențialul maxim de lider regional. Invazia și ocuparea americană a Irakului, la fel ca Primăvara Arabă 2011 și războiul civil subsecvent din Siria au exercitat o presiune extraordinară asupra Turciei. Mai mult, recenta traiectorie pe care se află face ca acțiunile Turciei să fie văzute atât de Statele Unite, cât și de alte membre NATO, ca opuse principiilor democratice de bază propuse de Tratatul de la Washington din 1949.

În următoarele decenii am putea asista fie la excluderea sau autoexcluderea Turciei din NATO, fie la diminuarea semnificativă a rolului ei în interiorul Alianței. Acest lucru ar putea include pierderea bazei aeriene de la Incirlik ca facilitate pentru Statele Unite, un activ vital în calculul strategic mai larg și al proiecției de putere în Orientul Mijlociu. La Incirlik se află arme nucleare. În timp ce la Washington se discuta deja mutarea lor în afara Turciei, tentativa de lovitură de stat din iulie 2016 a creat un nou imbold pentru rezolvarea acestei probleme. Ceea ce a tulburat în mod deosebit a fost închiderea alimentării cu energie din surse exterioare și interdicția de zbor pentru avioanele americane ordonată de Turcia. Baza de la Incirlik a trecut atunci pe sursele locale de energie și, conform oficialilor US, armele nucleare nu s-au aflat niciun moment în pericol de a fi compromise; totuși, o asemenea situație este greu de menținut. Pe de altă parte, mutarea lor este cel puțin o provocare diplomatică și operațională.

Dar dacă trebuie să se întâmple, unde ar urma să fie localizat noul Incirlik? Cel mai probabil în sud-estul Europei. Grecia și Bulgaria ar fi două dintre opțiuni, deși cu nivele variabile de stabilitate și infrastructură de suport. Cel mai bun candidat rămâne România, un aliat solid al Statelor Unite și membră NATO. Mai mult, Baza

este analist în domeniul securității energetice
Booz Allen Hamilton și professor adjunct
and Government din cadrul George Mason University

Aeriană Mihail Kogălniceanu (MK) de la Constanța, situată pe coasta Mării Negre, este în curs de extindere, iar locația constituie un avantaj strategic, mai ales în ce privește activitatea Rusiei în zonă. Alte locații din România ar putea fi de asemenea potrivite, deși o analiză mai profundă se impune.

Pentru siguranță, repoziționarea în România aduce o serie de provocări politice și logistice. Cea mai evidentă este cum putem aproviziona adecvat o nouă bază, mai mare, sau mai multe? România are o infrastructură rezonabil dezvoltată care necesită însă modernizare și extindere. De exemplu, nu există un mare sistem de conducte petroliere așa cum a fost dezvoltat în Europa de vest pe durata Războiului Rece, singura opțiune reală rămânând drumurile și căile ferate care traversează un teren dificil și teritorii potențial neprietenoase precum Serbia. Marele port românesc Constanța rămâne disponibil, dar să nu uităm că accesul la Marea Neagră trece prin strâmtorile turcești, care sunt supuse limitărilor navale restrictive conform Convenției de la Montreux din 1936.

Faptul neplăcut este că un NATO fără Turcia ar putea deveni realitate mai devreme decât mulți se așteaptă. Se speră că o reapropiere dintre Statele Unite și Turcia va avea loc, deși este imposibil să nu observi că centrul de gravitație al Turciei se mută spre Răsărit și orice acord diplomatic trebuie să țină cont de această dinamică. Nu trebuie să pierdem din vedere nici faptul că o Rusie din ce în ce mai agresivă în regiunea Mării Negre și a Mediteranei de est are potențialul de a destabiliza în continuare sud-estul Europei. Cu cât mai curând America, în fapt, Alianța va recunoaște această realitate și va începe să construiască infrastructura necesară în sud-estul Europei, în primul rând în România, cu atât mai capabilă va fi să abordeze eficient brețele de integritate a NATO și provocările de securitate din regiune.

FOTO: GETTY IMAGES

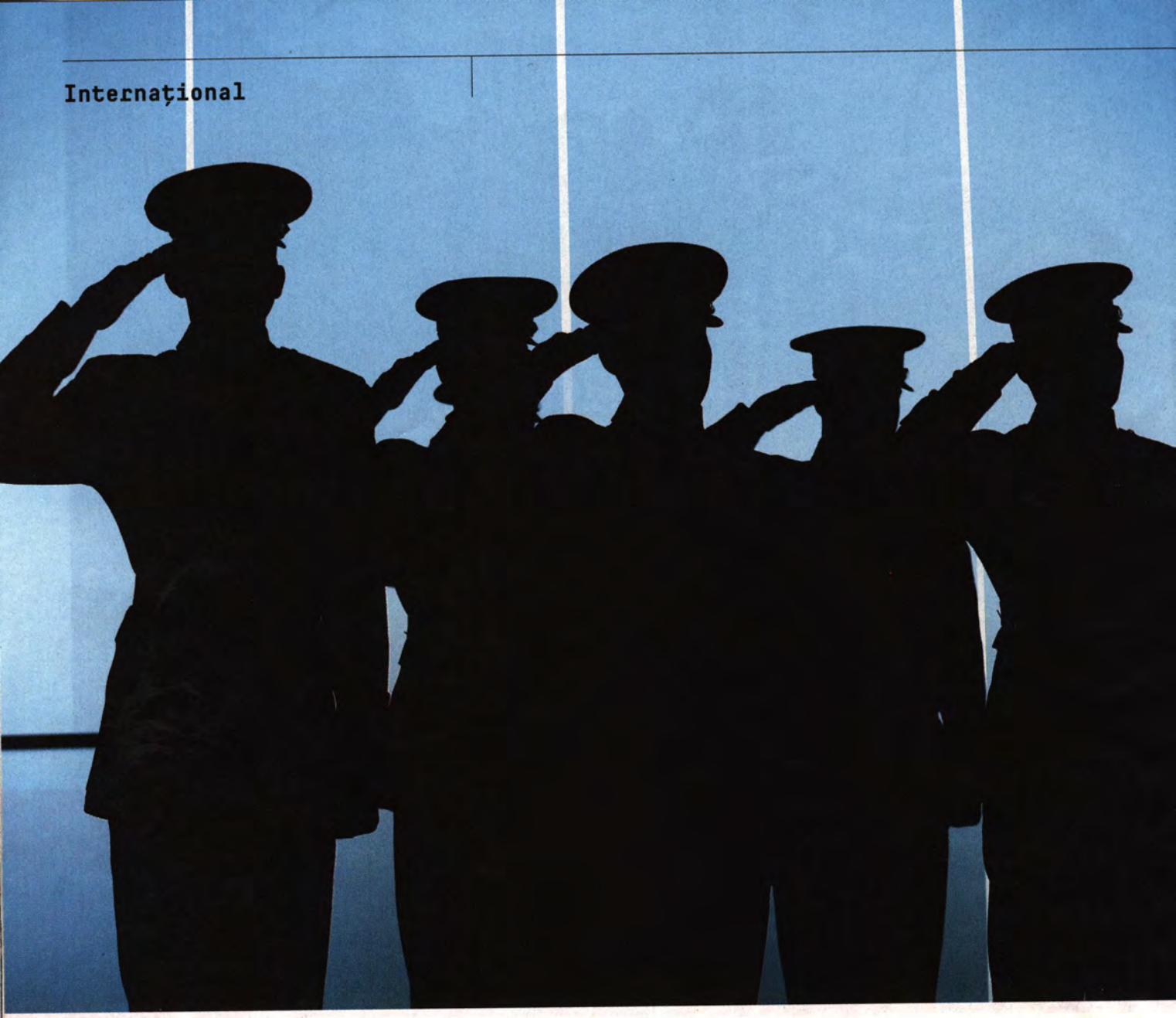

SUA

Femei invizibile

Filmul dedicat în fiecare an aniversării Marinei americane include doar șase secunde cu femei din cele opt minute cât are evocarea video

PENTRU A ANIVERSA ÎNFIINȚAREA Marinei SUA, comandamentul acestei arme a trimis un mesaj video special, care a fost întâmpinat critic. Femeile apar în doar șase secunde din cele opt minute de înregistrare.

Foști sau actuali pușcași marini l-au criticat pe generalul David H.Berger, comandantul general, și pe sergentul major Troy E. Black, șefii Marinei SUA, pentru faptul că nu reușesc să îmbunătățească gradul de incluziune a femeilor în acest corp de armată.

Reacțiile ostile vin în contextul în care Infanteria Marină a SUA (USMC) încă se chinuie să schimbe cultura internă, mai ales după scandalul din urmă cu trei ani pornit de la Marines United, un grup de Facebook din care făceau parte doar pușcași marini bărbați, în care erau distribuite poze nud și comentarii obscene despre colegele lor femei.

DE

JAMES LAPORTA

@JimLaPorta

„Nu e un accident când elimini o întreagă categorie de oameni", a declarat un ofițer activ femeie

Mai mult, bătălia continuă și în ceea ce privește permisiunea ca femeile să fie incluse în unități de luptă la sol, care, prin tradiție, erau compuse doar din bărbați.

„Este un video de tipul «iubește-mă pe mine și mârâielile mele, iar ceilalți nu au decât să comenteze într-un colț»", a declarat fostul sergent de marină Erin Kirk-Cuomo, care a fondat organizația „Not In My Marine Corps", un grup ce luptă împotriva abuzului sexual și a hărțuirii în Armata SUA.

„Acest video este cu zece pași în urmă față de unde ar trebui să fie, oricum un mesaj de aniversare plictisitor, fără nicio motivație", a adăugat Kirk-Cuomo. „Dar lipsa diversității, în ceea ce privește femeile, este intenționată și are legătură și cu lipsa de oportunități cu care se confruntă acestea în ultima vreme", a menționat sergentul. „Ostilitatea îndreptată spre femeile pușcași marini este la cel mai înalt nivel și acest video o demonstrează".

Kirk-Cuomo a declarat că multe femei pușcași marini nu sunt mulțumite de mesajul video, dar reacțiile pe care le-au primit de la unii colegi bărbați au fost dezamăgitoare. Un ofițer activ, femeie, a declarat pentru *Newsweek* că s-a săturat de această „neglijență", care se întâmplă iar și iar, și de fiecare dată se pretinde că este doar „o greșeală" sau „un accident" neincluderea femeilor în mesajele de aniversare. „Dar nu e un accident să elimini o întreagă categorie de oameni dintr-un produs menit să emane forță", a menționat ofițerul, care nu a dorit să își facă public numele de teama unor repercusiuni din partea superiorilor ei.

Kirk-Cuomo a identificat această atitudine față de femei de la angajații simpli până la generalii din vârf. „Dacă comandantul nu se sinchisește să scoată în evidență, într-un mesaj aniversar, progresele pe care le-au făcut femeile sau să includă vocea unei femei, măcar și pentru 20 de secunde, ce spune asta despre Marină? Dacă celor din conducere nu le pasă și nici nu simt nevoia de a fi deschiși față de femei, de ce ar face-o alții?".

Foști sau actuali pușcași marini care și-au exprimat opiniile online au susținut că absența femeilor din această înregistrare video este un non-subiect și este o temă exagerată, mulți lăudând filmul pentru modul cum a prezentat forțele combatante.

Mesajul video începe cu imagini din inima Americii – trecând de la statele cu probleme economice și cele ultraconservatoare, din Vestul Mijlociu și sudul SUA, până la metropolele înfloritoare și suburbiile lor. O dimineață americană începe când grila radio se mută pe frecvențe pentru a o găsi pe corespondenta CNN la Pentagon Barbara Starr care îi spune lui Wolf Blitzer că pușcașii marini sunt gata să meargă oriunde și oricând le cere ordinul.

Urmează o trecere rapidă către un portavion care navighează pe mare și îi vedem pe militari cum se echipează, în timp ce generalul Berger povestește, peste imagini, ce se întâmplă.

„Fiecare pușcaș se antrenează, se pregătește, 24 de ore, 7 zile pe săptămână, gata pentru acel telefon care vine în mijlocul nopții prin care e anunțat că unitatea sa pleacă la luptă", spune Berger în mesajul video. „Telefonul sună când te aștepți mai puțin, dar tu ești deja pregătit".

Imaginile continuă cu pușcașii marini care aleargă pe puntea de decolare, pentru a se îmbarca în elicopterele MV-22 Osprey: treceri rapide îi arată cum încarcă cartușele în puști, chiar când coloana sonoră sare de la o melodie inspirațională la una dramatică a lui Michael Bay.

Tancurile trag cu tunurile principale, în timp ce vehicule amfibie de asalt rup cu roțile plaja, supravegheate din zbor de

SEMPER FIDELIS?
Câteva secvențe din video-ul aniversar: comandantul gen. David H. Berger, stânga, și sergentul major Troy E. Black, dreapta, la Parada Veteranilor, din 2019, de la New York.

FOTO: JOHN TLUMACKI/THE BOSTON GLOBE/GETTY; CPL. MARIO RAMIREZ/U.S. MARINE CORPS

avioane de vânătoare, care trec în viteză peste pământ și apă.

Narațiunea sergentului Major Black se concentrează pe caramaderia dintre pușcașii marini și cum legătura dintre ei ajută la terminarea cu succes a misiunilor. Tema generală a acestui mesaj video este inclusă în viziunea lui Berger despre cum SUA poate intra în competiție cu adversari puternici precum China sau Rusia – un spectacol de forță pe scena lumii, prin putere navală și agilitate.

Ca și în alte mesaje video aniversare, și acesta, dedicat celor 244 de ani de la înființarea Infanteriei Marine, pe 10 noiembrie, conține și un omagiu adus moștenirii lăsate de pușcașii marini, prin interviuri scurte cu veterani. „Pușcaș marin pe viață nu este doar o vorbă în vânt", le reamintește Berger privitorilor. Dar cei doi veterani intervievați sunt bărbați.

Video-ul a fost vizionat de peste 150.000 de ori de la momentul publicării.

Când am cerut o reacție legată de toate aceste controverse, un purtător de cuvânt al Marinei a răspuns pentru *Newsweek:* „USMC nu are niciun comentariu de făcut pe acest subiect".

Pentru criticii acestui video, absența femeilor din înregistrare poate fi, într-o oarecare măsură, văzută și în acord cu îngrijorarea pe care fostul Secretar al Apărării James Mattis și-a exprimat-o cu privire la permisiunea ca și femeile să fie implicate în misiuni de luptă – una dintre marile teme de dezbatere în scandalul privind Marines United.

Scandalul fotografiilor nud a zguduit Pentagonul și a determinat în cele din urmă modificări ale Codului de Uniformă al Justiției Militare, codul legal sub care activează membrii Armatei SUA.

Marines United a fost un grup secret, în care se putea intra doar pe bază de invitație, dar care cuprindea, în 2017, peste 30.000 de pușcași marini activi sau în rezervă, membrii ai US Navy și ai Marinei Regale Britanice.

Un articol publicat în martie acel an în *Reveal,* realizat de Centrul pentru Jurnalism de Investigație din SUA (The Center for Investigative Reporting), arăta că membrii grupului distribuiau mii de poze nud ale unor femei, fără a avea și consimțământul acestora.

Membrii au umplut grupul de discuție cu linkuri către Dropbox sau Google drive, care trimiteau la înregistrări video sau imagini cu pușcași marini femei, nud și îmbrăcate, cu neveste și foste neveste de pușcași marini, prietene și foste prietene. Unele femei erau prezentate cu numele întreg, gradul, localizarea și perioada în care erau în misiune.

După ce a devenit public, mii de membri au părăsit grupul de socializare, în timp ce alții s-au mutat pe alte grupuri on line, unde au continuat să facă același lucru.

Newsweek a obținut peste 200 de pagini cu email-uri interne ale Infanteriei Marine, de la generali din conducere și ofițeri la personal militar, prin mai multe solicitări în baza legii de acces liber la informații.

Printre documente, se găsește și o scrisoare trimisă către, pe atunci, comandantul general al Marinei, Robert Neller, de către o persoană rămasă anonimă. „Sunt foarte mândru să îmi slujesc țara, dar nu mai am nicio mândrie să o fac din cadrul Marinei. Acest eveniment și toate minciunile pe care le-am auzit (de la pușcași marini bărbați) în întreaga mea carieră m-au convins să nu mai las nicio urmă a muncii mele din armată în preajma copiilor mei", i-a scris autorul neidentificat lui Neller.

Reacția critică vine în contextul în care Marina America se luptă cu propria cultură internă

Acesta din urmă a trimis mai departe scrisoarea către mai mulți generali din Marină, menționând: „Ceea ce este scris mai jos reprezintă subiectul/problema... și o reclamație/plângere firească a unui femei pușcaș marin... lipsa de respect pentru contribuția lor... faptul că nu sunt pușcași marini așa cum sunt bărbații... că ele sunt mai degrabă o echipă de suport... dar nu parte a eforturilor principale".

După acest scandal, Infanteria Marină a făcut un efort să își îmbunătățească modul cum sunt prezentate femeile în mesajele oficiale.

În mai 2017, a publicat prima reclamă pentru recrutare din istoria sa centrată pe femei în luptă. Anul acesta, a produs mai multe profile video prin care subliniază contribuția femeilor în Marină, ca instructori militari sau ca prima femeie pilot al unui F-35B Lightning II.

Dar tonul nu a fost constant întotdeauna, a declarat fostul ofițer de Marină Emma Shinn, care a activat ca sergent de infanterie și apoi ca procuror al curții marțiale.

„După mesajul eronat din mijlocul acestei veri, «Sâmbetele sunt pentru băieți», Infanteria Marină pare din nou reticentă la nevoia de reprezentare adecvată a tututor trupelor", a declarat Shinn pentru *Newsweek.* „Mantra «O echipă, o luptă» include întreaga echipă".

„Conceptul de leardership în unități mici și tradiția noastră navală reprezintă puncte centrale importante, dar este de asemenea important să înțelegem contribuția pușcașilor marini de culoare și femei. Și femeile conduc unități mici", a declarat Shinn.

„Ideea este că «Dacă nu o vezi, nu există». Prin urmare, reprezentarea contează. Dacă liderii și noi nu ne asumăm responsabilitate pentru pașii greșiți, nu există presiune pentru schimbarea în bine", a încheiat Shinn. N

It Rocks!

www.rockfm.ro

LECTURĂ

Cele mai așteptate 20 de cărți din 2020

DEZASTRU
De ce este Marea Neagră cea mai poluată din Europa» P.56

Sosirea noului an aduce cu sine și un val de cărți noi pe care abia așteptăm să le devorăm. *Newsweek* prezintă o listă cu 20 de volume care vor apărea în 2020 – 10 de ficțiune și 10 de non-ficțiune – pe care le recomandăm cu toată încrederea. De la debuturi până la autori de bestseller-uri care revin, de la cărți de acțiune la studii istorice, promitem că există câte ceva pentru fiecare. — *Juliana Pignataro*

Non-Ficțiune

Race Against Time/ Cursa împotriva timpului de Jerry Mitchell
Februarie | Simon & Schuster | $28
Cu un titlu care nu putea fi mai potrivit, *Race Against Time/Cursa împotriva timpului* este o prelungire a muncii lui Jerry Mitchell ca reporter de investigații. Poate fi citită ca un thriller de ficțiune, dar este și o analiză cât se poate de reală a crimelor teribile din trecut și a celor care le-au comis.

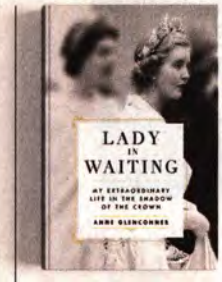

Lady in Waiting/ Doamna de onoare: de Anne Glenconner
Martie | Hachette | $28
Monarhiștii sau doar simplii observatori vor devora în egală măsură acest jurnal al unei confidente – ea însăși nobilă – a Prințesei Margaret. Glenconner scrie cu candoare despre tragediile inimaginabile pe care le-a îndurat în viața personală, dar și despre afacerile poleite la care a asistat, la periferia vieții regale.

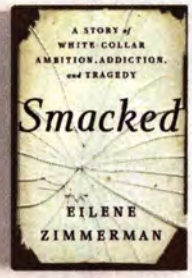

Smacked/Fumat de Eilene Zimmerman
Februarie | Random House | $36
Abordarea personală și atentă a costurilor asociate dependenței, realizată de jurnalista Eilene Zimmerman, este printre cele mai oportune și relevante cărți ale anului viitor. Cartea este o explorare fără opreliști și înfiorătoare a abuzului de opioide în lumea bogaților, în lumea celor cu guler alb, care poate fi citită de oricine, indiferent de clasă socială sau cultură.

The Splendid and the Vile/Minunata și bestia de Erik Larson
Februarie | Crown | $32
Autorul bestseller-ului *Diavolul din orașul alb* călătorește în timp, în *Londra de sub asediul german*, în cel de Al Doilea Război Mondial, pentru această poveste mult așteptată.

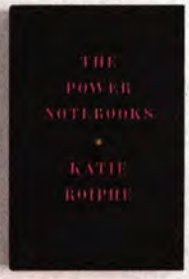

The Power Notebooks/ Caietele puterii de Katie Roiphe
Martie | Free Press | $27
Caietele puterii este o dare de seamă intimă despre ce înseamnă să fii femeie, spusă prin note de jurnal ale lui Roiphe însăși și ale altor femei puternice.

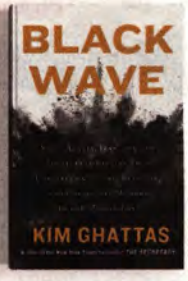

Black Wave/Valul negru
Ianuarie | Henry Holt and Co. | $30
Pentru oricine e interesat de starea politică internațională actuală, Ghattas oferă cea mai bună poveste a originii problemelor din Orientul Mijlociu modern, pornind din 1979. *Black Wave/Valul negru* are abordări personale și istorice, transportându-l pe cititor până în zilele noastre.

FOTO: GETTY

Ilustrație IANA KOTOVA

Ficțiune

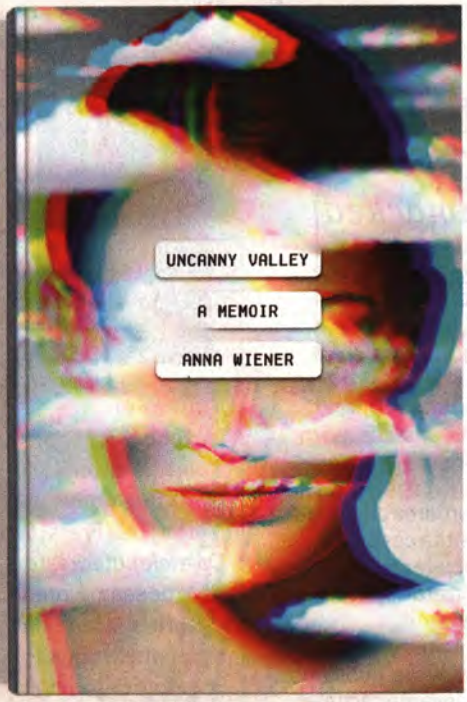

Uncanny Valley: A Memoir / Valea stranie: Un raport
de Anna Weiner
Ianuarie | Farrar, Straus and Giroux | $27
Este „perturbarea" de care am tot auzit cu adevărat un lucru bun? Anna Weiner are multe de spus despre subiect. Acest raport perfect relevant despre timpul pe care l-a petrecut în industria tehnologiei este, în același timp, și terifiant și deschizător de ochi – și reprezintă una dintre cărțile anului cu cele mai multe dezvăluiri despre viitor.

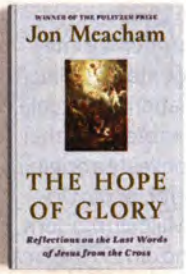

The Hope of Glory / Speranța gloriei
de Jon Meacham
Februarie | Convergent Books | $22
Jon Meacham, renumitul istoric al președinților, autor premiat cu Pulitzer și fost secretar general de redacție al *Newsweek* examinează ultimele șapte replici ale lui Isus Hristos, într-o serie de eseuri intime. În stilul său clasic luminos, Meacham explorează credința, istoria, iubirea și grația.

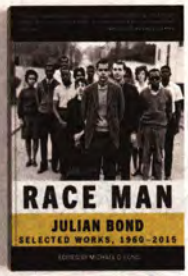

Race Man: Opere alese, 1960–2015
de Julian Bond, Editată de Michael G. Long
Februarie | City Lights Publishers | $22.95
O antologie a operei activistului social și liderului în lupta pentru drepturi civile Julian Bond. Această compilație de eseuri, cuvinte și interviuri face lumină în ceea ce-l privește pe acest om model.

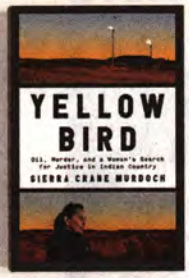

Yellow Bird / Pasărea galbenă
de Sierra Crane Murdoch
Februarie | Random House | $28
Când Lissa Yellowbird-Chase, o membră a națiunii Manda, Hidatsa și Arikare, din Dakota de Nord, află despre dispariția unui muncitor alb dintr-un câmp petrolier, vrea cu orice preț să afle ce s-a întâmplat. Urmează lupta ei pentru justiție, pe măsură ce intră într-o lume complexă și conflictuală, a industriei petroliere și a propriului ei trib.

The Glass Hotel / Hotelul de sticlă
de Emily St. John Mandel
Martie | Knopf | $26.95
Autorul bestseller-ului *Station Eleven / Stația 11* construiește din nou lumea care i-a devenit marcă personală, într-un roman în care trece în viteză de la schema Ponzi în implozie din opulentul New York până la Insula Vancouver și dispariția unei femei tinere. *The Glass Hotel / Hotelul de sticlă* - ales deja pentru un serial de televiziune - adună la un loc, cu eleganță, consecințele care se întrepătrund ale unor evenimente aparent fără legătură.

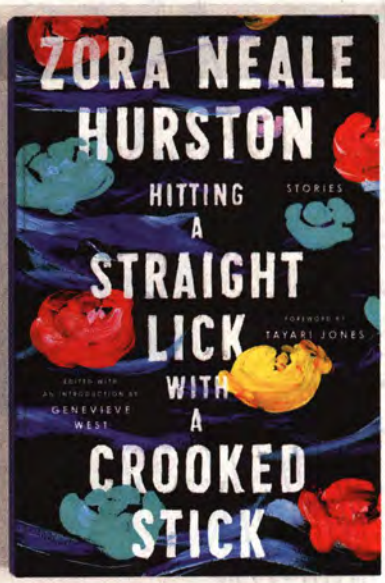

Hitting a Straight Lick with a Crooked Stick / A nimerit orbul Brăila
de Zora Neale Hurston
Ianuarie | Amistad | $25.99
Cele 21 de proze scurte ale Zorei Neale, de la editura Harlem Renaissance — printre care și opt povești „pierdute" — apar aici împreună pentru prima dată. Vocea extraordinară care a făcut din Hurston unul dintre cei mai importanți scriitori ai timpurilor sale este surprinsă în tot volumul.

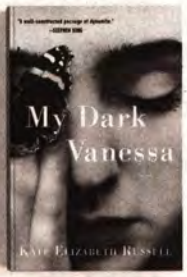

My Dark Vanessa/ Vanessa mea cea întunecată de Kate Elizabeth Russell
Martie | William Morrow | $27.99
În centrul acestui debut exploziv și provocator stă relația dintre o fată de 15 ani și profesorul ei, de 42 de ani. Sărim apoi 17 ani până la momentul în care profesorul este acuzat de abuz sexual, iar Vanessa, acum adultă, trebuie să se confrunte cu propriul trecut.

You Are Not Alone/ Nu ești singur de Greer Hendricks și Sarah Pekkanen
Martie | St. Martin's Press | $27.99
Echipa de scriitori din spatele volumelor *An Anonymous Girl* și *The Wife Between Us* își confirmă încă o dată talentul cu acest thriller psihologic de mare întindere. Romanul începe cu un cerc de prieteni și continuă într-o serie de întorsături și complicații neașteptate.

The Herd/ Turma de Andrea Bartz
Martie | Ballantine Books | $27
Autorul romanului *The Lost Night* revine cu o poveste despre un spațiu de muncă în care sunt acceptate doar femei cu exterior strălucitor ce ascunde viețile complicate ale acestora. Când fondatorul opulent dispare, date suspecte și secrete încep să iasă la iveală.

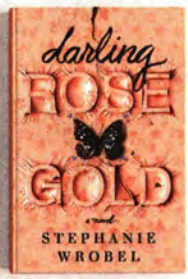

Darling Rose Gold/ Draga de Rose Gold de Stephanie Wrobel
Martie | Berkley | $26
Rose Gold a fost bolnavă dintotdeauna. Sau așa crede ea. În acest roman debut, inspirat de sindromul Münchausen, prin intermediar – când un îngrijitor inventează sau exagerează o boală a copilăriei – și de povestea reală a lui Dee Dee și Gypsy Blanchard, Stephanie Wrobel explorează complicata relație dintre o mamă și o fiică în ceea ce este cu siguranță una dintre cărțile unice ale noului an.

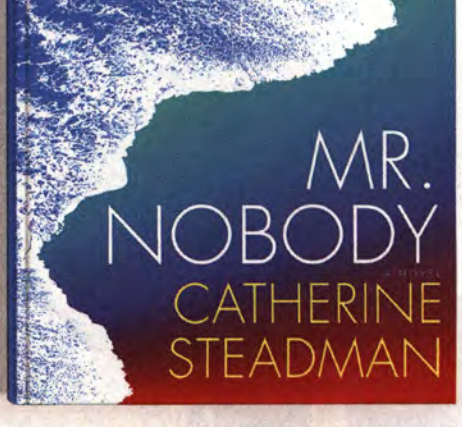

Mr. Nobody/ Domnul nimeni
de Catherine Steadman
January | Ballantine Books | $27
Ultimul roman psihologic al autorului volumului *Something in the Water* evoluează în jurul unui singur om: Mr. Nobody. Cine este? Cum a naufragiat pe o plajă, incapabil să vorbească? Și ce legătură are neuropsihiatrul Emma Lewis cu toate astea? Întrebările îngrijorătoare se tot adună, chiar și când puzzle-ul începe să se completeze.

Real Life/Viața reală
de Brandon Taylor
Februarie | Riverhead Books | $26
Brandon Taylor debutează în forță cu acest roman de artă în care îl urmărește pe protagonistul său introvertit – un negru din Alabama – până la orașul universitar din Midwest, unde urmează o facultate. Cu o scriitură tandră, intimă și deosebită, Taylor explorează rasa, sexualitatea și dorința printr-o serie de personaje pe care nu le mai uiți.

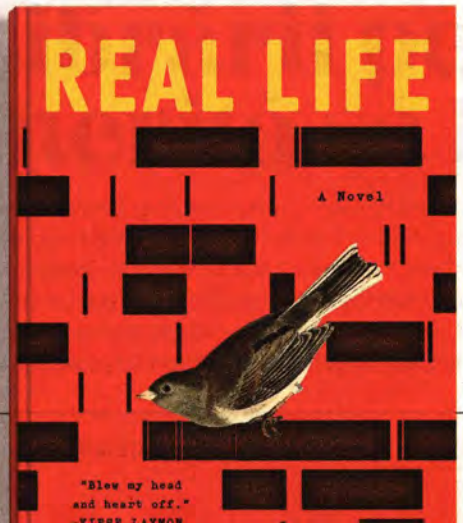

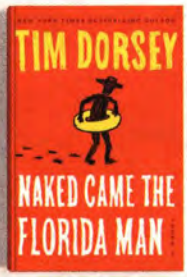

Naked Came the Florida Man /Gol a venit bărbatul din Florida de Tim Dorsey
Ianuarie | William Morrow | $27.99
Cea mai nou aventură comică a lui Serge A. Storms și a partenerului său, Colman, în căutarea dreptății în statul soarelui. De data aceasta, echipa s-a pus să investigheze o legendă urbană, iar rezultatul este unul plin de umor.

Death in Her Hands/ Moartea în mâinile ei de Ottessa Moshfegh
Aprilie | Penguin Press | $27
Autorul romanului *My Year of Rest and Relaxation*, apărut în 2018, revine cu o poveste care nu poate fi categorisită. O văduvă în vârstă găsește un bilet care o dă peste cap, în timp ce se plimbă prin pădure. Povestea continuă în stilul bântuitor și ciudat care-l face pe Moshfegh atât de unic. N

04 Word on the Water
— Londra, Anglia

Această librărie plutitoare de pe canalul Regents este cunoscută și ca „Barja londoneză cu cărți". Mobilă pe vremuri, și-a găsit acum un loc permanent, unde cititorii pot veni tot timpul anului, încălziți de un foc de lemne iarna sau bucurându-se de muzică și poezie pe acoperiș, vara.

01 Housing Works
— Bookstore Cafe&Bar
New York, New York

Housing Works este chintesența librăriilor din New York, depășită doar de Strand. Parte a unui lanț non-profit, care donează veniturile pentru combaterea SIDA și ajutarea celor fără casă, librăria are o scară în spirală care duce la balconul de la primul etaj, plin cu cărți, și care îți dă senzația unei biblioteci vechi în inima cartierului modern SoHo.

03 Librairie des Colonnes
— Tanger, Maroc

Tanger a fost casă pentru mulți scriitori faimoși din anii '50 și '60, iar Librairie des Colonnes era locul preferat de Paul Bowles, William S. Burroughs, Tennessee Williams, Truman Capote și alții. Librăria vinde, în continuare, mai mult volume în franceză, dar se găsesc și cărți în spaniolă, engleză și, tot mai mult, în arabă. Publică și propriile cărți.

02 El Ateneo Grand Splendid
— Buenos Aires, Argentina

Acest teatru din 1919 transformat în cinema, transformat în librărie, reprezintă legătura concretă, reală, dintre artele spectacolului și cărți. A păstrat tavanul cu frescă, cu margini ornate, și cortinele de catifea ale fostului teatru, la care s-au adăugat cărți de-a lungul pereților, inclusiv în lojele unde pe vremuri stăteau spectatorii.

FOTO: 01: KATE GLICKSBERG; 02: RONALDO SCHEMIDT/AFP/GETTY; 03: FREDERIC REGLAIN/ALAMY; 04: IN PICTURES LTD./CORBIS/GETTY; 05: ETIENNE C.L. VAN SLOUN; 06: ANAMEJIA18/GETTY; 07: SHAO FENG; 08: PRIN AMABILITATEA KAY CRADDOCK

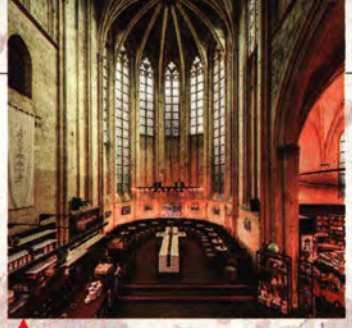

05 Boekhandel Dominicanen
— Maastricht, Olanda
Această biserică din secolul al XIII-lea a primit o viață nouă în 2006, ca librărie. Vizitatorii pot găsi aici cărți pe o insulă cu trei niveluri amplasată în mijlocul catedralei sau se pot bucura de tavanele boltite, acoperite cu picturi murale și iluminate cu vitralii.

07 Zhongshuge
— Hangzhou, China
Fiecare magazin cu cărți al acestui lanț chinezesc de librării are o arhitectură unică, dar librăria din Hangzhou iese în evidență. Scări și scaune construite din rafturile rotunde, combinate cu tavane cu oglinzi dau iluzia optică a unui nesfârșit șir de cărți. Alte iluzii optice includ un tunel cu cărți și ce pare să fie un roller coaster fără sfârșit din cărți, în camera volumelor pentru copii.

6

06 Libreria Acqua Alta
— Veneția, Italia
Pentru a proteja cărțile de apă, în timpul inundării canalelor Veneției, acest magazin unic le păstrează în diverse recipiente rezistente la apă, cum ar fi căzi vechi sau o gondolă. Librăria – care oferă mai ales cărți la mâna a doua sau dintre cele scoase de pe piață – este îndesată cu decoruri eclectice, de la podea până la tavan, și adăpostește și câteva pisici.

7

08 Kay Craddock Antiquarian Bookseller
Melbourne, Australia
Amplasată într-o biserică gotică, această librărie vinde doar cărți de anticariat. Vizitatorii pot căuta ciudata colecție de figurine bufnițe, împrăștiate peste tot, sau se pot plimba printre rafturi pentru a găsi clasici – precum colecția Jane Austen tipărită în 1833, care se vinde cu 15.000 de dolari.

8

PE HARTĂ

Nu doar ficțiune. Librării pe care merită să le vizitezi

Cărțile au avut dintotdeauna puterea să facă cititorii să viseze, transportându-i într-o clipă spre pământuri îndepărtate. Librăriile sunt adesea inspirația pentru această magie, permițându-le cititorilor să scaneze rafturile în căutarea următoarei evadări. Unele librării au dus experiența la următorul nivel, făcând ca însăși rafturile să fie destinația – prin arhitectură, decor sau chiar iluzii optice. Așezați-vă comod și pregătiți următoarea dumneavoastră ieșire spre aceste biblioteci unice din lume – *Laura Powers*.

HONDA CIVIC SEDAN 1.5 TURBO CVT EXECUTIVE

Cultură CIVICă pentru familiști

DACĂ ÎN ȘCOALĂ, LA ORA DE „Cultură Civică", profesorii îi învață pe copii despre regulile societății, independență și responsabilitate, Honda Civic Sedan predă o lecție de viață celor interesați de o mașină de familie confortabilă și încăpătoare și, în același timp, puternică și cu un design progresist, incisiv.

Cu o lungime de 4.630 mm, cea de-a zecea generație Honda Civic Sedan este cu numai 9,5 cm mai scurtă decât Accordul din 2011 (4.725 mm), jucând la limita clasei superioare. Iar ampatamentul este aproape identic, 2.700 mm versus 2.705 mm, ceea ce se răsfrânge direct asupra spațiului interior. Dacă Accord-ul oferea, de exemplu, un portbagaj de 467 litri, prin aranjarea inteligentă a spațiilor, inginerii au reușit să-i croiască Civic-ului unul de 519 litri. Doar la Skoda Octavia e mai mare: 600 de litri! Model care, de altfel, este și cam singurul adversar direct al Civic-ului în segmentul compactelor în trei volume (4.689 mm lungime, 2.0 TSI de 190 CP sau 1.4 TSI iV de 204 CP). De ce? Simplu. În această clasă, în afară de Honda și Skoda, nimeni nu mai pariază pe raportul spațiu/putere. Sigur, noua Mazda3 Sedan SkyActive X (4.660 mm lungime) are și ea 180 CP, dar oferă un portbagaj de 450 de litri.

În rest, Opel Astra Sedan, de pildă, are 4.658 mm lungime (portbagaj de 460 litri) și maximum un 1.4 Turbo de 140 CP, Renault Megane Sedan are 4.659 mm lungime (portbagaj de 510 litri) și maximum un 1.2 TCe de 140 CP, Ford Focus Sedan are 4.538 mm lungime (portbagaj de 475 litri) și maximum un 1.5 EcoBoost de 150 CP etc.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Senzație de bine și putere

Din față și până la nivelul montanților „C", Civic-ul Sedan împarte design-ul nonconformist, cu linii puternice și dramatice, și arhitectura habitaclului

curată, fără aventuri pe trei niveluri ca la vechea generație, iar instrumentarul este plăcut și ușor lizibil. Mai mult, în cadrul refresh-ului primit recent de Civic-ul Sedan lansat în 2017, japonezii au optat pentru plastice ceva mai bune și, probabil în urma criticilor, au schimbat și butoanele de pe volan cu unele dintr-un material de calitate.

Evident, însă, Sedan-ul e alături de hatch și la bine, și la rău. Prin urmare, samuraiului căruia i-a scăpat sabia sub bordul versiunii în cinci uși s-a urcat și în Civic Sedan. USB-ul special pentru smartphone (îl transformă în hot-spot WiFi și permite rularea Android Auto și Apple Carplay, inclusiv Deezer) și priza HDMI sunt poziționate într-o gaură „săpată" în tunelul median, undeva sub schimbătorul de viteze, accesarea lor făcându-se fie pe pipăite, fie cu mașina oprită și contorsionat pe sub bord.

Confortul, portbagajul și generozitatea spațiilor de depozitare te pot păcăli că te afli într-o familistă cuminte. Dar nu e chiar așa. Suspensiile nu sunt la fel de ferme ca la hatchback, dar țin bine mașina pe drum chiar și pe viraje abordate mai în forță. De asemenea, dacă în primii kilometri cutia de viteze automată cu variație continuă, CVT, îți dă impresia că cei 182 CP sunt doar pe hârtie, după ce înveți cum și când reacționează accelerația, te poți avânta cu încredere. Sigur, nu e la fel de aprigă ca manuala. Însă, în modul „Sport", reușește să țină motorul pe la 4.000 rpm și să dea ceva senzații. Iar pentru care care vor mai multă sportivitate și incisivitate există padelele din spatele volanului. E cu totul altă treabă.

Turbo-ul Honda nu e ca majoritatea motoarelor supraalimentate, care au o „explozie" pe o plajă destul de mică de turații. Japonezii au reușit să-i insufle un comportament aproape liniar, cuplul de 240 Nm fiind disponibil între 1.900 rpm și 5.500 rpm. Așa că nu trebuie să vă speriați dacă ajungeți în viteza a 3-a la 130-140 km/h! Mă rog, treapta a 3-a virtuală, indicată în bord, cutia fiind cu variație continuă. Benzinarul se simte bine, atât în ture multe, când urlă de parcă decolează, cât și la pas, în traficul urban, unde CVT-ul este o plăcere.

cu versiunea hatchback. Poziția joasă, sportivă, la volan este aceeași, iar confortul în interior este regal, cu spații de depozitare generoase (cotiera poate înghiți, cred, două sticle de 1,5 litri) și loc mai mult decât suficent chiar și pentru trei pasageri pe bancheta spate. Planșa de bord este ergonomică și

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

În ceea ce privește consumul, cei 182 de cai putere ai Civic-ului Sedan nu sunt deloc de speriat. Urban, în aglomerația din București, computer-ul de bord a afișat un consum mediu de 10,2-10,4 litri/100 km. Iar extraurban, mașina se mulțumește și cu 6,4-6,6 litri/100 km, dacă se rulează extrem de liniștit. Altfel, cu un stil de condus mai sportiv, media urcă la 7,2-7,4 litri/100 km.

Dotări peste medie

În materie de siguranță, Civic este un etalon datorită tehnologiilor înglobate de sistemul Honda Sensing. Sistemul automat de frânare cu funcție de detectare a pietonilor, sistemul de avertizare a coliziunilor frontale, sistemul de asistare a menținerii benzii de circulatie cu intervenție activă, pilotul automat adaptiv inteligent, limitatorul de viteză și sistemul de recunoaștere a semnelor de circulatie sunt oferite standard, de la primul nivel de echipare. La fel ca și sistemul de navigație, de altfel, care este înglobat de sistemul multimedia Honda Connect cu display sensibil la atingere de 7 inch. Și dacă tot a venit vorba de touchscreen-ul din vârful consolei centrale, chiar dacă japonezii au mai umblat la el, punându-i de exemplu niște butoane plăcute la atingere și intuitive, grafica a rămas tot la nivelul anilor 1990, la nivelul consolelor de jocuri de buzunar.

Verdict Newsweek

+ Spațiu și confort interior, portbagaj, design nonconformist inconfundabil, dotări standard aproape fără rival, siguranță, motor puternic, insonorizarea habitaclului.

– Pasajele spate acoperite în interior cu un plastic dur, poziționarea inumană a USB-ului pentru smartphone, materialele destul de dure din zonele inferioare, grafica sistemul multimedia.

28.400 € este prețul de bază pentru Honda Civic Sedan 1.5 Turbo CVT în variantă de echipare Executive, TVA inclusă.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

TEHNOLOGIE

The Big Boxer

Dacă, în lumea mașinilor, „downsizing"-ul este la ordinea zilei, în cea a motocicletelor, micșorarea motoarelor nu presează pe nimeni. Dimpotrivă chiar. Cu o cilindree de 1.802 de centimetri cubi, „Big Boxer", cel mai mare motor cu doi cilindri opuși din istorie, va echipa noul model special BMW R 18.

BAVAREZII PRODUC MOTOCICLETE din 1923, încă dinainte de a se apuca de mașini (BMW Dixi a apărut în 1928 și era un Austin 7 rebranduit). Dacă prima motocicletă BMW, R32, nu avea frână pe roata față și dispunea de un motor boxer răcit cu aer, de 494 de centimetri cubi, cu doi cilindri, care dezvolta 8,5 cai putere la 3.200 rpm, acum, lucrurile stau cu totul altfel. Gama de motociclete BMW a evoluat spectaculos, dar și după 96 de ani boxerul este la putere. În mai 2019, la Concorso d'Elenganza Villa d'Este, constructorul a prezentat Concept R 18, un prototip creat pentru fantezie și emoții puternice, care a adus esența motocicletelor clasice BMW Motorrad în era modernă. Iar recent, prin prezentarea „Big Boxer", cel mai mare motor cu doi cilindri opuși folosit vreodată în producția moto de serie, a fost confirmat și modelul de serie BMW R 18.

Cu un aspect exterior impresionant, inspirat parcă de o navă de luptă din filmul Star Wars, distribuție OHV (arbore cu came în blocul motor), supape dispuse lateral și cartere separate pentru motor și transmisie, „Big Boxer" are aceleași caracteristici structurale principale care au distins primul motor boxer BMW Motorrad din 1923. Cilindreea de 1.802 cmc rezultă dintr-un alezaj de 107,1 mm și o cursă de 100 mm. Iar propulsorul dezvoltă 91 de cai putere la 4.750 rpm și un cuplu maxim de 158 Nm la 3.000 rpm. Între 2.000 rpm și 4.000 rpm, este disponibil un cuplu de peste 150 Nm, aspect ce subliniază elasticitatea motorului.

Răcire cu aer/ulei, bloc motor divizat vertical

„Big Boxer" este răcit cu aer/ulei, are cilindri cu chiulase mari și aripioare de răcire și cântărește 110,8 kilograme, cu tot cu cutia de viteze și cu sistemul de admisie. Blocul motor din aluminiu este divizat pe verticală.

Spre deosebire de motoarele boxer clasice de la BMW, cu două supape pe cilindru și răcire cu aer, arborele cotit al lui „Big Boxer" este forjat din oțel călit și are un lagăr principal suplimentar, în centru, care a fost necesar pentru a preveni vibrațiile nedorite. Ca și arborele cotit, cele două biele sunt montate pe lagăre simple și sunt și ele forjate din oțel călit. Pistoanele turnate din aluminiu au doi segmenți de compresie și unul de ungere. Iar suprafața metalului ușor este tratată cu NiCaSil.

Uleiul de ungere și de răcire este furnizat de un sistem cu carter uscat, cu o pompă de ulei cu două trepte, printr-un lanț acționat de arborele cotit.

Distribuție ca la legendarul R 5 și R 51/2

Deși „Big Boxer" are patru supape pe cilindru, aprindere dublă, o arhitectură modernă a camerei de ardere, injecție indirectă de benzină și sistem de gestiune electronică a motorului BMS-O, pentru cel mai bun cuplu posibil, plus un nivel optim de consum și de emisii, noul motor folosește configurația clasică OHV pentru distribuție – cum a făcut BMW Motorrad pentru o perioadă de circa 70 de ani.

Când a fost dezvoltată distribuția pentru „Big Boxer", inginerii au fost inspirați de un motor foarte special din istoria BMW Motorrad, în ton cu conceptul Heritage: motorul boxer cu doi cilindri al modelelor R 5/R 51 (1936-1941) și R 51/2 (1950-1951), aceasta din urmă fiind prima motocicletă BMW cu motor boxer produsă după cel de-Al Doilea Război Mondial. În contrast cu alte design-uri OHV ale bavarezilor, acest motor are doi arbori cu came acționați de arborele cotit printr-un lanț cu role.

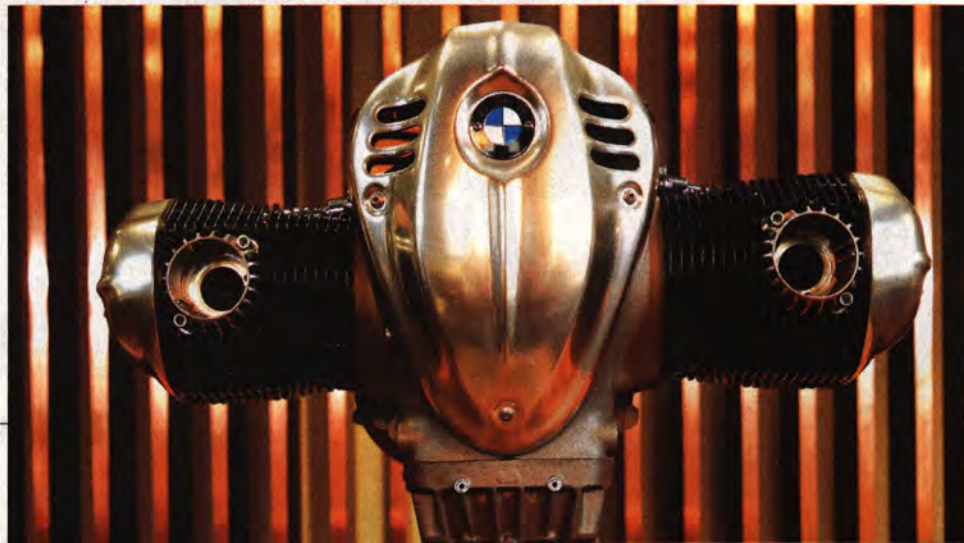

La fel ca la modelul istoric, la „Big Boxer" cei doi arbori cu came sunt poziționați la stânga și la dreapta, deasupra arborelui cotit. Avantajul acestui „boxer cu doi arbori cu came" constă în tijele împingătoare mai scurte, ceea ce duce și la reducerea maselor aflate în mișcare, minimizând jocurile și dilatările lineare. Cele două tije împingătoare acționează câte una pe o parte a cilindrului pentru admisie și una pentru evacuare, ghidate printr-un tub etanș deasupra cilindrilor. Cele două supape de admisie și de evacuare din chiulase sunt acționate în perechi prin intermediul unor culbutori bifurcați. Spre deosebire de tehnologia motoarelor folosită la scară largă în zilele noastre, jocul supapelor nu este reglat prin intermediul unor elemente hidraulice, ci – cum era cazul la majoritatea motoarelor clasice BMW cu două supape pe cilindru, răcite cu aer, timp de decenii întregi – printr-un șurub de reglaj cu câte o piuliță de blocare pentru fiecare supapă.

Șase trepte, ambreiaj anti-hopping și cardan

„Big Boxer" este cuplat la o cutie de viteze cu șase trepte, amplasată într-un carter din două bucăți, din aluminiu, și gândită ca o cutie de viteze cu patru arbori, cu roți dințate cu dinți elicoidali. Arborele de intrare în cutie, cu amortizare de șocuri, acționează cei doi arbori din cutie cu perechile de roți dințate. Iar arborele de ieșire are rolul de a compensa distanța și de a inversa direcția de rotație. O treaptă de mers înapoi este disponibilă opțional. Aceasta este acționată de o roată dințată intermediară și de un motor electric și poate fi acționată manual.

Cum este cazul la majoritatea motoarelor boxer BMW Motorrad (cu excepția boxerelor răcite cu aer/apă cu curgere verticală, apărute în 2012), un ambreiaj monodisc uscat transmite cuplul generat de motor către transmisie. Dar, la „Big Boxer", pentru prima dată, ambreiajul este gândit ca unul „anti-hopping" autonom – elimină oscilațiile nedorite ale roții spate cauzate de frâna de motor, la retrogradările agresive de treaptă.

Apoi, ca la toate motocicletele BMW cu motoare boxer, puterea este transmisă de la cutia de viteze la roata spate a lui R 18 printr-un arbore cardanic, cu transmisie finală în unghi, cu pinion conic și coroană dințată.

Arborele cardanic este un exemplu de tehnologie moto clasică și fascinantă, fiind nichelat și expus direct privirii, cum era cazul la modelele BMW Motorrad până în 1955.

FOTO: BMW

CLASAMENTUL Balonului de Aur 2019:

1. Lionel Messi	686 puncte
2. Virgil van Dijk	679 puncte
3. Cristiano Ronaldo	476 puncte
4. Sadio Mané	347 puncte
5. Mohamed Salah	178 puncte
6. Kylian Mbappé	89 puncte
7. Alisson Becker	67 puncte
8. Robert Lewandowski	44 puncte
9. Bernardo Silva	41 puncte
10. Riyad Mahrez	33 puncte

PERFORMANȚĂ

În spatele Balonului de Aur

Lionel Messi a primit pentru a șasea oară trofeul, însă multă lume l-a văzut câștigător pe Virgil Van Dijk. Statisticile par a fi de partea olandezului.

ARGENTINIANUL A PRIMIT 686 de puncte, în timp ce starul de la Liverpool a adunat doar cu șapte puncte mai puțin. Cristiano Ronaldo s-a aflat la o distanță mare de cei doi, acumulând doar 476 de puncte.

Cu șase Baloane de Aur, Lionel Messi a stabilit astfel un record absolut, devansându-l pe portughezul Cristiano Ronaldo, care are doar cinci astfel de trofee.

Juriul a fost compus din jurnaliști de specialitate din 176 de țări, fiecare oferind un clasament cu cinci jucători dintr-o listă de 30 de propuneri făcute de France Football.

Van Dijk a fost pe locul 1 în topul preferințelor jurnaliștilor de 69 de ori, iar Lionel Messi de 61 de ori.

Olandezul a câștigat în Europa și Asia, iar argentinianul în America de Sud și Africa.

Și, totuși, Leo Messi a obținut, în sezonul 2018/2019, doar titlul de campion al Spaniei, în timp ce Virgil Van Dijk a câștigat Champions League.

De altfel, olandezul are cu 400 de minute jucate mai mult decât argentinianul în competițiile din țara în care joacă și în Liga Campionilor.

Messi a fost, într-adevăr, cel mai bun marcator european din sezonul trecut, cu 36 de goluri, fiind recompensat cu Gheata de Aur. Dar și Van Dijk a avut performanțe foarte bune în apărare, doar că aici nu există o recompnesă pentru tacklinguri , spre exemplu.

Însă Balonul de Aur nu ar trebui să premieze doar marcatorii de goluri, pentru că, astfel, un jucător din apărare este defavorizat, chiar dacă el a fost fotbalistul cheie al unei echipe.

Deși poate părea surprinzător, statistica arată că Van Dijk stă mai bine la procentajul paselor reușite decât Leo Messi. În sezonul 2018/2019, olandezul a avut o rată de succes a paselor de 89,7% în Premier League și de 86,7% în Champions League, în timp ce argentinianul a avut un procent de 81,3% în La Liga și 84,5% în Champions League.

La capitolul fair play, diferența este una minoră în favoarea lui Messi, mai ales dacă luăm în calcul că Van Dijk este apărător. Messi are 3 cartonașe galbene, toate în La Liga, iar olandezul are 4, dintre care trei în Champions League și unul în Premier League.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Lionel Messi

Post: mijlocaș
6 trofee Balonul de Aur
Echipă: FC Barcelona
Vârstă: 32 de ani
Minute jucate 2018/2019:
La Liga: 2.709'; Champions League: 837'; Copa del Rey: 387'; Supercopa: 90'
Total: 4.023'
Palmares 2018/2019:
Câștigător La Liga
Finalist Copa del Rey
Câștigător Supercopa
Semifinale Champions League
Cotă de transfer conform Transfermarkt:
150 milioane euro

Virgil Van Dijk

Echipă: FC Liverpool
Vârstă: 28 de ani
Post: fundaș
Minute jucate:
Premier League: 3.385'
Champions League: 1.080'
Total: 4.465'
Palmares 2018/2019:
Vicecampion Premier League
Câștigător Champions League
Cotă de transfer conform Transfermarkt:
100 milioane euro

Cristiano Ronaldo

Post: atacant
5 trofee Balonul de Aur
Echipă: FC Juventus
Vârstă: 34 de ani
Minute jucate:
Serie A: 2.689';
Champions League: 749';
Coppa Italia: 118';
Supercoppa Italiana: 90'
Total: 3.646'
Palmares 2018/2019:
Câștigător Serie A; Sferturi de finală Champions League; Câștigător Coppa Italia; Câștigător Supercoppa Italiana
Cotă de transfer conform Transfermarkt:
90 de milioane euro

DEZASTRU

De ce este Marea Neagră cea mai poluată din Europa

Cantitatea de deșeuri marine este de două ori mai mare decât în Marea Mediterană, iar concentrațiile unor poluanți sunt peste pragul admis, arată ultimele studii făcute în perioada 2017-2019.

MAREA NEAGRĂ A FOST, TIMP de zeci de ani, locul de deversare a deșeurilor agricole și industriale din sud-estul Europei și nu numai.

Acestea au avut un impact atât de mare încât oamenii de știință au considerat părți din mare aproape în întregime moarte.

Ultimele studii au fost făcute în cadrul proiectului UE/PNUD privind protejarea mediului marin în toată Uniunea Europeană.

Principalele constatări sunt următoarele:

- 83% din gunoiul marin găsit în Marea Neagră este plastic, respectiv sticle, ambalaje și pungi.
- Dunărea și Nistrul aduc în mare între 6 și 50 de obiecte pe oră.
- cantitatea de gunoi marin din Marea Neagră este aproape de două ori mai mare decât în Marea Mediterană (90,5 litri / km2, față de 50 de litri / km2).
- microplasticul este prezent în sedimentele Mării Negre atât în zona de coastă, cât și la adâncimi de peste 2.000 m.
- concentrațiile unor substanțe chimice periculoase pentru viața marină și umană depășesc valorile pragului lor de toxicitate. Printre aceste substanțe s-au numărat benzo(a)piren, mai multe pesticide, insecticide și, de asemenea, mercur și substanțe ignifugante la pești. În plus, au fost identificate 124 de substanțe chimice periculoase pentru ecosistemul maritim și sănătatea umană, inclusiv poluanți organici persistenți, metale, pesticide, biocide, produse farmaceutice, ignifuganți, poluanți industriali și produse de îngrijire personală.

DE

ALEXANDRU POP

O altă problemă este cea a speciilor invazive (specii non-native care pot dăuna mediului local), numărul acestora fiind în creștere.

Folosind o nouă metodă de detectare a ADN-ului dizolvat în apa mării pentru a descoperi fauna care trăiește acolo (e-ADN), s-au găsit noi specii mediteraneene în Marea Neagră, inclusiv peștele doctor Monrovia; barracuda roșie, gobiul gol (Trypauchen vagina) etc. Vestea bună este că ADN-ul sturionului european (Acipenser sturio), care era considerat aproape dispărut în Marea Neagră, a fost găsit în multe probe din Marea Neagră. Același lucru este valabil și pentru beluga pe cale de dispariție.

Rezultatele acestui studiu sunt importante pentru stabilirea măsurilor de combatere a poluării în Marea Neagră. N

FOTO: UA.UNDP.ORG

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

Cum ne afectează substanțele toxice din Marea Neagră

Principala sursă de poluare este reprezentată de fluviile care se varsă în mare, acestea aducând reziduuri cu un puternic impact asupra mediului, dar și asupra omului.

SUBSTANȚELE TOXICE POLUANTE au un efect negativ major asupra vieţuitoarelor acvatice. Sunt afectate speciile de alge sau peşti, prin interferenţe cu metabolismul celular, cantitatea de oxigen şi capacitatea de utilizare a acestuia. Toate acestea determină reducerea numărului de specii acvatice şi modificarea, în timp, a echilibrului natural al ecosistemelor, cu urmări greu de anticipat, dar mai ales dificil de corectat.

Plasticul

În apele Mării Negre au fost identificate microparticule de plastic atât în largul mării, cât şi la adâncimi foarte mari, ceea ce demonstrează că avem de a face cu un fenomen susţinut şi grav, care a modificat ecosistemul actual. Microparticulele de plastic sunt preluate de speciile marine, iar ulterior acestea vor ajunge în alimentaţia omului. Studiile actuale au arătat în mod clar că în materialele fecale ale indivizilor sănătoşi există excretate microparticule de plastic, ceea ce susţine faptul că omul este expus în mod cotidian la acest nou tip de toxic.

În plus, biopsiile intestinale au identificat prezenţa microparticulelor de plastic în mucoasa digestivă. În multe cazuri, aceste particule erau impactate în mod mecanic la acest nivel, fiind însoţite de zone de inflamaţie perilezională. S-a conturat ideea conform căreia prezenţa acestor particule străine poate iniţia procesul inflamator local.

De aici a fost doar un pas în realizarea unor corelaţii cu bolile digestive actuale, din ce în ce mai frecvente, printre care: bolile inflamatorii intestinale, boli alergice şi intoleranţe digestive, sindromul de colon iritabil sau chiar cancerele de tub digestiv. O certitudine dovedită ştiinţific este legată de faptul că structura microscopică a acestor microparticule de plastic le transformă în transportori pentru o serie de alte toxice: metale grele, pesticide, coloranţi etc.

DE

DR. RADU ŢINCU

Mercurul

Un alt element poluant identificat este reprezentat de metalele grele. Dintre acestea mercurul merită o atenţie deosebită. Mercurul este supus la două fenomene importante: primul este bio-accelerarea, iar al doilea este bio-acumularea. Bio-accelerarea determină acumulare de cantităţi din ce în ce mai mari, proporţionale cu nivelul de evoluţie trofică a speciei marine. Bio-acumularea se referă la speciile terminale care consumă animalele contaminate. Omul reprezintă treaptă finală a bio-acumulării. Acest fenomen ne explică de ce omul acumulează permanent metale grele, în cadrul expunerii cotidiene, iar, la un moment, acest nivel devine critic pentru unele aparate şi sisteme. În cazul mercurului este afectat cu precădere sistemul nervos central prin inactivarea aparatului enzimatic, în special acele enzime care conţin grupări tiolice. Sunt peste 40 de enzime inactivate de prezenţa metil-mercurului. Expunerea omului la mercur a fost corelată cu o serie de

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

patologii cronice degenerative: boli neurologice, cardiovasculare, neoplazii.

Antibioticele

Un alt element de îngrijorare este reprezentat de prezenţa antibioticelor în apele mărilor. Acest nou tip de poluant a intrat sub lupa oamenilor de ştiinţă în momentul în care am înţeles faptul că utilizarea antibioticelor în exces pentru tratamentul unor afecţiuni determină o reacţie de apărare din partea bacteriilor care încearcă să scape de acţiunea bactericidă sau bacteriostatică a acestor substanţe. Acest fenomen poartă numele de rezistenţă bacteriană şi reprezintă mecanismul de salvare al microorganismelor în faţa acţiunii antibioticelor. Pentru a scapa, bacteriile şi-au dezvoltat, spre exemplu, pompe de reflux, care elimină din interiorul bacteriei substanţa antibiotică. Altele şi-au iniţiat o serie de modificări genetice, astfel încât să îşi schimbe structura membranei celulare bacteriene şi în acest fel să îşi „ascundă" locurile unde ar putea acţiona antibioticul. Omenirea a utilizat în exces antibiotice pentru tratamentul unor maladii, cel mai adesea fără prescripţie medicală şi într-un mod total nejustificat. Pentru reducerea consumului de antibiotice s-a introdus eliberarea acestora numai cu prescripţie medicală. Într-adevăr s-a înregistrat o scădere importantă a consumului de antibiotice la nivel mondial. Însă au apărut alte elemente de îngrijorare. Utilizarea antibioticelor pentru prevenirea îmbolnăvirii animalelor de crescătorie este un exemplu bine cunoscut. Având în vedere necesitatea creşterii de animale în spaţii limitate (hale industriale), riscul de apariţie a unor maladii era un risc pe care nimeni nu dorea să şi-l asume. Atunci au fost introduse antibioticele în hrana animalelor. Însă această practică presupune administrarea unor cantităţi mici de antibiotic, care practic nu sunt capabile să atingă niveluri plasmatice curative, adică care să poată elimina bacteriile. Aceste nivele situate sub cele terapeutice au permis contactul bacteriilor cu o cantitate insuficientă de antibiotic şi în acest mod le-a oferit posibilitatea unică acestora de a dezvoltă mecanisme de scăpare. Aceste mecanisme stau la baza rezistenţei pe care bacteriile au dobândit-o în timp şi care astăzi crează enorme probleme de tratament al pacienţilor. Deja există bacterii multi-rezistente, care abia mai pot fi eliminate, existând sensibilitate doar la un singur antibiotic. Prezenţa de antibiotice în Marea Neagră reprezintă un fenomen similar, care accentuează şi continuă procesul de creştere a rezistenţei bacterine la antibiotice al bacteriilor. Gravitatea acestei realităţi derivă din faptul că bacteriile dezvoltă rezistenţă bacteriană într-un ritm mult mai rapid decât capacitatea omului de a dezvolta noi molecule antiobiotice. Dacă dobândirea rezistenţei bacteriene va continua în acest ritm, în numai câţiva ani lumea medicală se va afla în situaţia gravă şi fără ieşire în care nu vom mai putea trata unele infecţii bacteriene.

Măsurile de reducere a poluării apelor mărilor și oceanelor trebuie să fie imediate, susținute și brutale

Măsurile de reducere a poluării apelor mărilor şi oceanelor trebuie să fie imediate, susţinute şi brutale. În lipsa unor măsuri reale şi aplicabile, dincolo de discuţiile sterile şi de imagine ale oamenilor politici mondiali, în scurt timp omenirea se va afla în faţa unui blocaj toxic cu efecte negative majore, capabil chiar să schimbe genomul uman şi să pună în pericol evoluţia speciei umane. N

DR. RADU ŢINCU
este medic primar ATI şi şef lucrări la UMF „Carol Davila"

CĂLĂTORII

Cava Freixenet, o poveste de dragoste catalană

Vacanță, Spania, vin spumant și mașini. Dar nu orice mașini, ci mașini de epocă în formă de... sticle de șampanie sau dopuri de plută. Cele patru elemente au un numitor comun - Cava Freixenet, una dintre cele mai mari și mai prestigioase podgorii de vin spumant din lume și poveștile ei de dragoste.

SPANIA ESTE O DESTINAȚIE fascinantă de vacanță. Aici găsiți cel puțin trei regiuni diferite, fiecare cu limba ei, cultura ei și, evident, cu orgoliile ei, și cel puțin două tipuri de vreme, din care una este extrem de aridă. Într-o vară fiebinte, în Spania vă puteți simți ca în Mexic, iar iarna găsiți ceva din calmul Portugaliei.

În Barcelona, patria arhitecturii moderne, puteți trăi ceva din visul fericit al unui copil îndrăgostit de acadele, dar și ceva din visul unui corporatist căruia îi place să lucreze în cea mai neagră clădire cu pereți din sticlă. De aici, la numai trei ore de mers cu cel mai rapid tren din Europa, se află Madridul, somptuos, rece, un pic vienez. Dar aceasta este altă poveste.

În peisajul complex al Barcelonei există două destinații mai puțin cunoscute. Una se află sus, pe muntele Montserrat, și este musai să plecați cu o poză și cu o statuetă de buzunar cu Madona Neagră, cea făcătoare de minuni. Iar cealaltă este situată la circa 50 de kilometri de centrul Barcelonei, unde se află crama Freixenet, care coboară cinci etaje sub nivelul solului și de unde nu puteți ieși decât cu trenulețul și cu un pahar de vin spumant la bord.

Vinul spumant spaniol se numește cava. O denumire scurtă, ușor de reținut. Cava este specific Cataloniei și poate fi atât alb, cât și rose, spre deosebire de Proseco, de exemplu, care este un vin spumant alb, făcut 100% dintr-un singur soi de struguri, numit glera. Cava este făcut din mai multe soiuri spaniole de struguri, amestecate în diferite proporții: macabeu, parellada și xarel-lo. Procesul de producție a licorii cu gust fructat durează minimum zece luni și maximum 18. Apoi, după ce este gata, perfect transparent și cu toate bulele la locul lor, trebuie consumat cam în șase luni.

Povestea Cavas Freixenet începe în 1861, când un catalan întreprizător a început să exporte vin în America. La vremea aceea, era doar vin. În 1889, lucrurile s-au complicat cu o frumoasă poveste de dragoste, în urma căreia fiul temerarului catalan s-a căsătorit cu Dolores, fiica deținătorului marelui „imperiu" de vinuri Sala. Cunoștințele lui Dolores în arta vinului au adus în viața cuplului și, astfel, în povestea Freixenet, vinul spumant cava. Iar decizia celor doi de a face din metoda tradițională spaniolă de fermentare a vinului spumant o afacere a dus cava peste tot în lume.

Astăzi, Freixenet este o podgorie ultramodernă, cu extrem de multe facilități. Vinurile produse aici sunt exportate pe tot globul, dar mai ales în America. Iar tradițiile Freixenet au fost păstrate, chiar dacă acum domeniul este incredibil de mare.

Faptul că trebuie să coborîți cinci etaje sub pământ, pe culoare înguste și labirintice, poate sperie un pic, dar totul are farmecul său. Este o experiență unică, în care puteți recunoaște câte ceva din emoțiile trăite la intrarea într-o peșteră uriașă, cu mii de încăperi, sau ceva din liniștea beciurilor domnești, unde miroase mereu a boască. Nu în ultimul rând, după ce degustați povestea cava, trebuie să admirați colecția de vehicule de epocă a Freixent și abia apoi să vă întoarceți la Barcelona pentru o plimbare pe Rambla.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.co

Freixenet
@Freixenet
#FreixenetCar
CAVA

FREIXENET
FREIXENET
FREIXERET

CAVAS
FREIXENET

Freixenet
BRUT
Freixenet

Jos Ceaușescu!

16 DECEMBRIE 1989: ÎNCEPE REVOLUȚIA LA TIMIȘOARA. CU O SEARĂ înainte, oamenii nemulțumiți că pastorul reformat László Tőkés urma să fie mutat în altă localitate, se adună în jurul catedralei din Piața Maria să protesteze, iar reproșurile locale se transformă într-un protest anticeaușist. Începe să se strige „Libertate!".

În 16 decembrie, în jurul orei 16.00, mai multe tramvaie sunt blocate de manifestanți, care strigă „Jos Ceaușescu!". Unii protestatari merg spre căminele studențești, alții spre sediul PCR, unde au loc confruntări cu autoritățile comuniste, care efectuează primele arestări. Până la miezul nopții, zeci de oameni sunt bătuți și reținuți, între care și pastorul Tőkés.

În 17 decembrie, Ceaușescu convoacă o teleconferință cu activiștii de partid și dă ordin să se tragă, dând vina pe „elemente declasate" și vorbind despre „acțiuni puse la cale din est și vest, care s-au unit pentru a distruge socialismul". În oraș se aud primele focuri de armă, intervin securiștii, la ordinul șefului Securității, generalul Iulian Vlad, iar ministrul Apărării, Vasile Milea, transmite ordinul „Radu cel Frumos" pentru Timiș (alarmă de luptă parțială).

În după-amiaza zilei de 17 și în noaptea de 17 spre 18 decembrie, sunt împușcați 66 de oameni și răniți alți 196. Din ordinul Elenei Ceaușescu, 40 de cadavre aflate la Spitalul Județean Timiș sunt duse la București, pentru a fi incinerate (operațiunea „Trandafirul").

În ziua următoare, Nicolae Ceaușescu pleacă în Iran, iar granițele țării sunt închise. Represiunea continuă la Timișoara. În 20 decembrie, Armata se retrage în cazărmi, iar Ceaușescu, întors din Iran, condamnă manifestațiile și cere reprimarea revoltelor: „Scopul acestor acțiuni antinaționale a fost acela de a provoca dezordine în vederea (...) distrugerii independenței și suveranității patriei noastre socialiste".

În 21 decembrie, se citește Proclamația Frontului Democratic Român, care cere alegeri libere, eliberarea deținuților politici, respectarea libertății cuvântului și a presei. Timișoara devenise primul oraș liber de comunism din România. N

13-19 DECEMBRIE

Ferdinand I dă pământ țăranilor

16 decembrie 1918: A fost publicat decretul pentru exproprierea pământului din vechea Românie. Încă din martie 1917, regele Ferdinand promisese soldaților această reformă: „Ați câștigat dreptul de a stăpâni într-o măsură mai largă pământul pe care v-ați luptat. Vi se va da pământ". Până în martie 1919 au fost declarate expropriate 2.224.588 ha și date în arendă obștilor de țărani. În 1921, s-au emis legile necesare pentru ca reforma să se aplice și în Basarabia și Transilvania.

Începe Turneul Națiunilor, la rugby

16 decembrie 1882: Anglia învinge cu 2-0 echipa de rugby a Țării Galilor, în cadrul turnelui Home Nations, precursorul Turneului celor șase națiuni. Meciul s-a jucat la Swansea, în Țara Galilor, și la el au asistat circa 3.000 de spectatori. La turneul Home Nations au participat, în 1882-1883, doar Anglia, Țara Galilor, Scoția și Irlanda. Franța s-a alăturat turneului în 1910, iar Italia în 2000.

Debutul familiei Simpson

17 decembrie 1989: Debutează serialul *The Simpsons*, un sitcom de desene animate, o satiră a vieții clasei muncitoare din America. Producătorul Matt Groening a creat o familie disfuncțională și a numit personajele după membrii propriei familii, înlocuindu-l pe Bart cu numele său. Până acum s-au difuzat 29 de sezoane și peste 670 de episoade. Au fost deja contractate sezoanele 33 și 34 și se va ajunge la peste 700 de episoade. A fost votat, de către revista *Time* în 1998, cel mai bun serial TV al secolului al XX-lea. Proiectul este criticat pentru scăderea calității, în ultimii ani.

FOTO: GETTY IMAGES

Magic FM
always great music
magicfm.ro
Download on the App Store
GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament \ Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

Alege inteligent!
Inspiră-te!
Conectează-te!

CCIR Business Center

CCIR Business Center vine în întâmpinarea antreprenorilor şi tuturor firmelor interesate să aibă sediul sau spaţii pentru birouri în Bucureşti. Destinaţia perfectă de business, CCIR Business Center deschide orizonturi pentru o zonă inovativă şi puternică a oraşului şi îndeplineşte cele mai înalte cerinţe ale unei locaţii de business, potrivită pentru o gamă largă de clienţi şi activităţi.

Cu atenţie la nevoile clienţilor şi la profilele lor variate, CCIR Business Center respectă cerinţele pieţei şi urmăreşte nevoile companiei tale. Datorită amplasării sale, Centrul oferă combinaţia perfectă între entuziasm şi ambianţă plăcută care va inspira angajaţii dumneavoastră să exceleze în fiecare zi.

Contact: Birou Administrare Spaţii şi Evenimente
Tel.: 021.319.00.78, Fax: 021.319.01.56, e-mail: evenimente@ccir.ro
www.ccir.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025